

ผลของอุณหภูมิเท และความชันของร่างแท้ ที่มีผลต่อโครงสร้างจุลภาค และ¹
ความแข็งของอะลูมิเนียมผสม เกรด A356 ที่ขึ้นรูปด้วยการหล่อ²
แบบเทผ่านร่างแท้หล่อเย็น³

THE EFFECTS OF POURING TEMPERATURE AND COOLING SLOPE
ON MICROSTRUCTURE AND HARDNESS PROPERTY OF A356
ALUMINUM ALLOYS BY COOLING PLATE TECHNIQUE

นายกมลฤทธิ์ สมพิมพา รหัส 51362244
นายวุฒิพงษ์ ผึงเย็น รหัส 51365160

ปริญญาบัตรนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรปริญญาวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต¹
สาขาวิศวกรรมวัสดุ ภาควิชาชีวกรรมอุตสาหการ²
คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร³
ปีการศึกษา 2554

ห้องสมุดคณบดีวิศวกรรมศาสตร์	๗๐ ก.ม. ๒๕๕๕
วันที่รับ...../...../.....	
เลขทะเบียน.....	๑๕๑๔ ๖๔๙๒
เลขเรียกหนังสือ.....	ผู้ร.
มหาวิทยาลัยนเรศวร ๕๑๓๖๔	

ใบรับรองปริญญาบัตร

ชื่อหัวข้อโครงการ

ผลของอุณหภูมิเท และความชันของรังแท้ ที่มีผลต่อโครงสร้างทางจุลภาค
และความแข็งของอะลูมิเนียมผสม เกรด A356 ที่ขึ้นรูปด้วยการหล่อแบบ
เทผ่านรังแทบท่อเย็น

ผู้ดำเนินโครงการ

นายกมลฤทธิ์ สมพิมพา รหัส 51362244
นายธรพงษ์ ผึงเย็น รหัส 51365160

ที่ปรึกษาโครงการ

อาจารย์กฤณา พูลสวัสดิ์

สาขาวิชา

วิศวกรรมวัสดุ

ภาควิชา

วิศวกรรมอุตสาหการ

ปีการศึกษา

2554

คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร อุ่นไอ้ให้ปริญญาบัตรฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมวัสดุ

.....ที่ปรึกษาโครงการ
(อาจารย์กฤณา พูลสวัสดิ์)

.....ที่ปรึกษาร่วมโครงการ
(ดร. อัมพร เวียงมูล)

.....กรรมการ
(อาจารย์ธนิกานต์ คงชัย)

.....กรรมการ
(อาจารย์ศรีกาญจน์ ขันสัมฤทธิ์)

.....กรรมการ
(ดร. ทศพล ตรีรุจิราภพวงศ์)

.....กรรมการ
(อาจารย์มานะ วีรวิกรม)

ชื่อหัวข้อโครงการ	ผลของอุณหภูมิเท และความชันของร่างเกท ที่มีผลต่อโครงสร้างจุลภาค และความแข็งของอะลูมิเนียมผสม เกรด A356 ที่ขึ้นรูปด้วยการหล่อแบบเทผ่านร่างเหลวล่อเย็น		
ผู้ดำเนินโครงการ	นายกนกฤทธิ์ สมพินพา	รหัส 51362244	
	นายวรวุฒิ ผึงเย็น	รหัส 51365160	
ที่ปรึกษาโครงการ	อาจารย์กฤษณา พูลสวัสดิ์		
สาขาวิชา	วิศวกรรมวัสดุ		
ภาควิชา	วิศวกรรมอุตสาหการ		
ปีการศึกษา	2554		

บทคัดย่อ

โครงการวิจัยนี้มีจุดประสงค์ เพื่อปรับปรุงโครงสร้างจุลภาค และความแข็งของชิ้นงานอะลูมิเนียมผสม เกรด A356 ที่ผ่านการหล่อแบบเทลงแม่พิมพ์การ ที่อุณหภูมิเท 660 และ 680 องศาเซลเซียส และการหล่อโลหะแบบหล่อ กึ่งแข็ง (Semi-Solid Casting) ด้วยวิธีเทผ่านร่างเหลวล่อเย็น (Cooling Plate Technique) เมื่อร่างเหลวล่อเย็นมีความเยาว 250 มิลลิเมตร โดยมีการปรับเปลี่ยนอุณหภูมิเท และความชันของร่างเหลวล่อเย็นเป็น 660 และ 680 องศาเซลเซียส และ 50 และ 70 องศา ตามลำดับ จากการทดลองพบว่า โครงสร้างจุลภาคของการหล่อแบบเทลงแม่พิมพ์ ถูกของทั้งสองอุณหภูมิ ประกอบด้วยเฟสอัลฟ่า-อะลูมิเนียมปฐมภูมิ (Primary α -Al) ที่มีลักษณะเป็นเด่นไดร์ท โดยเมื่ออุณหภูมิเหลดลง จะทำให้เฟสอัลฟ่า-อะลูมิเนียมปฐมภูมิมีขนาดเล็ก ละเอียด ซึ่งส่งผลให้ความแข็งของชิ้นงานเพิ่มขึ้น อีกทั้งยังมีเฟสยูเตกติกอะลูมิเนียม-ซิลิคอน (Eutectic Al-Si) ที่มีลักษณะเป็นแท่งแทรกตัวอยู่ระหว่างเฟสอัลฟ่า-อะลูมิเนียมปฐมภูมิ แต่สำหรับโครงสร้างจุลภาค หลังผ่านการหล่อโลหะแบบ กึ่งแข็งประกอบด้วย เฟสอัลฟ่า-อะลูมิเนียมปฐมภูมิ ที่มีรูปร่างกลม (Globular) โดยเมื่ออุณหภูมิเท และความชันของร่างเหลวล่อเย็นลดลง จะทำให้เฟสอัลฟ่า-อะลูมิเนียมปฐมภูมิมีขนาดเล็ก ละเอียด และมีรูปร่างกลม ส่งผลให้ความแข็งของชิ้นงานเพิ่มขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

ในการทำโครงการวิจัยนี้ผู้เขียนขอขอบพระคุณ อาจารย์กฤชณา พูลสวัสดิ์ ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาโครงการ และ ดร. อัมพร เวียงมูล ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วมโครงการ ในการให้ความรู้ คำปรึกษา ข้อแนะนำเกี่ยวกับการค้นหาข้อมูลในการวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ และความช่วยเหลือ ทางด้านต่างๆ ตลอดจนแนะนำวิธีการในการแก้ปัญหา และให้กำลังใจในการทำงานตลอดมา จนสามารถทำงานลุล่วงไปได้ด้วยดี ผู้จัดทำขอทราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ อาจารย์มานะ วีรวิกรม อาจารย์ศิริกาญจน์ ขันสมฤทธิ์ อาจารย์ธนิกานต์ รงชัย และ ดร. ทศพล ตรีรุจิราภพวงศ์ ที่กรุณามอบเวลาและเป็นอาจารย์สอบโครงการ พร้อมทั้งให้ คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ แลข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขโครงการนี้

ขอขอบพระคุณ ครุช่างประเทือง โนราษัย ครุช่างชัวซชัย ชุดบุตร ครุช่างรณกฤต แสงผ่อง และนักวิทยาศาสตร์อิสระ วัฒนาพิพัฒนา ที่เคยเยือนเพื่อสถานที่ และอุปกรณ์ในการทำโครงการ รวมไปถึง การแนะนำใช้อุปกรณ์ และเครื่องมือต่างๆ อย่างถูกวิธี

ขอขอบพระคุณคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ที่เป็นสถานที่ในการศึกษาหา ความรู้ให้กับผู้ทำโครงการ งานน่าสนใจลุล่วงไปด้วยดี

ขอขอบพระคุณอาคารปฏิบัติการอุตสาหการ คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ที่เป็นสถานที่ในการใช้เตาหลอมโลหะ กล้องจุลทรรศน์แบบแสง และเครื่องมือต่างๆ ภายในอาคาร งานน่าสนใจลุล่วงไปด้วยดี

ขอขอบพระคุณภาควิชาฟิสิกส์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ที่ให้ความ อนุเคราะห์ในการใช้เครื่องตัดชิ้นงาน และเครื่องขัดโลหะ

ขอขอบพระคุณบิดา มารดา และครอบครัว ที่เคยสนับสนุนในเรื่องค่าใช้จ่าย และกำลังใจ จนสามารถศึกษา ทำโครงการวิจัยเล่มนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ขอขอบคุณที่ เพื่อน และน้องทุกคนที่เคยช่วยเหลือ และให้กำลังใจในการทำโครงการนี้จน สำเร็จไปได้ด้วยดี

คณะผู้ดำเนินโครงการวิศวกรรม
นายกมลฤทธิ์ สมพิมพา
นายรุพงษ์ ผ่องเย็น

มีนาคม 2554

สารบัญ

	หน้า
ใบรับรองปริญญาบัณฑิต.....	ก
บทคัดย่อ.....	ข
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
สารบัญ.....	ง
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญรูป.....	ช
 บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมา และความสำคัญของโครงการ.....	1
1.2 วัสดุประสงค์ของโครงการ.....	1
1.3 เกณฑ์วัดผลงาน (Output).....	2
1.4 เกณฑ์วัดผลสำเร็จ (Outcome).....	2
1.5 ขอบเขตในการดำเนินโครงการ.....	2
1.6 สถานที่ในการดำเนินโครงการ.....	2
1.7 ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ.....	2
1.8 ขั้นตอน และแผนการดำเนินโครงการ.....	3
 บทที่ 2 หลักการ และทฤษฎีเบื้องต้น.....	4
2.1 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอะลูมิเนียม.....	4
2.2 การแข็งตัวของโลหะหลอมเหลว.....	7
2.3 กระบวนการหล่อโลหะ (Casting Process).....	12
2.4 การหล่อโลหะแบบหล่อ กึ่งแข็ง (Semi-Solid Metal Processes).....	14
2.5 การตรวจสอบโครงสร้างของโลหะ.....	20
2.6 ปัจจัยรูป่างจากการรัծขนาดเกรน.....	23
2.7 การทดสอบความแข็ง.....	23
2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	25
 บทที่ 3 วิธีการดำเนินงานวิจัย.....	27
3.1 ขั้นตอน และระเบียบวิธีวิจัยที่ใช้ในการทำโครงการ.....	27
3.2 วัสดุ และอุปกรณ์.....	28
3.3 ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย.....	29
 บทที่ 4 ผลการทดลอง และการวิเคราะห์.....	34
4.1 รูปrun.....	34
4.2 โครงสร้างจุลภาค.....	37
4.3 ความแข็ง.....	46

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่ 5 บทสรุป และข้อเสนอแนะ.....	50
5.1 บทสรุป.....	50
5.2 ข้อเสนอแนะ และการพัฒนา.....	50
5.3 ปัญหาที่พบ และแนวทางการแก้ไข.....	51
เอกสารอ้างอิง.....	52
ภาคผนวก ก.....	54
ภาคผนวก ข.....	61
ภาคผนวก ค.....	64

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1.1 ขั้นตอน และแผนการดำเนินโครงการ.....	3
3.1 องค์ประกอบทางเคมีของอะลูมิเนียมผสม เกรด A356.....	28

สารบัญรูป

รูปที่	หน้า
2.1 แผนภูมิสมดุลของอะกูมีเนียม-ชิลิคอน.....	5
2.2 โครงสร้างจุลภาคของอะกูมีเนียม-ชิลิคอน ยูเทคติก.....	6
2.3 โครงสร้างจุลภาคของอะกูมีเนียม-ชิลิคอน ไฮเปียเทคติก.....	6
2.4 โครงสร้างจุลภาคของอะกูมีเนียม-ชิลิคอน ไฮเปอร์ยูเทคติก.....	7
2.5 แผนภูมิสมดุลโลหะผสม.....	8
2.6 ลักษณะการแข็งตัวของโลหะผสมทั่วไป.....	8
2.7 แผนภูมิแสดงการเกิดผลึกของโลหะหลอมเหลว.....	9
2.8 การแข็งตัวของโลหะหลอมเหลวกลایเป็นของแข็ง.....	10
2.9 การแตกหักของเดนไครท์ เมื่อมีการไหลของโลหะหลอมเหลว.....	11
2.10 ภาพจำลองการไหลที่เกิดจากความต่างของอุณหภูมิ และการเคลื่อนที่ของเดนไครท์จากผนังแบบหล่อเข้าสู่ใจกลางแบบหล่อ.....	12
2.11 แบบหล่อถาวรที่มีแบบปิด-เปิด อย่างง่าย.....	13
2.12 แบบหล่อถาวรที่มีแบบเลื่อนปิด-เปิด บนฐานรอง.....	13
2.13 การหล่อแบบเทลงแม่พิมพ์ถาวร.....	13
2.14 ช่วงอุณหภูมิของเฟสกึ่งแข็ง.....	14
2.15 โครงสร้างจุลภาคของการขึ้นรูปกึ่งแข็ง.....	15
2.16 ลักษณะการหล่อโลหะแบบหล่อ กึ่งแข็ง.....	15
2.17 โครงสร้างที่มีรูปร่างกลม ของการหล่อโลหะแบบหล่อ กึ่งแข็ง.....	16
2.18 การหล่อโลหะแบบเทผ่านร่างเหหหล่อเย็น.....	18
2.19 ช่วงอุณหภูมิกึ่งแข็งที่ใช้ในการเทผ่านร่างเหหหล่อเย็น.....	18
2.20 การฟอร์มตัวของโลหะหลอมเหลวเมื่อเทผ่านร่างเหหหล่อเย็นหล่อเย็น.....	19
2.21 ลักษณะแนวทางการขัดขันตรวจสอบลับเป็นตาราง.....	21
2.22 กล้องจุลทรรศน์แบบแสง.....	22
2.23 ลักษณะภาพที่ได้จากการส่องของกล้องจุลทรรศน์แบบแสง.....	22
3.1 ขั้นตอนการดำเนินงาน.....	27
3.2 แม่พิมพ์ถาวร.....	29
3.3 ลักษณะร่างเหหหล่อเย็น.....	30
3.4 ลักษณะการหล่อแบบเทลงแม่พิมพ์ถาวร.....	30
3.5 ลักษณะการหล่อแบบเทผ่านร่างเหหหล่อเย็น.....	31
3.6 บริเวณที่ใช้ในการทดสอบ.....	31
3.7 ตำแหน่งที่ใช้ในการตรวจสอบโครงสร้างจุลภาค.....	32
3.8 จุดที่ใช้ในการทดสอบความแข็ง.....	33
4.1 รูปrunของการหล่อแบบเทลงแม่พิมพ์ถาวร และการหล่อโลหะแบบเทผ่านร่างเหหหล่อ - เย็น.....	34
4.2 รูปrunของการหล่อแบบเทลงแม่พิมพ์ถาวรที่อุณหภูมิเท่ากัน.....	35
4.3 รูปrunของการหล่อโลหะแบบเทผ่านร่างเหหหล่อเย็น.....	36

สารบัญรูป (ต่อ)

รูปที่		หน้า
4.4	รูปrunของการหล่อโลหะแบบเทผ่านร่างเหลล่oyerin.....	37
4.5	โครงสร้างจุลภาคของการหล่อแบบเทลงแม่พิมพ์ถาวร และการหล่อโลหะแบบเทผ่านร่างเหลล่oyerin.....	38
4.6	พื้นที่ของเฟสอัลฟ่า-อะลูมิเนียมปฐมภูมิ ของการหล่อแบบเทลงแม่พิมพ์ถาวร และ การหล่อโลหะแบบเทผ่านร่างเหลล่oyerin.....	39
4.7	ปัจจัยรุปร่างของเฟสอัลฟ่า-อะลูมิเนียมปฐมภูมิของการหล่อแบบเทลงแม่พิมพ์ถาวร และ การหล่อโลหะแบบเทผ่านร่างเหลล่oyerin.....	39
4.8	โครงสร้างจุลภาคของการหล่อแบบเทลงแม่พิมพ์ถาวร.....	40
4.9	พื้นที่ของเฟสอัลฟ่า-อะลูมิเนียมปฐมภูมิ ของการหล่อแบบเทลงแม่พิมพ์ถาวร ที่อุณหภูมิเท 660 และ 680 องศาเซลเซียส.....	41
4.10	ปัจจัยรุปร่างของเฟสอัลฟ่า-อะลูมิเนียมปฐมภูมิ ของการหล่อแบบเทลงแม่พิมพ์ถาวร ที่อุณหภูมิเท 660 และ 680 องศาเซลเซียส.....	41
4.11	โครงสร้างจุลภาคของการหล่อโลหะแบบเทผ่านร่างเหลล่oyerin.....	42
4.12	พื้นที่ของเฟสอัลฟ่า-อะลูมิเนียมปฐมภูมิ ของการหล่อโลหะแบบเทผ่านร่างเหลล่oyerin ที่ความชันของร่างเหลล่oyerin 50 องศา อุณหภูมิเท 660 และ 680 องศาเซลเซียส....	43
4.13	ปัจจัยรุปร่างของเฟสอัลฟ่า-อะลูมิเนียมปฐมภูมิ ของการหล่อโลหะแบบเทผ่านร่างเหลล่oyerin ที่ความชันของร่างเหลล่oyerin 50 องศา อุณหภูมิเท 660 และ 680 องศาเซลเซียส.....	43
4.14	โครงสร้างจุลภาคของการหล่อโลหะแบบเทผ่านร่างเหลล่oyerin.....	44
4.15	พื้นที่ของเฟสอัลฟ่า-อะลูมิเนียมปฐมภูมิ ของการหล่อโลหะแบบเทผ่านร่างเหลล่oyerin ที่อุณหภูมิเท 660 องศาเซลเซียส ความชันของร่างเหลล่oyerin 50 และ 70 องศา.....	45
4.16	ปัจจัยรุปร่างของเฟสอัลฟ่า-อะลูมิเนียมปฐมภูมิ ของการหล่อโลหะแบบเทผ่านร่างเหลล่oyerin ที่อุณหภูมิเท 660 องศาเซลเซียส ความชันของร่างเหลล่oyerin 50 และ 70 องศา.....	45
4.17	ความแข็งของการหล่อแบบเทลงแม่พิมพ์ถาวร และการหล่อโลหะแบบเทผ่านร่างเหลล่oyerin.....	46
4.18	ความแข็งของการหล่อแบบเทลงแม่พิมพ์ถาวร ที่อุณหภูมิเท 660 และ 680 องศาเซลเซียส.....	47
4.19	ความแข็งของการหล่อโลหะแบบเทผ่านร่างเหลล่oyerin ที่ความชันของร่างเหลล่oyerin 50 องศา อุณหภูมิเท 660 และ 680 องศาเซลเซียส.....	47
4.20	ความแข็งของการหล่อโลหะแบบเทผ่านร่างเหลล่oyerin ที่อุณหภูมิเท 660 องศาเซลเซียส ความชันของร่างเหลล่oyerin 50 และ 70 องศา.....	48
4.21	ความแข็งของชิ้นงานที่บริเวณขอน และกลางชิ้นงาน.....	49

บทที่ 1 บทนำ

1.1 ความเป็นมา และความสำคัญของโครงงาน

อะลูมิเนียมเป็นโลหะที่มีความสำคัญมากขึ้นอย่างต่อเนื่องทางด้านอุตสาหกรรมทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ เช่น อุตสาหกรรมยานยนต์ อุตสาหกรรมเครื่องจักรกล เป็นต้น เนื่องจากอะลูมิเนียม มีสมบัติทางกลที่โดดเด่น คือ น้ำหนักเบา ความแข็งแรงสูงเมื่อเทียบกับน้ำหนัก ด้านทานการกัดกร่อนได้ดี นอกจากนี้อะลูมิเนียมยังมีจุดหลอมเหลวที่ต่ำ จึงส่งผลให้ประหยัดต้นทุนทางด้านการผลิต ด้วย สมบัติที่โดดเด่นเหล่านี้ผู้ประกอบการด้านอุตสาหกรรมจึงนิยมใช้อะลูมิเนียมมาเป็นวัสดุหลักในการผลิตมากกว่าโลหะชนิดอื่นๆ (ชาลิติ, 2542)

อะลูมิเนียมที่นิยมน้ำมายใช้ในงานหล่ออันนี้ ยังพบปัญหามากมายในส่วนของคุณภาพของงานหล่อ ด้านสมบัติทางกลของชิ้นงาน โดยสมบัติทางกลนั้น มีความเกี่ยวข้องกับโครงสร้างจุลภาคของชิ้นงาน เนื่องจากงานหล่ออะลูมิเนียมส่วนใหญ่โครงสร้างจุลภาคมีลักษณะเป็นడีร์ท (Dendrite) ส่งผลให้ สมบัติทางกลของชิ้นงานต่ำ จึงมีการพัฒนางานหล่อโลหะ ด้วยวิธีการหล่อโลหะแบบกึ่งแข็ง (Semi-Solid Metal Processing) วิธีนี้จะส่งผลให้โครงสร้างจุลภาคมีรูปร่างกลม (Globular) จึงส่งผลให้ สมบัติทางกลของชิ้นงานเพิ่มสูงขึ้น (พศ. บุษนา, 2545) โดยการหล่อโลหะแบบกึ่งแข็ง สามารถทำได้ หลายวิธี เช่น การทำเกรนให้ล้าเฉียดโดยการเติมสารเคมี (Chemical Grain Refining) การกวนโดยใช้แรงทางกล (Mechanical Stirring) การกวนโดยใช้แรงทางแม่เหล็กไฟฟ้า (Electromagnetic Stirring) การหล่อโลหะแบบแผ่นร่างเหลวหล่อเย็น (Cooling Plate Technique) ซึ่งแต่ละวิธีจะให้ ข้อดี และข้อเสียที่แตกต่างกัน

สำหรับงานวิจัยนี้ได้ศึกษาการหล่อแบบเทลงแม่พิมพ์ภาว (Gravity Die Casting) เปรียบเทียบกับการหล่อโลหะแบบกึ่งแข็ง ด้วยวิธีการหล่อโลหะแบบเทผ่านร่างเหลวหล่อเย็น (Cooling Plate Technique) โดยทั้ง 2 วิธี จะศึกษาที่อุณหภูมิเท 660 และ 680 องศาเซลเซียส และสำหรับ การหล่อโลหะแบบเทผ่านร่างเหลวหล่อเย็น แต่ละอุณหภูมิ จะศึกษาความชันของร่างเหลวหล่อเย็นที่ 50 และ 70 องศา จากการศึกษาโครงงานวิจัยนี้จะก่อให้เกิดความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่ออุตสาหกรรมเป็นอย่างมาก โดยสามารถนำไปใช้งานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงงาน

1.2.1 เปรียบเทียบโครงสร้างจุลภาค และความแข็งของชิ้นงานที่ผ่านการหล่อแบบเทลง-แม่พิมพ์ภาว และการหล่อโลหะแบบเทผ่านร่างเหลวหล่อเย็น

1.2.2 เปรียบเทียบโครงสร้างจุลภาค และความแข็งของชิ้นงานที่ผ่านการหล่อโลหะแบบเท-ผ่านร่างเหลวหล่อเย็น เมื่ออุณหภูมิเท และความชันของร่างเหลวต่างกัน

1.3 เกณฑ์ชี้วัดผลงาน (Output)

1.3.1 โครงสร้างจุลภาค และความแข็งของชิ้นงานที่ผ่านการหล่อแบบเทลงแม่พิมพ์ถาวร และการหล่อโลหะแบบเทผ่านร่างเหลหล่อเย็น

1.3.2 โครงสร้างจุลภาค และความแข็งของชิ้นงานที่ผ่านการหล่อโลหะแบบเทผ่านร่างเหลหล่อเย็น เมื่ออุณหภูมิเท และความซันของร่างเหลต่างกัน

1.4 เกณฑ์ชี้วัดผลสำเร็จ (Outcome)

1.4.1 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างจุลภาค และความแข็งของชิ้นงานที่ผ่านการหล่อแบบเทลงแม่พิมพ์ถาวร และการหล่อโลหะแบบเทผ่านร่างเหลหล่อเย็น

1.4.2 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างจุลภาค และความแข็งของชิ้นงานที่ผ่านการหล่อโลหะแบบเทผ่านร่างเหลหล่อเย็น เมื่ออุณหภูมิเท และความซันของร่างเหลต่างกัน

1.5 ขอบเขตในการดำเนินโครงการ

1.5.1 วิธีการหล่อที่ใช้ในการทดลอง แบ่งออกเป็น 2 วิธี คือ การหล่อแบบเทลงแม่พิมพ์ถาวร และการหล่อโลหะแบบเทผ่านร่างเหลหล่อเย็น

1.5.2 วัสดุที่ใช้ในการทดลอง คือ อะลูมิเนียมผสม เกรด A356

1.5.3 วัสดุที่นำมาทำเป็นร่างเหลหล่อเย็น คือ ทองแดง โดยร่างเหลหล่อเย็นจะมีความยาว 250 มิลลิเมตร ความซันของร่างเหลหล่อเย็น 50 และ 70 องศา

1.5.4 ใช้แม่พิมพ์ถาวร (Permanent Mold) ทำจากเหล็กกล้า โดยมีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ของชิ้นงาน 25.4 มิลลิเมตร และมีความยาวของชิ้นงาน 150 มิลลิเมตร

1.5.5 อุณหภูมิเท (Pouring Temperature : T_p) โดยจะเทโลหะหลอมเหลวที่อุณหภูมิเท 660 และ 680 องศาเซลเซียส

1.5.6 ศึกษาฐานด้วยกล้องถ่ายรูป

1.5.7 ศึกษาโครงสร้างจุลภาคของชิ้นงานด้วยกล้องจุลทรรศน์แบบแสง (Optical Microscope)

1.5.8 ศึกษาพื้นที่ (Area) และปัจจัยรูปร่าง (Shape factor) ของเฟสอัลฟ่า-อะลูมิเนียมปฐมภูมิ (Primary α -Al)

1.5.9 ศึกษาความแข็ง ด้วยเครื่องทดสอบความแข็งแบบบริเนล (Brinell : HB)

1.6 สถานที่ในการดำเนินโครงการ

1.6.1 อาคารปฏิบัติการวิศวกรรมอุตสาหการ คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

1.6.2 ห้องปฏิบัติการภาควิชาพิสิกส์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

1.7 ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ

1 กรกฎาคม 2554 – 28 กุมภาพันธ์ 2555

1.8 ขั้นตอน และแผนการดำเนินโครงการ

ตารางที่ 1.1 ขั้นตอน และแผนการดำเนินโครงการ

การดำเนินงาน	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.
1.8.1 ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับอะลูมิเนียมผสมเกรด A356 และศึกษาการหล่อแบบเทล์-แม่พิมพ์ภาคร และการหล่อโลหะแบบเทป่าน-ร่างเทหล่อเย็น	↔							
1.8.2 จัดหาอุปกรณ์ เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองพร้อมกับจัดทำร่างเทหล่อเย็น และแม่พิมพ์		↔						
1.8.3 ทำการทดลองเทโลหะหลอมเหลว โดยปรับเปลี่ยนปัจจัยในการเทโลหะหลอมเหลว			↔	↔				
1.8.4 ศึกษาโครงสร้างจุลภาคของชิ้นงาน ด้วยกล้องจุลทรรศน์แบบแสง				↔	↔			
1.8.5 ศึกษาพื้นที่ และปัจจัยรูปร่าง ของเฟสอัลฟ่า-อะลูมิเนียมปั๊มน้ำมัน				↔	↔			
1.8.6 ศึกษาความแข็ง ด้วยเครื่องทดสอบความแข็งแบบบริเณล					↔	↔		
1.8.7 วิเคราะห์ และสรุปผลการทดลอง พร้อมจัดทำรายงาน						↔	↔	

บทที่ 2

หลักการ และทฤษฎีเบื้องต้น

สำหรับหลักการ และทฤษฎีเบื้องต้นนี้ เป็นการกล่าวถึงหลักการทั้งหมดที่เกี่ยวข้อง หรือที่ใช้ในงานวิจัย ในเรื่องของความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอะลูมิเนียม การแข็งตัวของโลหะหลอมเหลว การหล่อ-โลหะ การหล่อโลหะแบบหล่ออุ่นแข็ง การตรวจสอบโครงสร้างจุลภาคของโลหะ พื้นที่ และปัจจัย-รูปร่างของเฟสอัลฟ่า-อะลูมิเนียมปฐมภูมิที่มีผลต่อความแข็งของชิ้นงาน การทดสอบความแข็ง และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีรายละเอียด ดังนี้

2.1 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอะลูมิเนียม

อะลูมิเนียมเป็นธาตุที่พบมากชนิดหนึ่งของโลก ส่วนใหญ่พบอยู่ในรูปออกไซด์ (มนัส, 2541) ในปี ค.ศ. 1808 อะลูมิเนียมได้เริ่มเป็นที่รู้จัก แต่ยังถือว่าไม่เป็นที่แพร่หลายมากนัก และยังถือว่าเป็นโลหะใหม่เมื่อเทียบกับทองแดง ตะกั่ว และดีบุก แต่ว่าตลาดเวลาที่ผ่านมา การวิจัยพัฒนาของอะลูมิเนียมกลับมีอย่างรวดเร็ว และต่อเนื่อง จึงทำให้ปัจจุบันการใช้งานอะลูมิเนียม เป็นที่แพร่หลายมากกว่า ทองแดง ตะกั่ว และดีบุกรวมกัน

อะลูมิเนียมเป็นโลหะที่ถูกนำมาใช้ในชีวิตประจำวันอย่างมากมาย ด้วยสมบัติที่มีจุดหลอมเหลวต่ำ (Low Melting Point) มีความสามารถในการหล่อทึบ (High Castability) ความสามารถในการขึ้นรูปด้วยกรรมวิธีต่างๆ ได้ง่าย น้ำหนักเบาเมื่อเปรียบเทียบกับโลหะชนิดอื่น มีความแข็งแรง ทนต่อการเกิดสนิม ทนต่อการมีกร่อน และยังมีราคาที่ไม่สูงมาก

2.1.1 อะลูมิเนียมสำหรับงานหล่อ

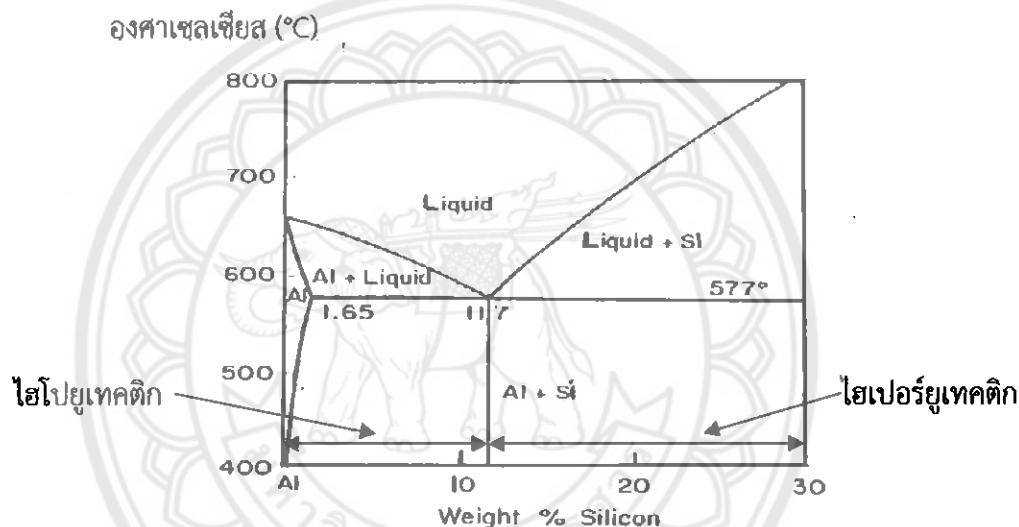
โลหะอะลูมิเนียมผสมสำหรับงานหล่อ ได้พัฒนามาจากระบบบูหุเทคโนโลยี ที่มีธาตุ 2 ธาตุอยู่ในระบบ เช่น อะลูมิเนียม-ซิลิคอน (Al-Si), อะลูมิเนียม-ทองแดง (Al-Cu) และอะลูมิเนียม-แมกนีเซียม (Al-Mg) เป็นต้น อย่างไรก็ตาม โลหะที่ใช้งานส่วนใหญ่มักจะพัฒนามาจากระบบอะลูมิเนียม-ซิลิคอน โดยการเติมธาตุแมกนีเซียม (Mg) และ/หรือทองแดง (Cu) ลงไป ทำให้โลหะผสมเหล่านี้สามารถแข็งได้ โดยการตกตะกอนเพื่อเพิ่มความแข็งแรง (Precipitation Hardening Heat Treatment) การเพิ่มธาตุผสมบางอย่าง เช่น นิกเกิล (Ni), โครเมียม (Cr) และ แมงกานีส (Mn) เป็นต้น ยังช่วยทำให้โลหะผสมมีความแข็งเพิ่มขึ้น โดยกลไกการเพิ่มความแข็ง ด้วยการทำให้เป็นสารละลายของแข็ง (Solid Solution Hardening) และยังช่วยปรับปรุงความแข็งแรงในการใช้งานที่อุณหภูมิสูงได้ด้วย แต่โดยส่วนมากแล้ว ธาตุที่จะนำมาผสมในอะลูมิเนียมที่จะนำมาใช้ในงานหล่อ คือ ซิลิคอน เพราะซิลิคอนจะช่วยเพิ่มความสามารถในการหล่อ และต้านทานการแตกร้าวของงานหล่อได้ดี

2.1.2 โลหะผสมอะลูมิเนียม-ซิลิคอน

การหล่ออะลูมิเนียม-ซิลิคอน ในปัจจุบันได้มีบทบาทสำคัญมากขึ้นอย่างต่อเนื่องในการผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ และเครื่องจักรกลต่างๆ เนื่องจากมีสมบัติทางกลที่ดี โดยอะลูมิเนียมผสม มีส่วนประกอบหลัก คือ ซิลิคอน แต่สำหรับการรวมตัวระหว่างอะลูมิเนียมกับซิลิคอนสามารถรวมตัว

กันได้ในขอบเขตที่จำกัดเท่านั้น เนื่องจากลักษณะหลายประการของอะลูมิเนียมกับซิลิคอนที่ต่างกัน เช่น โครงสร้างผลึก และจุดหลอมเหลว โดยซิลิคอนจะละลายให้สารละลายของแข็งอะลูมิเนียมได้สูงสุดเพียงร้อยละ 1.65 โดยน้ำหนัก ที่อุณหภูมิ 577 องศาเซลเซียส (Steube ,1992)

จากการนำซิลิคอนผสมลงไปในอะลูมิเนียม จะพบว่า ที่ส่วนผสมของซิลิคอนร้อยละ 11.7 โดยน้ำหนัก ที่อุณหภูมิ 577 องศาเซลเซียส อะลูมิเนียมผสมจะมีจุดหลอมเหลวต่ำสุดที่จุดปฏิกิริยา y ที่ 577° โดยเรียกว่า อะลูมิเนียม-ซิลิคอน ยูเทคติก (Aluminium-Silicon Eutectic) และเรียกจุดนี้ว่า อะลูมิเนียม-ซิลิคอน ไฮปอยูเทคติก (Aluminium-Silicon Hypoeutectic) แต่หากมีปริมาณซิลิคอนผสมอยู่น้อยกว่า 11.7 โดยน้ำหนัก จะเรียกช่วงนี้ว่า อะลูมิเนียม-ซิลิคอน ไฮปอยูเทคติก (Aluminium-Silicon Hypoeutectic) และถ้ามีปริมาณซิลิคอนผสมอยู่มากกว่า 11.7 โดยน้ำหนัก จะเรียกช่วงนี้ว่า อะลูมิเนียม-ซิลิคอน ไฮเปอร์ยูเทคติก (Aluminium-Silicon Hypereutectic) โดยแผนภูมิสมดุลของอะลูมิเนียม-ซิลิคอน แสดงดังรูปที่ 2.1

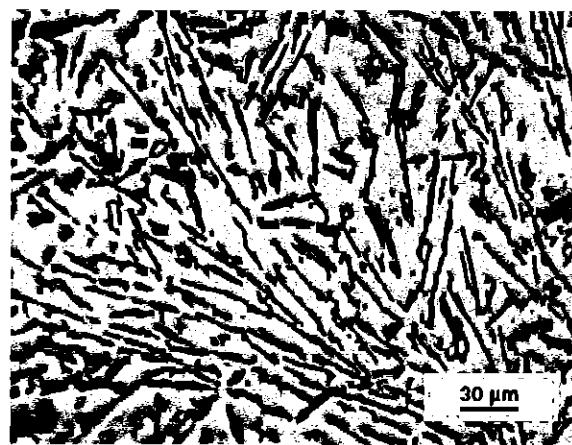

รูปที่ 2.1 แผนภูมิสมดุลของอะลูมิเนียม-ซิลิคอน

ที่มา : Davis (1993)

2.1.2.1 โลหะผสมอะลูมิเนียม-ซิลิคอน ยูเทคติก

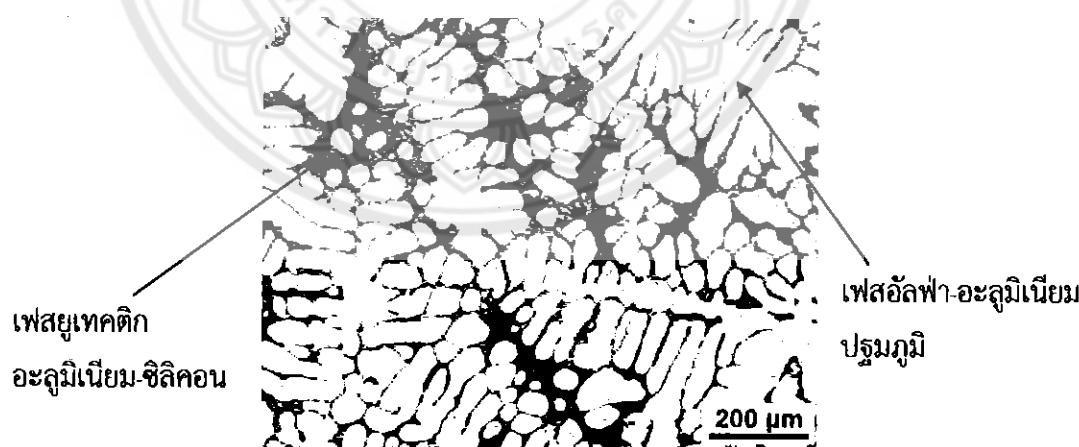
โลหะผสมอะลูมิเนียม-ซิลิคอน ที่มีองค์ประกอบแบบยูเทคติก มีส่วนผสมของซิลิคอนร้อยละ 11.7 โดยน้ำหนัก ไม่สามารถเพิ่มความแข็งแรงจากการตกตะกอนได้ จึงต้องมีการเติมโลหะเจืออื่นๆ ลงไป โดยการเติมธาตุแมgnีเซียม หรือทองแดง เพื่อที่จะสามารถผ่านกรรมวิธีทางความร้อนได้ และทนต่อการกัดกร่อน โดยโลหะผสมชนิดนี้ จะมีลักษณะของยูเทคติก อะลูมิเนียม-ซิลิคอน (Eutectic Aluminium-Silicon) ที่ค่อนข้างหยาบ แสดงดังรูปที่ 2.2 แต่ยังสามารถปรับให้ละเอียดได้ โดยการเติมธาตุโซเดียม หรือสตรอนเซียมในโลหะหลอมเหลวเพียงร้อยละ 0.01-0.015 โดยน้ำหนัก จะมีผลให้จุดยูเทคติกเลื่อนจากร้อยละ 11.7 โดยน้ำหนัก ไปเป็นซิลิคอนร้อยละ 13 โดยน้ำหนัก เพื่อหลีกเลี่ยงการเกิดซิลิคอนปฐมภูมิ และทำให้ซิลิคอนละเอียดขึ้น

รูปที่ 2.2 โครงสร้างจุลภาคของยูเทคติก อะลูมิเนียม-ซิลิคอน
ที่มา : Jinguo Qiao (2005)

2.1.2.2 โลหะผสมอะลูมิเนียม-ซิลิคอน ไ乂เปย์เทคติก

โลหะผสมอะลูมิเนียม-ซิลิคอน ที่มีองค์ประกอบแบบไ乂เปย์เทคติก ซึ่งมีส่วนผสมของซิลิคอนต่ำกว่าร้อยละ 11.7 โดยน้ำหนัก ประกอบด้วยเฟสอัลฟ่า-อะลูมิเนียมปฐมภูมิ และมีโครงสร้างของยูเทคติก อะลูมิเนียม-ซิลิคอน ที่มีลักษณะเป็นแผ่นแทรกตัวอยู่ระหว่างเฟสอัลฟ่า-อะลูมิเนียมปฐมภูมิ แสดงดังรูปที่ 2.3 เนื่องจากโลหะผสมกลุ่มนี้ มีช่วงการแข็งตัวกว้าง โดยมากแล้ว โลหะผสมไ乂เปย์เทคติก จะไม่นิยมใช้แค่ 2 ธาตุเป็นองค์ประกอบ เนื่องจากความแข็งยังต่ำอยู่ จึงนำทองแดง หรือแมงกานีเซียมผสมรวมเข้าไปด้วย เพื่อให้สามารถเพิ่มความแข็งด้วยวิธีการทำให้แตกตะกอนได้

รูปที่ 2.3 โครงสร้างจุลภาคของอะลูมิเนียม-ซิลิคอน ไ乂เปย์เทคติก
ที่มา : <http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0925838809012468>

2.1.2.3 โลหะผสมอะลูมิเนียม-ซิลิคอน ไ乂เปอร์ยูเทคติก

โลหะผสมอะลูมิเนียม-ซิลิคอน ที่มีองค์ประกอบแบบไ乂เปอร์ยูเทคติก ซึ่งมีส่วนผสมของซิลิคอนอยู่มากกว่าร้อยละ 11.7 โดยน้ำหนัก จะมีสมบัติทนต่อการเสียดสีได้ดี และมีค่าการขยายตัวที่ต่ำ ตั้งนั้นจึงมักนำไปใช้งานประเภทลูกสูบที่มีการสันดาปภายใน และเสื้อลูกสูบ

เครื่องยนต์รถ ที่ผลิตด้วยการหล่อในแม่พิมพ์กาว ซึ่งใช้ได้โดยไม่ต้องมีปลอกสูบเหล็ก โดยโลหะผสม ประเภทนี้จะให้โครงสร้างจุลภาคในลักษณะของชิลิค่อนปฐมภูมิที่ทယา แสดงดังรูปที่ 2.4 สองผลให้ ชั้นงานมีความประาะ แตกหักได้ง่าย

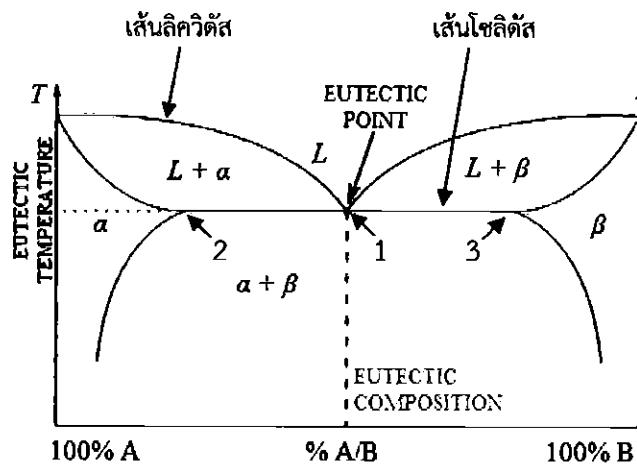
รูปที่ 2.4 โครงสร้างจุลภาคของอะลูมิเนียม-ชิลิค่อน ไอลูเมอร์ยูเทคติก
ที่มา : <http://www.rmutphysics.com/charud/specialnews/2/phase-diagam/alsihai.htm#page4>

2.1.3 อะลูมิเนียมผสม เกรด A356

โลหะผสมอะลูมิเนียม-ชิลิค่อน เกรด A356 เป็นอะลูมิเนียมผสมประเภทไอลูเมอร์ยูเทคติก ประกอบด้วย ชิลิค่อนร้อยละ 6.5-7.5 ทองแดงร้อยละ 0.02 แมกนีเซียมร้อยละ 0.30-0.45 เหล็กร้อยละ 0.15 สังกะสีร้อยละ 0.07 และแมงกานีสร้อยละ 0.10 โดยน้ำหนัก ซึ่งอะลูมิเนียมผสม เกรด A356 นี้เป็นที่รู้จัก และใช้ในอุตสาหกรรมยานยนต์กันอย่างแพร่หลาย เช่น ชั้นส่วนประกอบ- ยานพาหนะ เนื่องจากมีความเหนียว และความแข็งแรงสูงเมื่อเทียบกับน้ำหนัก (สุทธาวัลย์, 2550) โดยอะลูมิเนียมผสม เกรด A356 มีสมบัติที่ได้เด่นหลายประการ นั่นคือ มีความสามารถในการหล่อ ที่ดี มีอัตราการหล่อตัวต่ำ (Low Shinkage) มีความต้านทานต่อการกัดกร่อน สามารถนำไปผ่านกระบวนการทางความร้อนเพื่อเพิ่มความแข็งแรงโดยธรรมชาติความร้อนแบบการบ่มแข็ง (Precipitation Hardening หรือ Age Hardening) และมีโอกาสเกิดการแตกร้าวในขณะร้อน หลังจากการหล่อตัว

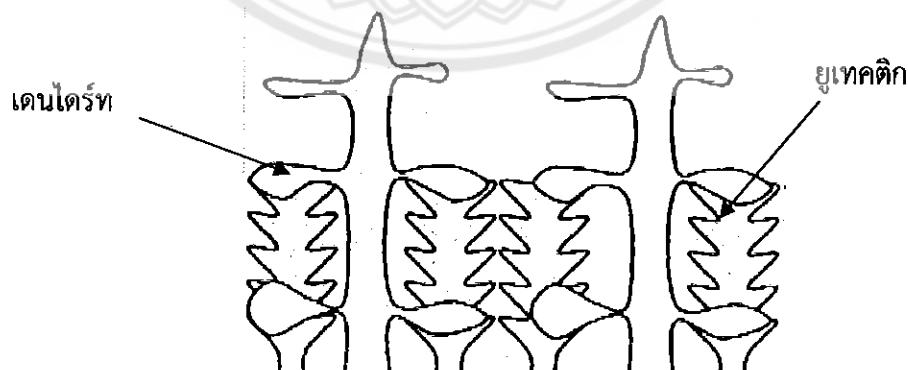
2.2 การแข็งตัวของโลหะหลอมเหลว

การแข็งตัวของโลหะ หรือโลหะผสมในการหล่อโลหะนั้น นับว่ามีความสำคัญมากต่อการ ผลิตในอุตสาหกรรม สำหรับกรณีที่การแข็งตัวเป็นไปตามภาวะสมดุล โลหะผสมจะมีพฤติกรรมการ แข็งตัวเป็นไปตามแผนภูมิสมดุล แสดงดังรูปที่ 2.5

รูปที่ 2.5 แผนภูมิสมดุลโลหะผสม
ที่มา : http://en.wikipedia.org/wiki/Eutectic_system

โลหะผสม ณ จุดที่ 1 เเรียกว่าโลหะผสมยูเทคติก ซึ่งที่ทำแห่งนี้อุณหภูมิลิกวิดัส (Liquidus Temperature) กับอุณหภูมิโซลิดัส (Solidus Temperature) จะเท่ากัน เเรียกว่า อุณหภูมิยูเทคติก (Eutectic Temperature) โดยการแข็งตัวที่จุดนี้ จะเกิดการแข็งตัวที่เป็นของแข็งสองชนิดที่มีความต่างขององค์ประกอบทางเคมี และระบบผลึก ส่งผลให้โครงสร้างที่เกิดขึ้นแตกต่าง กันไปด้วย ถ้าองค์ประกอบทางเคมีของโลหะหลอมเหลว้อยกว่าจุดที่ 1 แต่นากกว่าองค์ประกอบทางเคมี ณ จุดที่ 2 จะเรียกโลหะที่จุดนี้ว่า โลหะผสมไฮโปยูเทคติก จะเริ่มเกิดการแข็งตัวเมื่ออุณหภูมิติด ทั่งกว่าเส้นลิกวิดัสเพียงเล็กน้อย ของแข็งที่เกิดขึ้นมาก่อนจะเป็นเฟสอัลฟាលูตุ A ที่มีลักษณะ เป็นเด่นไดร์ท ซึ่งจะตามระยะเวลาการเย็นตัว จากนั้นเฟสยูเทคติก จะเกิดขึ้นตามมาในบริเวณ ระหว่างแขnxของเด่นไดร์ท แสดงดังรูปที่ 2.6 แต่ถ้าส่วนผสมทางเคมีของโลหะหลอมเหลวมากกว่าจุด ที่ 1 แต่น้อยกว่าส่วนผสมจุดที่ 3 จะเรียกโลหะที่จุดนี้ว่า โลหะผสมไฮเปอร์ยูเทคติก โดยการแข็งตัวจะ เหมือนกับไฮโปยูเทคติก เพียงแต่การเกิดเฟสเริ่มต้น จะปรากฏเฟสของราตุ B มา ก่อน จากนั้นจึงเกิด เฟสยูเทคติกของ A และ B ตามมา (Lashkari, 2008)

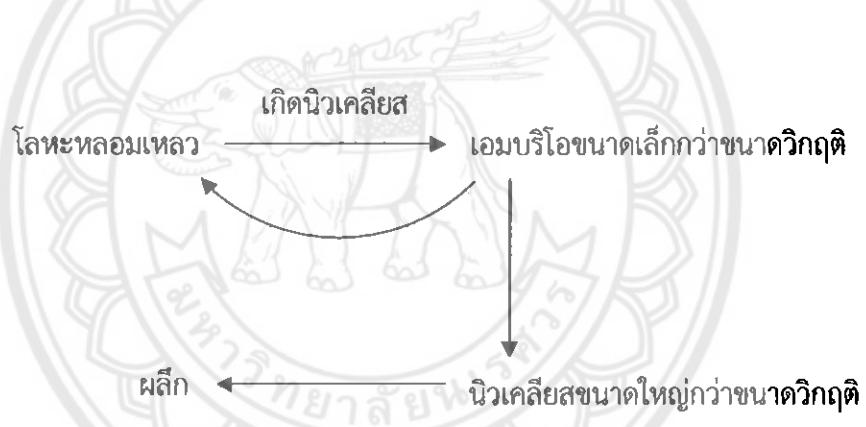

รูปที่ 2.6 ลักษณะการแข็งตัวของโลหะผสมทั่วไป
ที่มา : สมบัติ (2548)

โดยการแข็งตัวของโลหะหลอมเหลวแบ่งออกเป็น 3 กลไกด้วยกัน คือ กลไกการเกิดนิวเคลียสแบบเอกพันธ์ (Homogeneous Nucleation) กลไกการเกิดนิวเคลียสแบบวิรพันธ์ (Heterogeneous Nucleation) กลไกการเกิดนิวเคลียสแบบสภาวะพลศาสตร์ (Dynamic Nucleation) โดยมีรายละเอียดดังนี้

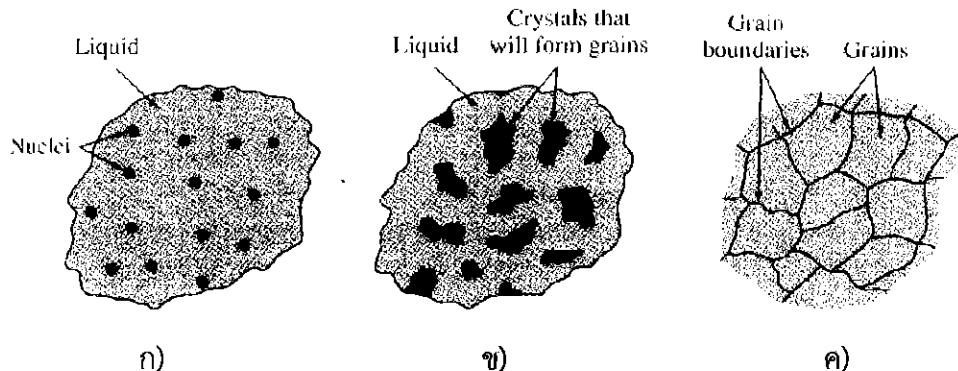
2.2.1 กลไกการเกิดนิวเคลียสแบบเอกพันธ์

เป็นกลไกที่ง่ายที่สุดมักจะถูกนำมาพิจารณาก่อนเสมอ กล่าวคือ กลไกนี้เกิดขึ้นในการแข็งตัวของโลหะที่มีอุณหภูมิต่ำกว่าอุณหภูมิของจุดเยือกแข็งสมดุล (Equilibrium Freezing Temperature) ของโลหะนั้นมากๆ นิวเคลียสที่เกิดขึ้นโดยกลไกนี้ จะเกิดการเคลื่อนตัวของอะตอมโลหะอย่างช้าๆ และเกิดพันธะระหว่างกัน เรียกการเกิดนั้นว่า เออมบริโอ (Embryo) และถ้าเกิดพันธะระหว่างกัน จนกระทั่งมีขนาดที่มีความเสถียร เรียกว่า ขนาดวิกฤต (Critical Size : r^*) โดยถ้าขนาดของเออมบริโอมีขนาดเล็กกว่าขนาดวิกฤต จะถูกละลายกลับเป็นโลหะหลอมเหลว แต่ถ้าเออมบริโอมีขนาดใหญ่กว่าขนาดวิกฤต เรียกว่า นิวเคลียส (Nucleus) ซึ่งจะอยู่ และเติบโตเป็นผลึกต่อไป แสดงดังรูปที่ 2.7

รูปที่ 2.7 แผนภูมิแสดงการเกิดผลึกของโลหะหลอมเหลว

โดยเริ่มแรกโลหะจะอยู่ในสภาพที่เป็นของแข็ง ยึดกันด้วยพันธะโลหะ (Metallic Bond) ซึ่งมีระดับพลังงานอิสระของกิบส์ (Gibb's Free Energy) ต่ำ เมื่อได้รับความร้อน พลังงานอิสระของกิบส์จะมากขึ้น อะตอมมีการสั่นที่มากขึ้น ทำให้โลหะหลอมเหลวในสภาพของแข็งหลอมเหลวโดยเป็นโลหะหลอมเหลว และเมื่ออุณหภูมิโลหะหลอมเหลวลดต่ำลง พลังงานอิสระของกิบส์ก็ต่ำลงด้วย การสั่นของอะตอมก็น้อยลง และอะตอมเคลื่อนที่เข้าหากันมากขึ้น ตามอุณหภูมิที่ลดลง จะเกิดการรวมตัวกัน กล้ายเป็นนิวเคลียส (Nucleus) ขนาดเล็ก นั่นคือ จุดเริ่มต้นของการแข็งตัว จากนั้นนิวเคลียสจะมีการขยายตัวใหญ่ขึ้น รวมตัวกันกล้ายเป็นผลึก (Crystal) และผลึกก็ขยายตัวจนชนกัน ที่เรียกว่า เกรน (Grain) ซึ่งอยู่ในสภาพของแข็ง แสดงดังรูปที่ 2.8

รูปที่ 2.8 การแข็งตัวของโลหะหลอมเหลวกลายเป็นของแข็ง

- ก) การเกิดนิวเคลียส
- ข) การเติบโตของนิวเคลียสเป็นผลึก
- ค) การเชื่อมต่อกันของผลึกลายเป็นเกรน

ที่มา : www.rmutphysics.com/charud/PDF-learning/2/material/IE2302_CH4.pdf

ปริมาณนิวเคลียสจะมีความสัมพันธ์กับอัตราการเย็นตัวของโลหะหลอมเหลว ถ้าหากโลหะหลอมเหลวมีอัตราการเย็นตัวที่เร็ว จะทำให้เกิดนิวเคลียสเป็นจำนวนมาก ส่งผลให้เกรนมีขนาดเล็ก แต่ถ้าอัตราการเย็นตัวช้า จะเกิดนิวเคลียสน้อย ส่งผลให้เกรนมีขนาดใหญ่

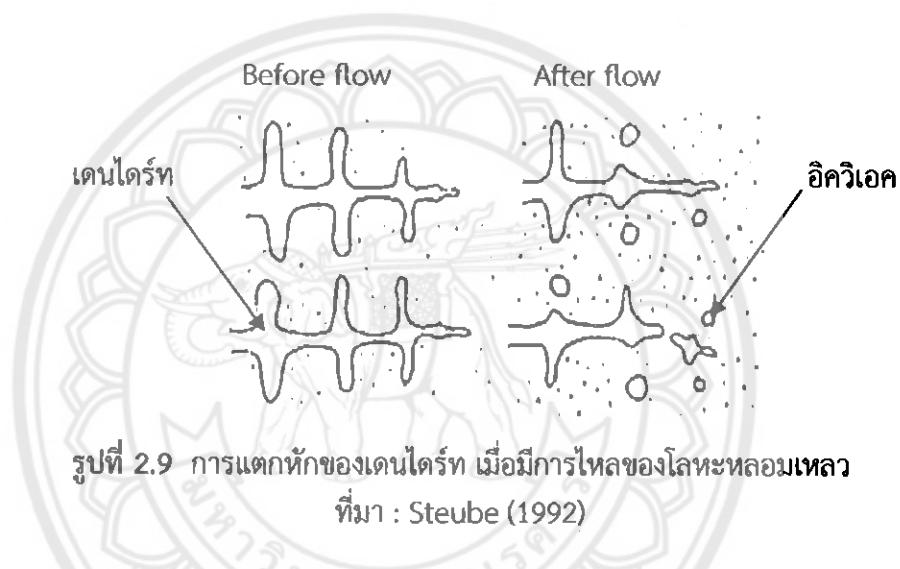
2.2.2 กลไกการเกิดนิวเคลียสแบบวิธพันธ์

กลไกการเกิดนิวเคลียสในลักษณะนี้ จะเกิดขึ้นได้โดยอาศัยสิ่งแปรปรวนที่มีอยู่ในโลหะหลอมเหลวเป็นนิวเคลียส ซึ่งกลไกการเกิดในลักษณะนี้มักจะเกิดกับโลหะเป็นส่วนใหญ่ (ผศ. ณรงค์ศักดิ์, 2553) เพราะในการหลอมโลหะย่อมมีสิ่งเจือปนอยู่ในโลหะเสมอ ทั้งในรูปของสารมลทิน (Impurities) ที่มารจากต้นฉบับ มาจากผนังของแบบหล่อ มาจากวัสดุที่ใช้ภายในเตา และมาจากเบ้ารองรับโลหะหลอมเหลวที่กระแทกหลุดร่วงในระหว่างการหล่อ โดยอนุภาคพากน้ำมักอยู่ในรูปของสารแขวนลอย ที่มีอนุภาคเล็กๆ ลอยอยู่ในโลหะหลอมเหลว และทำหน้าที่เป็นนิวเคลียสเทียมให้กับโลหะหลอมเหลว ซึ่งจะเรียกว่า นิวเคลียสเทียมนี้ว่า ตัวเร่งปฏิกิริยาการเกิดนิวเคลียส (Nucleation Catalysts) ด้วยการที่มีนิวเคลียสเทียมมาเกี่ยวข้อง จึงทำให้กลไกการเกิดนิวเคลียสโดยวิธีนี้เกิดขึ้นได้ ง่ายกว่าการเกิดนิวเคลียสแบบเอกพันธ์

2.2.3 กลไกการเกิดนิวเคลียสแบบสภาวะพลศาสตร์

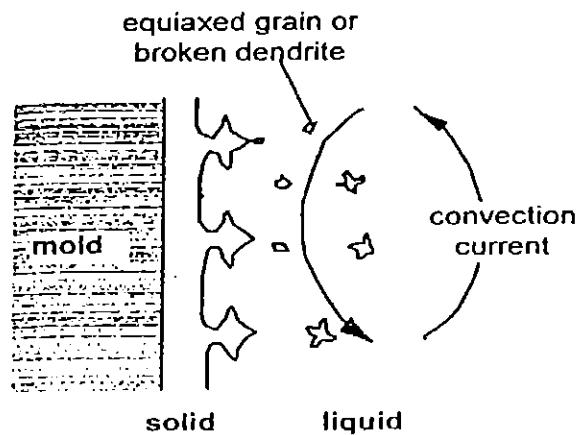
นอกจากกลไกการเกิดนิวเคลียสแบบเอกพันธ์ และวิธพันธ์แล้ว ยังพบว่าในสภาวะพลศาสตร์ หรือสภาวะที่เกิดการเคลื่อนที่ของโลหะหลอมเหลวในระหว่างการแข็งตัว ก็สามารถเกิดนิวเคลียสได้เช่นกัน โดยในระหว่างการเคลื่อนที่ของโลหะหลอมเหลวโครงสร้างเดนไดร์ทจะเกิดการแตกหัก (Crystal Fragmentation) และได้โครงสร้างที่มีลักษณะเป็นอิควิเอค (Equiaxed) ซึ่งเมื่อโลหะหลอมเหลวถูกเทลงแบบหล่อ จะเกิดการไหลวน เนื่องจากการเท ร่วมกับการไหลที่เกิดจากความต่างของอุณหภูมิ (Thermal Solutal Convection) ซึ่งมีผลต่อความหนาแน่นของโลหะหลอมเหลวบริเวณต่างๆ กล่าวคือ โลหะหลอมเหลวในบริเวณที่ติดอยู่กับผนังแบบหล่อเป็นส่วนที่เย็น

จะมีความหนาแน่นมากกว่าโลหะหลอมเหลวที่อยู่ทรงกลังของแบบหล่อ ทำให้เกิดการไหลในทิศทางเดียวกับแรงโน้มถ่วง ในขณะเดียวกันบริเวณผิวสัมผัสระหว่างของแข็ง และของเหลว จะเกิดการหล่อบริเวณผิวสัมผัส เนื่องจากความหนาแน่นที่ต่างกัน ซึ่งเกิดความแตกต่างของปริมาณตัวถุกละลาย (Solute) โดยทิศทางการไหลจะขึ้นอยู่กับความแตกต่างของความหนาแน่นระหว่างตัวถุกละลาย และตัวทำละลาย (Solvent) เมื่อนำเอาผลรวมกันจะเกิดการเคลื่อนที่ของโลหะหลอมเหลวบนผิวสัมผัส ระหว่างของแข็ง และของเหลว ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการหลอมเหลวเฉพาะจุดอีกครั้ง (Local Remelting) ของเดนไดร์ทแบบแท่ง (Columnar Dendritic) และเกิดการแตกหักของเดนไดร์ท (Dendrite Fragmentation) กลายเป็นโครงสร้างที่มีลักษณะเป็นอิควิโอล แสดงดังรูปที่ 2.9

รูปที่ 2.9 การแตกหักของเดนไดร์ท เมื่อมีการไหลของโลหะหลอมเหลว
ที่มา : Steube (1992)

โดยการเกิดในลักษณะนี้ จะเกิดมากขึ้นเมื่อเพิ่มแรงของการไหลเวียนโลหะหลอมเหลว (Convection) เช่น การทำให้สันสะเทือนด้วยคลื่นอัลตราโซนิก หรือการเหนี่ยวนำด้วยสนามแม่เหล็ก เป็นต้น ซึ่งกลไกการเกิดนิวเคลียสมีอยู่ในสภาวะพลศาสตร์นี้ จะเกิดขึ้นเมื่อมีนิวเคลียสของเดนไดร์ทขนาดเล็ก (Pre-Dendritic Nuclei) และเกิดขึ้นขณะที่โลหะหลอมเหลว โดยเดนไดร์ทขนาดเล็กดังกล่าว เกิดจากการเย็นตัวอย่างรวดเร็วบริเวณผนังแบบหล่อ และถูกพัดเข้าสู่โลหะหลอมเหลวบริเวณกลางแบบหล่อ จากการไหลที่รุนแรงในช่วงแรกของการเทโลหะหลอมเหลว เมื่อถูกพัดเข้าสู่โลหะหลอมเหลว เดนไดร์ทขนาดเล็กบางส่วนจะถูกละลายกลับไปเป็นโลหะหลอมเหลว และเมื่อโลหะหลอมเหลวบริเวณกลางแบบหล่ออยู่ในสภาวะต่ำกว่าอุณหภูมิหลอมเหลว เดนไดร์ทขนาดเล็กที่ยังเหลือ จะทำหน้าที่เป็นนิวเคลียส และเติบโตเป็นอิควิโอล สามารถอยู่ได้โดยไม่ถูกละลายกลับ (Remelt) แสดงดังรูปที่ 2.10

รูปที่ 2.10 ภาพจำลองการหล่อลิดที่เกิดจากความต่างของอุณหภูมิ และการเคลื่อนที่ของเดนไทร์จากผนังแบบหล่อเข้าสู่ใจกลางแบบหล่อ

ที่มา : Stefanescu (2002)

2.3 กระบวนการหล่อโลหะ (Casting Process)

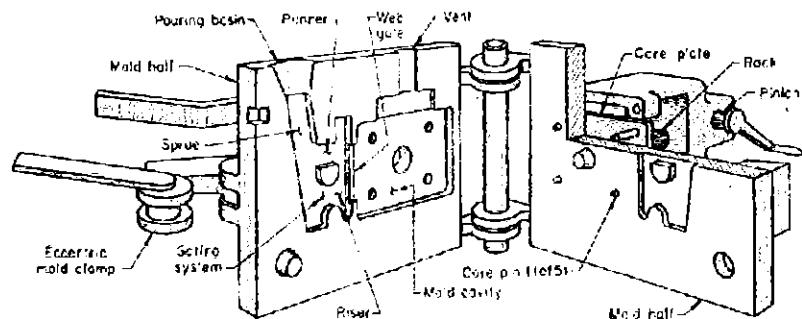
กระบวนการหล่อโลหะ หมายถึง การเทโลหะหลอมเหลวเข้าในพิรบแบบหล่อแล้วปล่อยให้แข็งตัว มีรูปร่างตามที่ต้องการ หรือหากจะให้ความหมายที่คลอบคลุมมากยิ่งขึ้น จะหมายถึง เริ่มต้นจากการให้ความร้อนเพื่อหลอมโลหะให้มีสภาพเป็นของเหลว (Melting) จากนั้นทำการปรับปรุงโลหะหลอมเหลวให้มีส่วนผสมทางเคมีตามต้องการ แล้วทำการเทโลหะหลอมเหลวลงในพิรบแบบหล่อ (Mold Cavity) ที่มีรูปร่างตามชิ้นงานที่เราต้องการ จากนั้นปล่อยให้โลหะหลอมเหลวยืนตัวลง และเกิดการแข็งตัว (Solidify) จะได้ชิ้นงานตามต้องการ ซึ่งการหล่อโลหะนี้ มีหลายวิธี เช่น การหล่อโลหะแบบหล่อทราย (Sand Casting) การหล่อแบบเทลงแม่พิมพ์ถาวร (Gravity Die Casting) เป็นต้น

2.3.1 การหล่อโลหะแบบหล่อทราย

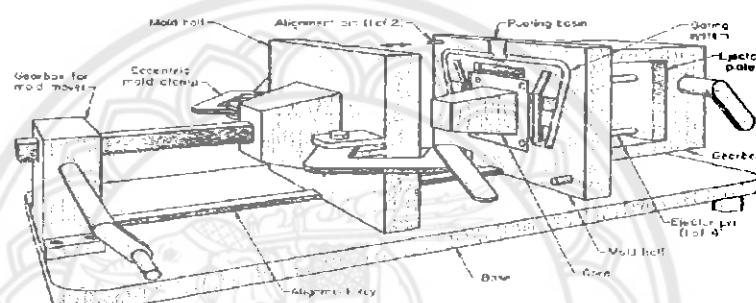
การหล่อโลหะแบบหล่อทราย เป็นการหล่อที่มีนานา ซึ่งวิธีนี้จะใช้กันอย่างแพร่หลายประมาณร้อยละ 90 ของงานหล่อทั้งหมด โดยการหล่อวิธีนี้ เมื่อหล่อจนได้ชิ้นงานแล้ว ต้องทำความสะอาดและพิมพ์ทึ้ง เพื่อนำชิ้นงานออกจากแม่พิมพ์ แต่ทรายสามารถนำกลับไปใช้ใหม่ได้ ซึ่งการหล่อในวิธีนี้จะมีรอบการผลิตต่อ สะดวกต่อการออกแบบการผลิต ต้นทุนด้านเครื่องมือ และด้านการผลิตต่อ แต่ยังมีข้อเสีย คือ คุณภาพ และลักษณะของผิวชิ้นงานสุดท้ายไม่เรียบ

2.3.2 การหล่อแบบเทลงแม่พิมพ์ถาวร

แบบหล่อถาวร (Permanent Mold) เป็นแม่พิมพ์ที่ใช้งานแล้ว สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้ โดยส่วนมากจะทำมาจากเหล็กหล่อสีเทา เหล็กกล้า บรอนซ์ และแกรไฟต์ ซึ่งลักษณะของแบบหล่อการอาจมีลักษณะง่ายๆ ที่มีระบบการทำงานด้วยมือ โดยสามารถปิด-เปิดแบบได้ แสดงดังรูปที่ 2.11 และบนฐานรองที่ออกแบบกลไกให้เลื่อนเข้า-ออกได้สะดวก แสดงดังรูปที่ 2.12

รูปที่ 2.11 แบบหล่อการที่มีแบบปิด-เปิด อย่างง่าย
ที่มา : ผศ. ณรงค์ศักดิ์ (2554)

รูปที่ 2.12 แบบหล่อการที่มีแบบเลื่อนปิด-เปิด บนฐานรอง
ที่มา : ผศ. ณรงค์ศักดิ์ (2554)

ดังนั้นการหล่อแบบเทลงแม่พิมพ์ถาวร เป็นการนำโลหะหลอมเหลวเทลงสู่แม่พิมพ์ถาวร แสดงดังรูปที่ 2.13 แล้วรอให้ชิ้นงานแข็ง และเย็นตัว จึงนำชิ้นงานออกจากแม่พิมพ์ ซึ่งแม่พิมพ์ที่ใช้ไปนั้นสามารถนำกลับมาใช้งานใหม่อีกได้ โดยชิ้นงานที่ได้จะมีลักษณะของผิวชิ้นงานที่เรียบ การตกแต่งผิวเกินน้อย ชิ้นงานที่ได้มีคุณภาพสูง ส่งผลให้สมบัติทางกลสูงตามไปด้วย แต่เว้นจะมีข้อเสียคือ ค่าใช้จ่ายสูง และมีข้อจำกัดด้านขนาดของชิ้นงาน ขึ้นส่วนที่ผลิตมากแบบหล่อการ เช่น ลูกสูบเครื่องยนต์ หัวระบบออกสูบ ตลอดจนชิ้นส่วนของเครื่องใช้ไฟฟ้า เป็นต้น

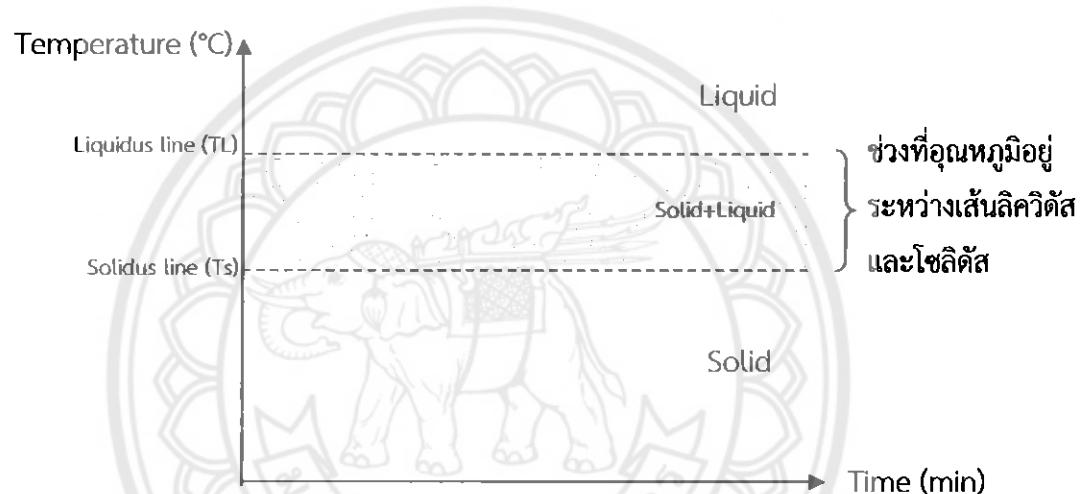

รูปที่ 2.13 การหล่อแบบเทลงแม่พิมพ์ถาวร
ที่มา : Haga, T. (2002)

2.4 การหล่อโลหะแบบหล่อ กึ่งแข็ง (Semi-Solid Metal Processes)

การหล่อโลหะแบบหล่อ กึ่งแข็งนี้ ได้ถูกคิดค้นโดยสถาบันเทคโนโลยี แมชชาญเชฟ (MIT) ในปี ค.ศ. 1970 โดยศึกษาค้นคว้าวิจัยจากการรวมวิธิกโซแคสติง (Thixocasting) และรีโวแคสติง (Rheocasting) โดยรีโวแคสติงที่คันพับ คือการหล่อโดยใช้ลักษณะการกรวน (Stir Casting) ซึ่งเป็นการหล่อโลหะ โดยให้โลหะหลอมเหลวมีการเคลื่อนไหวเข้าสู่แม่พิมพ์

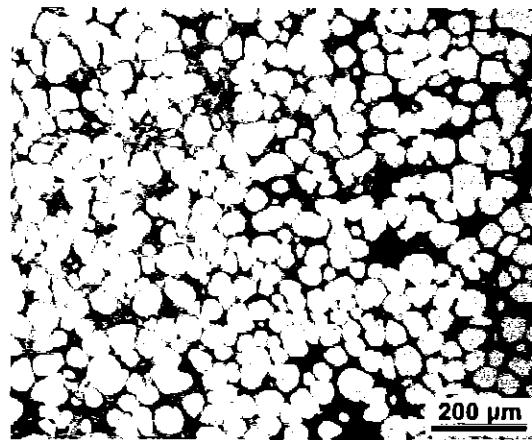
การหล่อโลหะแบบหล่อ กึ่งแข็ง เป็นเทคโนโลยีที่ถูกพัฒนาขึ้น เพื่อให้ได้ชิ้นงานที่มีขนาดใกล้เคียงกับโครงสร้างสุกห้ำย (Near Net Shape) โดยในการหล่อโลหะแบบ กึ่งแข็งนี้ จะผลิตในขณะที่โลหะหลอมเหลวอยู่ในสถานะ กึ่งแข็ง นั่นคือจะเทโลหะหลอมเหลวลงสู่แบบหล่อในช่วงที่อุณหภูมิอยู่ระหว่างเส้นลิคิวตัส และโซลิดัส แสดงดังรูปที่ 2.14

รูปที่ 2.14 ช่วงอุณหภูมิของเฟสกึ่งแข็ง

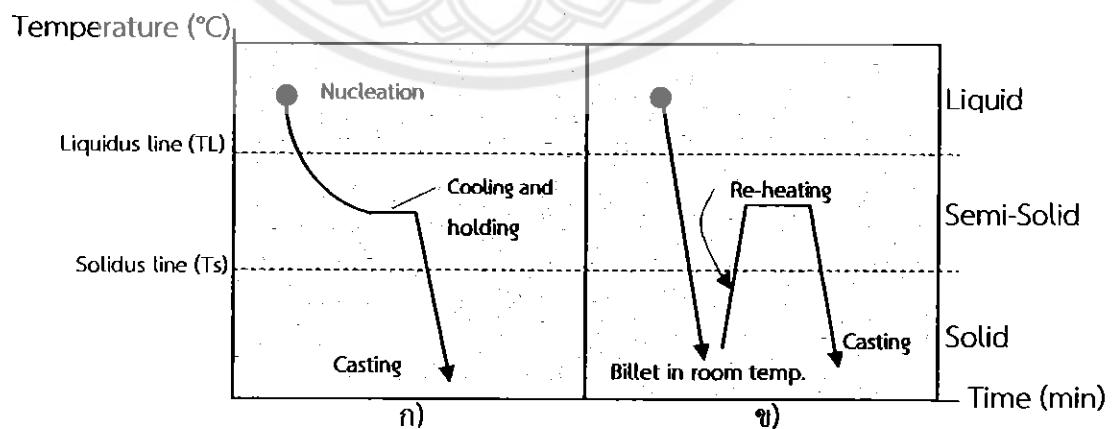
ที่มา : Figueredo (2001)

จากการวิจัยของสถาบัน MIT ทำให้เกิดการนำแนวคิดของการตัดเยื่อนของของแข็งที่อยู่ในโลหะหลอมเหลว เนื่องจากการเคลื่อนไหวของโลหะหลอมเหลวเข้าสู่แม่พิมพ์ ในขณะที่โลหะหลอมเหลวเริ่มแข็งตัว หรือเริ่มเกิดผลึก โดยจะเกิดโครงสร้างที่เป็นกลุ่มของเดนไดร์ทขนาดเล็ก และมีลักษณะกลมแยกตัวออกจากกัน ซึ่งโครงสร้างจะแตกต่างไปจากโครงสร้างที่ไม่มีการให้แรงเยื่อนกับโลหะหลอมเหลว ด้วยเหตุนี้จึงมีการนำแนวคิดของการตัดเยื่อนของของแข็งในโลหะหลอมเหลวนี้ พัฒนามาเป็นกรรมวิธีการหล่อโลหะแบบติกโซแคสติง และถูกพัฒนาต่อมาเป็นการหล่อโลหะแบบรีโวแคสติง โดยทั้ง 2 วิธีนี้ จะให้โครงสร้างที่มีรูปร่างกลม ไม่เป็นเดนไดร์ท แสดงดังรูปที่ 2.15.

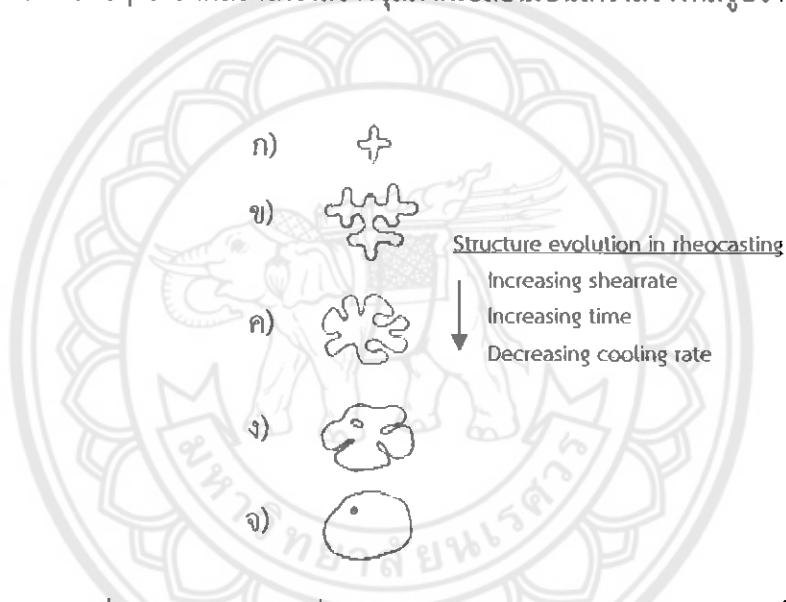
รูปที่ 2.15 โครงสร้างจุลภาคของการหล่อโลหะแบบหล่อ กึ่งแข็ง
ที่มา : Hong-Min Gua (2009)

การหล่อโลหะแบบหล่อ กึ่งแข็ง ด้วยวิธีการหล่อแบบติกโซ่แคสติ้ง เป็นการหล่อที่ถูกคิดค้นขึ้นมา ก่อนการหล่อแบบรีโอแคสติ้ง โดยการนำเอาวัตถุดิบ หรือแท่งโลหะ (Ingot) ที่ได้จากการหล่อแบบรีโอแคสติ้ง มาให้ความร้อนอีกครั้ง (Reheating) เพื่อทำการอัดขึ้นรูป (Forging) ตามแบบที่ต้องการ แสดงดังรูปที่ 2.16 ข) ซึ่งการหล่อด้วยวิธีนี้มีข้อเสีย คือกระบวนการมีความซับซ้อน วัตถุดิบ แพง เสียค่าใช้จ่ายสูง ส่วนการหล่อโลหะแบบหล่อ กึ่งแข็ง ด้วยวิธีการหล่อแบบรีโอแคสติ้ง เป็นการปรับปรุงวิธีการหล่อแบบติกโซ่แคสติ้ง ให้มีขั้นตอนการหล่อที่น้อยลง โดยวิธีนี้จะปรับปรุงโครงสร้างให้มีรูปร่างกลม ในช่วงสภาวะ กึ่งแข็ง ซึ่งเริ่มจากวัตถุดิบที่มีสถานะเป็นของแข็ง นำไปหลอมจนมีสถานะเป็นของเหลว แล้วปล่อยให้เย็นตัวจนโลหะหลอมเหลวอยู่ในสถานะ กึ่งแข็ง แล้วทำการปรับปรุงโครงสร้างในช่วงนี้ ให้ได้โครงสร้างตามต้องการ แล้วจึงเทโลหะหลอมเหลวลงสู่แม่พิมพ์ โดยการหล่อวิธีนี้มีข้อดี คือ ไม่ต้องนำไปให้ความร้อนรอบสอง ส่งผลให้ค่าใช้จ่ายต่ำกว่าการหล่อแบบติกโซ่แคสติ้ง แสดงดังรูปที่ 2.16 ก)

รูปที่ 2.16 ลักษณะการหล่อโลหะแบบหล่อ กึ่งแข็ง
ก) การหล่อแบบรีโอแคสติ้ง
ข) การหล่อแบบติกโซ่แคสติ้ง
ที่มา : Figueiredo (2001)

ลักษณะการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างที่มีรูปร่างเป็นเดนไดร์ท ให้กลายเป็นโครงสร้างที่มีรูปร่างกลม ของการหล่อโลหะแบบหล่อ ก็จะ เช่น เมื่อได้รับแรงกระทำภายใต้การเคลื่อนที่ของเหลว จะเริ่มจากการเกิดนิวเคลียสขนาดเล็กจำนวนมาก แสดงดังรูปที่ 2.17 ก) จากนั้นนิวเคลียสมีการโต เพิ่มขึ้น กลายเป็นโครงสร้างที่เรียกว่าเดนไดร์ท แสดงดังรูปที่ 2.17 ข) จากนั้นเดนไดร์ทจะเปลี่ยนแปลงไป โดยมีลักษณะโครงสร้างเป็นแอกคล้ายกุหลาบ (Rosette like structure) เนื่องจากมีการปรับปรุงโครงสร้างในขณะที่โลหะหลอมเหลวอยู่ในสถานะกึ่งแข็ง โดยการเพิ่มแรงเฉือนให้กับโลหะหลอมเหลว เพิ่มระยะเวลาในการโดยของนิวเคลียส และลดอัตราการเย็นตัวของโลหะหลอมเหลว ซึ่งจะส่งผลให้โครงสร้างจุลภาคมีลักษณะเป็นแอกคล้ายกุหลาบ แสดงดังรูปที่ 2.17 ค) จากนั้นโครงสร้างที่มีลักษณะเป็นแอกคล้ายกุหลาบขยายตัวใหญ่ขึ้น แสดงดังรูปที่ 2.17 ง) เมื่อเพิ่มแรงเฉือนให้กับโลหะหลอมเหลว เพิ่มระยะเวลาในการโดยของนิวเคลียส และลดอัตราการเย็นตัวของโลหะหลอมเหลวไปเรื่อยๆ จะส่งผลให้โครงสร้างจุลภาคเปลี่ยนเป็นโครงสร้างที่มีรูปร่างกลม แสดงดังรูปที่ 2.17 จ)

รูปที่ 2.17 โครงสร้างที่มีรูปร่างกลม ของการหล่อโลหะแบบหล่อ ก็จะ เช่น

- ก) จุดเริ่มต้นของเดนไดร์ท
- ข) เดนไดร์ทขยายตัว
- ค) โครงสร้างที่รูปร่างเป็นแอกคล้ายกุหลาบ
- ง) โครงสร้างที่รูปร่างเป็นแอกคล้ายกุหลาบขยายตัว
- จ) โครงสร้างที่มีรูปร่างกลม

ที่มา : Fleming (2002)

สำหรับการหล่อโลหะแบบหล่อ ก็จะ เช่น งานมีขนาดใกล้เคียงกับโครงสร้าง สุดท้าย เนื่องจากมีการควบคุมอัตราส่วนของแข็ง และของเหลวขณะหล่อโลหะ โครงสร้างจุลภาคมีความกลม และละเอียด เนื่องจากมีการปรับปรุงโครงสร้างขณะที่โลหะหลอมเหลวอยู่ในสถานะกึ่งแข็ง มีผลให้สมบัติทางกลดีขึ้น เพิ่มอายุการใช้งานของแม่พิมพ์ เนื่องจากความร้อนของโลหะหลอมเหลวลดลง ลดการเกิดปฏิกิริยาระหว่างอุกซิเจนกับโลหะหลอมเหลว ในขั้นตอนการเทโลหะหลอมเหลวลงในแม่พิมพ์ แต่อย่างไรก็ตามการหล่อโลหะแบบหล่อ ก็จะ เช่น ยังพบข้อเสียด้านความหนืดของโลหะ-

หลอมเหลวสูง ทำให้เกิดรูพรุนมากกว่า เมื่อเทียบกับการหล่อแบบเทลงแม่พิมพ์ถาวร และโครงสร้างจะไม่มีความเป็นเนื้อเดียวกัน (Inhomogeneity) หัวทั้งชิ้นงาน

ในปัจจุบันการหล่อโลหะแบบหล่อ ก็ เชึ้งที่ใช้กันอย่างกว้างขวาง คือ กลุ่มของโลหะที่มี จุดหลอมเหลวต่ำ เช่น กลุ่มของอะลูมิเนียมผสม เป็นต้น เนื่องจากมีสมบัติทางกลที่สูง เมื่อเทียบกับ น้ำหนักที่เบา อันเป็นผลมาจากการผลักดันของโรงงานอุตสาหกรรมยานยนต์ที่ต้องการชิ้นส่วน- ยานยนต์ที่มีน้ำหนักเบานั้นเอง และในการหล่อโลหะแบบหล่อ ก็ เชึ้ง สามารถหล่อได้หลายวิธี เช่น การทำเกรนให้ละเอียดโดยการเติมสารเคมี (Chemical Grain Refining) การหล่อโลหะแบบหล่อ ก็- เชึ้งโดยการพ่นฟองแก๊ส (Gass Induced Semi-Solid Process) การกวนโดยใช้แรงทางกล (Mechanical Stirring) การกวนโดยใช้แรงทางแม่เหล็กไฟฟ้า (Electromagnetic Stirring) การ หล่อโลหะแบบผ่านร่างเหหหล่อเย็น (Cooling Slope Technique) เป็นต้น ซึ่งแต่ละวิธีจะให้ข้อดี และข้อเสียแตกต่างกัน

2.4.1 การหล่อโลหะแบบหล่อ ก็ เชึ้งโดยการพ่นฟองแก๊ส

การหล่อโลหะแบบหล่อ ก็ เชึ้งโดยการพ่นฟองแก๊ส เป็นวิธีใหม่ในการหล่อโลหะ แบบหล่อ ก็ เชึ้งแบบบริโภคสติงวิธีหนึ่ง โดยกลไกของการหล่อวิธีนี้ได้ใช้หลักการที่ว่า หากโลหะ- หลอมเหลวถูกพ่นฟองแก๊สเข้าไป แก๊สจะทำให้โลหะหลอมเหลวเย็นตัวอย่างรวดเร็ว และแรงดันจาก การพ่นฟองแก๊ส จะทำให้เดนไทร์ทเกิดการแตกหัก ส่งผลให้เกิดโครงสร้างที่มีรูปร่างกลมอย่าง สໍาเวยอีกต่อไป

2.4.2 การหล่อโลหะแบบหล่อ ก็ เชึ้งด้วยเทคนิคการกวนด้วยแรงทางกล

เป็นการกวนด้วยแรงทางกลที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้กับเหล็ก และโลหะ- นอกกลุ่มเหล็ก โดยการให้แรงเรื่องกับโลหะหลอมเหลวนั้น จะทำในขณะที่โลหะหลอมเหลวอยู่ใน สถานะ ก็ เชึ้ง เพื่อเป็นการลดขนาดเกรน และจำกัดการโตของเดนไทร์ โดยการเกิดนิวเคลีย斯基ายใต้ การกวนด้วยแรงทางกล จะเกิดนิวเคลียสขึ้นที่บริเวณผนังของเปลวหลอม และบริเวณใบงาน โดยโลหะ ก็ เชึ้งที่ผ่านการกวนนั้น จะมีโครงสร้างที่มีรูปร่างเป็นแซกคล้ายกุหลาบ (Rosette Structure) ขนาด เล็กมากกว่าการหล่อแบบเทลงแม่พิมพ์ถาวร ซึ่งจะมีความเร็วในการกวน (Stirring Rate) และ ระยะเวลาในการกวนโลหะหลอมเหลว (Stirring Time) เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อโครงสร้างจุลภาค และการกระจายตัวของอนุภาค

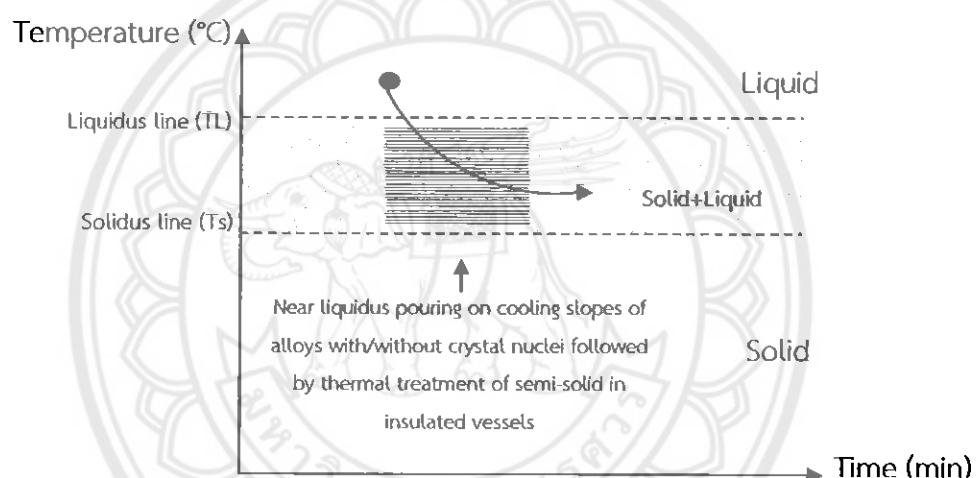
2.4.3 การหล่อโลหะแบบหล่อ ก็ เชึ้งด้วยเทคนิคการเทผ่านร่างเหหหล่อเย็น

การหล่อโลหะแบบหล่อ ก็ เชึ้งด้วยเทคนิคการเทผ่านร่างเหหหล่อเย็น เป็นการ หล่อวิธีหนึ่งที่จัดอยู่ในกลุ่มของ New Rheocasting Process ซึ่งได้รับการพัฒนาจากโรงงาน UBE ใน ประเทศญี่ปุ่น โดยใช้ในการผลิตโลหะผสมอะลูมิเนียม-แมกนีเซียม ซึ่งเทคนิคนี้ จะเป็นการนำ อะลูมิเนียมผสมมาหยอด จนเป็นโลหะหลอมเหลว จากนั้นจึงเทลงสู่แม่พิมพ์โดยผ่านร่างเหหหล่อเย็น แสดงดังรูปที่ 2.18 ซึ่งอุณหภูมิของการเทผ่านร่างเหหหล่อเย็น จะอยู่ระหว่างเส้นลิคิวิตัส กับเส้น โซลิดัส และเทโลหะหลอมเหลวผ่านร่างเหหหล่อเย็นที่อุณหภูมิสูงกว่าอุณหภูมิหลอมเหลวเพียงเล็กน้อย แสดงดังรูปที่ 2.19

รูปที่ 2.18 การหล่อโลหะแบบเทผ่านร่างเหลวล่อเย็น

ที่มา : Birol Y. (2007)

รูปที่ 2.19 ช่วงอุณหภูมิกึ่งแข็งที่ใช้ในการเทผ่านร่างเหลวล่อเย็น

ที่มา : Figueredo (2001)

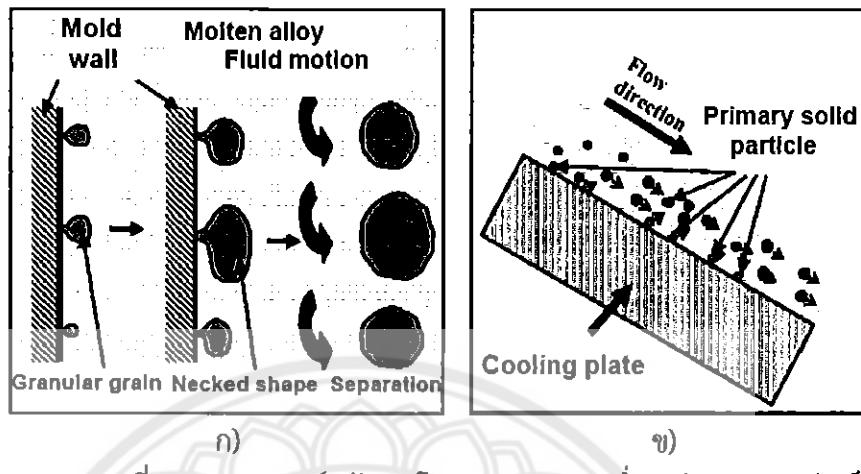
2.4.3.1 การฟอร์มตัวของโลหะหลอมเหลวที่ผ่านการหล่อโลหะแบบเทผ่านร่างเหลวล่อเย็น

ก. นำโลหะหลอมเหลวที่มีอุณหภูมิสูงกว่าจุดหลอมเหลวเพียงเล็กน้อย เทลงสู่แม่พิมพ์ โดยผ่านร่างเหลวล่อเย็น

ข. เมื่อโลหะหลอมเหลวเทลงบนร่างเหลวล่อเย็น ระหว่างผิวสัมผัสของร่างเหลวล่อเย็น กับโลหะหลอมเหลว ความร้อนจะถูกดึงให้กับผนังของร่างเหลวล่อเย็น ทำให้เกิดนิวเคลียสขนาดเล็กในโลหะหลอมเหลวจำนวนมาก ทำให้เดนไدرท์มีทิศทางการโตพุ่งสวนทางกับทิศทางการเย็นตัว แสดงดังรูปที่ 2.20 ก)

ค. เนื่องจากการไหลของโลหะหลอมเหลว ทำให้เกิดความเคลื่อนไปกระทำกับเดนไدرท์ ทำให้เดนไдрท์เกิดการแตกหัก และการไหลของโลหะหลอมเหลวยังทำให้เกิดการหลอมใหม่อีกรั้ง และเกิดนิวเคลียสใหม่ควบคู่กันไป ซึ่งการเกิดในลักษณะนี้ช้าไปช้ามาก จึงทำให้มีการกระจายตัวของความร้อน และการกระจายตัวของนิวเคลียส ส่งผลให้โครงสร้างที่ได้มีการ

การขยายตัวที่ดี และมีการเกิดเดนไทร์ทันอย่าง จากนั้นโลหะหลอมเหลวจึงไหลลงสู่แม่พิมพ์ แสดงดังรูปที่ 2.20 ข)

รูปที่ 2.20 การฟอร์มตัวของโลหะหลอมเหลวเมื่อเท่านร่างเหลวเย็น
ที่มา : Motegi (2004)

2.4.3.2 ปัจจัยที่มีผลต่อการหล่อโลหะแบบเทผ่านร่างเหลวเย็น

ก. ความชันของร่างเหลวเย็น (Cooling Slope)

ความชันของร่างเหลวเย็น มีผลต่อลักษณะโครงสร้างจุลภาคของชิ้นงาน ซึ่งลักษณะโครงสร้างนั้น ขึ้นอยู่กับอัตราการตัดเฉือนระหว่างโลหะหลอมเหลวกับร่างเหลวเย็น

ก.1 ถ้าความชันของร่างเหลวเย็นมาก ความเร็วในการหล่อของโลหะหลอมเหลวนร่างเหลวเย็นก็จะมาก ทำให้แรงเฉือนที่เกิดขึ้นบนร่างเหลวเย็นก็จะมากตามไปด้วย ส่งผลให้โครงสร้างจุลภาคมีขนาดเล็ก และละเอียด

ก.2 ถ้าความชันของร่างเหลวเย็นน้อย ความเร็วในการหล่อของโลหะหลอมเหลวนร่างเหลวเย็นก็จะน้อย ทำให้แรงเฉือนที่เกิดขึ้นบนร่างเหลวเย็นก็จะน้อยตามไปด้วย ส่งผลให้โครงสร้างจุลภาคมีขนาดใหญ่ และหยาบ

ข. อุณหภูมิเท (Pouring Temperature) หรืออัตราส่วนของแข็ง (Solid Fraction)

อุณหภูมิเท หรืออัตราส่วนของแข็ง คือปริมาณของของแข็งที่เกิดขึ้นในระหว่างที่โลหะนั้นยังอยู่ในสภาพหลอมเหลว มีความสำคัญ ดังนี้

ข.1 ปริมาณของอัตราส่วนของแข็งขึ้นอยู่กับอุณหภูมิ ในขณะที่มีการเทโลหะหลอมเหลวนร่างเหลวเย็น ถ้ามีอุณหภูมิเทสูง ก็จะมีอัตราส่วนของโลหะหลอมเหลวสูง

ข.2 การเทโลหะหลอมเหลวลงสู่แม่พิมพ์ในอัตราส่วนของแข็งที่ต่ำ จะได้โครงสร้างจุลภาคที่มีขนาดใหญ่ และหยาบ แต่ความสามารถการเติมเต็มแม่พิมพ์ (Mold Filling) สูง ในทางตรงกันข้าม ถ้าเทโลหะหลอมเหลวที่สัดส่วนของแข็งสูง จะได้โครงสร้างจุลภาคขนาดเล็ก และละเอียด แต่ความสามารถในการเติมเต็มแม่พิมพ์ต่ำลง

ข.3 การเพิ่มของอัตราส่วนของแข็งของโลหะหลอมเหลวก่อนการ เท จะส่งผลให้ปริมาณรูพrunสูงขึ้น

2.5 การตรวจสอบโครงสร้างของโลหะ

การตรวจสอบโครงสร้างของโลหะ ก็เพื่อต้องการรู้ถึงโครงสร้างที่มีอยู่ในโลหะสมนั้นๆ หรือรู้ถึงตำแหน่งที่มีอยู่ในโลหะสมนั้นๆ โดยโครงสร้างจุลภาค และรูพrun จะเกี่ยวเนื่องถึงสมบัติทางกล ของวัสดุด้วย นั่นคือ ข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบโครงสร้างสามารถนำไปใช้ในการออกแบบชิ้นส่วน เครื่องมือ เครื่องจักร และอุปกรณ์ต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม การตรวจสอบโครงสร้างนั้นสามารถทำได้ 2 ลักษณะ คือการตรวจสอบโครงสร้าง宏观 (Macrostructure) และการตรวจสอบโครงสร้าง-
จุลภาค (Microstructure) ซึ่งการตรวจสอบแต่ละลักษณะจะมีวิธีการ และจุดประสงค์แตกต่างกัน โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.5.1 การตรวจสอบโครงสร้าง宏观

การตรวจสอบโครงสร้าง宏观นี้ เป็นการตรวจสอบโครงสร้างด้วยการมองด้วยตาเปล่า หรือถ้าใช้กล้องขยายก็มีกำลังการขยายไม่เกิน 50 เท่า การเตรียมชิ้นงานเพื่อการตรวจสอบ โครงสร้าง宏观นั้นไม่ยุ่งยาก เพราะว่าเป็นการตรวจสอบรูพrunภายในของโลหะ การแยกชิ้นของ ผลึก รอยร้าว รอยแตก และหน้าตัดที่ถูกดึงจนขาด เป็นต้น

2.5.2 การตรวจสอบโครงสร้างจุลภาค

การตรวจสอบโครงสร้างจุลภาค กระทำได้โดยการใช้กล้องจุลทรรศน์ที่มี กำลังขยายสูง ถ้าเป็นกล้องที่ใช้แสงจากหลอดไฟจะให้กำลังขยายไม่เกิน 2,000 เท่า แต่ถ้าเป็นกล้องที่ ใช้ลำแสงอิเล็กตรอนแบบส่องรากจะสามารถให้กำลังขยายสูงถึง 100,000 เท่า หรือมากกว่า

2.5.2.1 การเตรียมชิ้นตรวจสอบเพื่อการตรวจสอบโครงสร้างจุลภาค

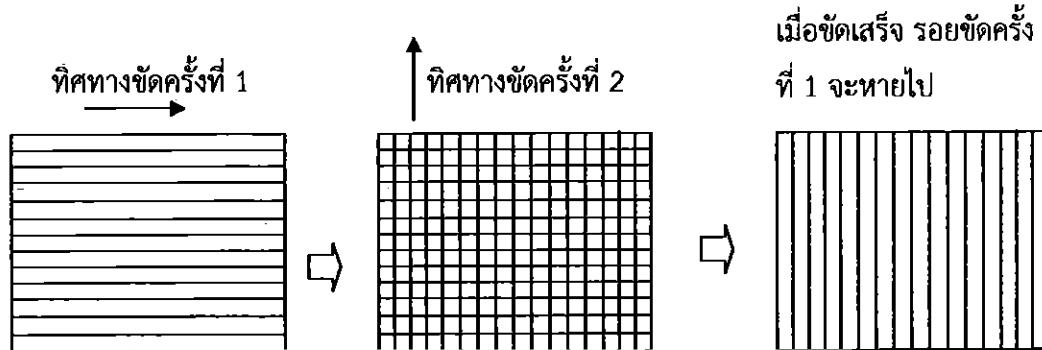
ชิ้นงานที่ต้องการตรวจสอบโครงสร้างจุลภาคนั้น ควรตัดให้มี พื้นที่หน้าตัด และการตัดดังกล่าวต้องหลีกเลี่ยงการเกิดความร้อน ให้น้อยที่สุดเท่าที่จะทำได้ ทั้งนี้ก็ เพราะว่าความร้อนดังกล่าวจะทำให้โครงสร้างจุลภาคที่ผิวน้ำตัดนั้นเกิดการเปลี่ยนแปลง ทำให้การ ตรวจสอบนั้นเกิดข้อผิดพลาด

สำหรับขนาดของชิ้นตรวจสอบ ควรมีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางไม่น้อย กว่า 25 มิลลิเมตร หรือ 1 นิ้ว และมีความสูงไม่น้อยกว่า 15 มิลลิเมตร แต่ถ้าเป็นทรงสี่เหลี่ยมควรมี ขนาด $25 \times 25 \times 20$ มิลลิเมตร ทั้งนี้เพื่อให้การขัดผิวกระทำได้โดยง่าย

หลังจากได้ชิ้นตรวจสอบที่มีขนาดตามความต้องการแล้ว จะต้อง ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้ เพื่อให้สามารถนำชิ้นงานตรวจสอบนั้นไปทำการตรวจสอบโครงสร้าง-
จุลภาคด้วยกล้องจุลทรรศน์ได้ โดยขั้นตอนที่กล่าวถึงนั้น มีรายละเอียดดังนี้

ก. การขัดผิวชิ้นงานตรวจสอบ ควรขัดด้วยกระดาษทรายที่ทำมาจาก อนุภาคซิลิคอนคาร์บีด เบอร์ 180, 320, 600 และ 1000 ตามลำดับ ใน การขัดควรวางกระดาษทราย ลงบนกระจากหนาเรียบ แล้วขัดผิวตรวจสอบลงบนกระดาษทรายนั้น ในขณะขัดนั้นจะต้องเปิดน้ำอยู่ ตลอดเวลา เพื่อให้น้ำชำระสิ่งสกปรก ซึ่งได้แก่ผงโลหะ และซิลิคอนคาร์บีดออกให้หมด และเมื่อ

ต้องการเปลี่ยนกระดาษทรายเบอร์ต่อไป ควรขัดซึ้งงานตรวจสอบไปอีกแนวทางหนึ่งสลับกันเป็นตารางกับแนวเดิม ทำเช่นนี้จะถือกระดาษทรายเบอร์สุดท้าย แสดงดังรูปที่ 2.21

รูปที่ 2.21 ลักษณะแนวทางการขัดซึ้งงานตรวจสอบสลับเป็นตาราง

อนึ่ง การขัดผิวซึ้งงานตรวจสอบควรใช้แรงพอประมาณ ไม่ควรออกแรงซัดมากจนเกินไป ทั้งนี้จะส่งผลให้โครงสร้างจุลภาคของซึ้งงานตรวจสอบเกิดความบกพร่องจนทำให้การตรวจสอบโครงสร้างจุลภาคเกิดข้อผิดพลาด

ข. การขัดผิวด้วยผงขัด (Polishing) การขัดผิวในขั้นตอนนี้ เป็นการขัดผิwmั่นของซึ้งงานตรวจสอบด้วยผงขัดที่ทำจากผงอะลูมินา (Alumina Oxide) โดยผงขัดเหล่านี้จะมีขนาด 0.3 และ 1 ไมครอน การขัดด้วยผงขัดนี้ จะต้องขัดบนฐานหมุนที่หัวทุ่มด้วยผ้าสักหลาด โดยการนำผงขัดผสมกับน้ำ เทลงบนสักหลาด และขัดผิวจนเป็นมัน

ค. การกัดด้วยกรด (Etching) ซึ้งงานตรวจสอบที่ถูกขัดจนเป็นมันแล้ว นั้นจะต้องล้างด้วยแอลกอฮอล์ จากนั้นจะถูกนำไปกัดด้วยกรดไฮdrofluoric Acid ซึ่งกรดไฮdrofluoric acid มีขนาดความเข้มข้นร้อยละ 0.5 โดยปริมาตร หลังจากนั้นจึงนำอะลูมิเนียม-ฟูเಸ์ที่ผ่านการกัดกรดแล้ว ไปตรวจสอบโครงสร้างจุลภาค

2.5.2.2 การตรวจสอบโครงสร้างจุลภาคด้วยกล้องจุลทรรศน์แบบแสง

กล้องจุลทรรศน์แบบแสงที่ใช้กันอย่างแพร่หลายในปัจจุบันนี้ จะมีลักษณะของกล้อง แสดงดังรูปที่ 2.22 ซึ่งสามารถที่จะช่วยให้มุขย์มองเห็นรายละเอียดได้สูงสุดในระดับของช่วงแสงที่มนุษย์มองเห็นได้ คือ 400-700 นาโนเมตรเพียงเท่านั้น (หรือที่ตีที่สุดกีอยู่ในช่วงระดับความเรียบ 200-400 นาโนเมตร) (วิธี, 2553) โดยผู้ที่ตรวจสอบจำเป็นอย่างมาก ที่จะต้องศึกษาการทำงานของกล้องจุลทรรศน์จากคู่มือการใช้เครื่องให้เข้าใจ และเกิดทักษะเสียก่อน จึงค่อยเริ่มลงมือทดสอบ โดยมีขั้นตอนดังนี้

ก. วางซึ้งงานตรวจสอบลงบนที่วางของกล้องจุลทรรศน์ ที่วางซึ้งงานตรวจสอบนี้สามารถเคลื่อนที่ขึ้น-ลง และเคลื่อนที่ไปทางซ้าย-ขวาได้ ทั้งนี้เพื่อการปรับซึ้งงานตรวจสอบให้ตรงกับเลนส์วัตถุ และยังเป็นการปรับระยะชัดเงินของภาพอีกด้วย

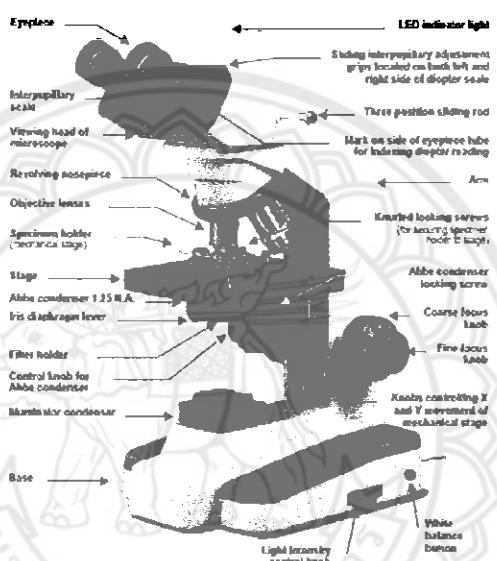
ข. เปิดสวิตช์ และปรับความเข้มของแสงตามต้องการ

ค. ปรับระยะชัดเงินของภาพ (Focus) ซึ่งสามารถปรับได้ 2 ระบบคือ การปรับขยาย (Coarse Focus Control) จะสามารถปรับระยะชัดของภาพได้รวดเร็ว แต่จะมี

ความผิดพลาดเกิดขึ้นได้ แต่สำหรับการปรับละเอียด (Fine Focus Control) นั้น จะได้ภาพที่ชัดเจนยิ่งขึ้นภายหลังการปรับขยาย และจะไม่มีความผิดพลาดเกิดขึ้นเลย

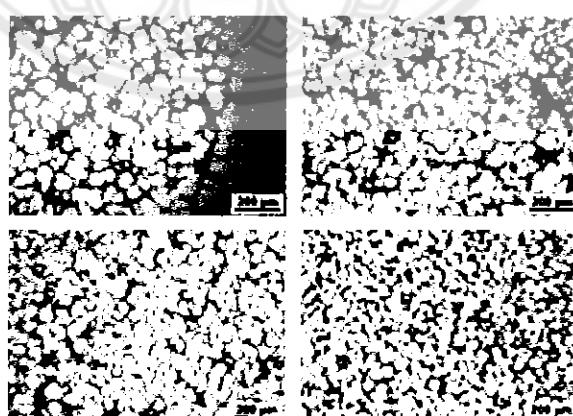
จ. เมื่อได้ภาพที่ชัดเจนแล้ว จึงถ่ายภาพโครงสร้างจุลภาคนั้นไว้ เพื่อใช้ในการศึกษาต่อไป โดยลักษณะของภาพที่ได้ จะเห็นในลักษณะของภาพ 2 มิติ แสดงดังรูปที่ 2.23

จ. เมื่อต้องการหยุดการทำงาน ให้ปิดสวิตซ์และนำชิ้นงานตรวจสอบออกจากที่วาง ควรระวังไม่ให้ชิ้นงานตรวจสอบกระแทกับเลนส์วัตถุ เพราะอาจจะทำให้เลนส์นั้นมีรอยเกิดขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้การมองภาพไม่ชัดเจน

รูปที่ 2.22 กล้องจุลทรรศน์แบบแสง

ที่มา : มนพ (2535)

รูปที่ 2.23 ลักษณะภาพที่ได้จากการส่องของกล้องจุลทรรศน์แบบแสง

ที่มา : Hong-Min Gua (2009)

2.6 ปัจจัยรูปร่างจากการวัดขนาดเกรน

ปัจจัยรูปร่างเป็นจำนวนมิติที่ใช้ในการวิเคราะห์รูปจากกล้องจุลทรรศน์ที่อธิบายรูปร่างของอนุภาคที่ไม่สมมาตร ปัจจัยรูปร่างจะคำนวณจากการวัดขนาดเกรน ได้แก่ การวัดอนุภาคแบบ 2 มิติ ที่มาจากการถ่ายโครงสร้างจุลภาคจากกล้องจุลทรรศน์ ซึ่งปัจจัยรูปร่าง ปกติจะมีค่าอยู่ในช่วง 0-1 ถ้าเท่ากับหนึ่งมักจะเป็นรูปร่างที่มีความสมมาตร เช่น วงกลม ทรงกลม สี่เหลี่ยม หรือก้อน

ปัจจัยรูปร่างส่วนใหญ่เป็นอัตราส่วนของพังก์ชันขนาดใหญ่ และขนาดเล็ก แสดงดังสมการที่ 2.1

$$A_r = \frac{d_{min}}{d_{max}} \quad (2.1)$$

เมื่อ d_{min} = ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางเล็กสุด

d_{max} = ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางใหญ่สุด

การหาปัจจัยรูปร่าง จะเป็นอัตราส่วนของพังก์ชันเส้นรอบรูป P และพื้นที่ A_r แสดงดัง-สมการที่ 2.2

$$F_{circ} = \frac{4\pi A_r}{P^2} \quad (2.2)$$

เมื่อ F_{circ} = ปัจจัยรูปร่าง

P = เส้นรอบรูป

2.7 การทดสอบความแข็ง

ความแข็ง คือ สมบัติของวัสดุที่สามารถถูกต้านทาน หรือทนต่อการเสียรูปแบบพลาสติก โดยปกติทำให้เกิดรอยจากการกด ดังนั้นการทดสอบความแข็ง คือ การทดสอบความสามารถของโลหะในการต้านทานต่อการเปลี่ยนแปลงรูปโดยการ เมื่อถูกแรงกดกระทำลงบนชิ้นงาน ซึ่การทดสอบความแข็งในลักษณะนี้ จะมีข้อจำกัดในการใช้งาน และไม่สามารถให้ข้อมูลที่แม่นยำ หรือกำหนดสเกล-เฉพาะสำหรับวัสดุ และโลหะสมัยใหม่ได้ ซึ่งวิธีโดยปกติเพื่อหาค่าความแข็งคือ การวัดความแข็งของชิ้นงานจากความลึก หรือพื้นที่ของรอยกด โดยจะมีวิธีมาตรฐานหลัก 3 มาตรฐาน สำหรับการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างความแข็ง กับขนาดของรอยกด คือ การทดสอบความแข็งด้วยเครื่องทดสอบแบบวิกเกอร์ (Vicker Hardness Test) การทดสอบความแข็งด้วยเครื่องทดสอบแบบร็อกเวล (Rockwell Hardness Tests) และการทดสอบความแข็งด้วยเครื่องทดสอบแบบบรินเนล (Brinell Hardness Test) โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.7.1 การทดสอบความแข็งด้วยเครื่องทดสอบแบบวิกเกอร์

วิธีการทดสอบความแข็งแบบวิกเกอร์ ประกอบด้วยการกดวัสดุทดสอบด้วยหัวกด-เพชรรูปพีระมิดฐานสี่เหลี่ยม และมุม 136 องศาระหว่างผิวน้ำหน้าตรงข้าม ภายใต้ภาระ 1-100 กิโลกรัมแรง เป็นระยะเวลา 10-15 วินาที เส้นทางเดินที่หลังเหลือบนผิวน้ำของวัสดุภายในหลังจากการนำ

ภาระออก จะถูกวัดโดยกล้องจุลทรรศน์ และคำนวนหาค่าเฉลี่ยของเส้นทั้งสอง ค่าความแข็งคำนวนจากผลการของการที่ใช้ ต่อพื้นที่สี่เหลี่ยมของรอยกด

2.7.2 การทดสอบความแข็งด้วยเครื่องทดสอบแบบรอกเวลา

เป็นวิธีทดสอบความแข็งของโลหะที่นิยมใช้มากที่สุด โดยจะวัดความแข็งจากระยะกดที่ถูกหักด กดด้วยแรงคงที่ ซึ่งจะแตกต่างจากแบบบริเนล และวิกเกอร์ ที่วัดจากแรงกดต่อหนึ่งหน่วยพื้นที่ ดังนั้นวิธีนี้จึงมีการวัดด้วยกันหลายสเกล เพื่อให้สามารถเลือกใช้วัดความแข็งได้เหมาะสมที่สุด ตามชนิดของวัสดุที่ใช้ในการทดสอบ โดยแรงที่ใช้ในการกดมี 2 แรง คือ แรงกดน้ำ (Minor Load) หมายถึง แรงที่ใช้กดให้หักด สัมผัสผิวทดสอบ แรงกดน้ำนี้จะมีขนาดไม่มากนัก โดยจะมีขนาดเพียง 10 กิโลกรัมแรงเท่านั้น และแรงกดตาม (Major Load) หมายถึง แรงที่ใช้ในการกดหักดเพื่อให้เกิดรอยกดบนผิวทดสอบ โดยขนาดของแรงกดนี้จะขึ้นอยู่กับชนิดของโลหะที่จะทำการทดสอบ เช่น อะลูมิเนียมผสมจะใช้การทดสอบความแข็งด้วยเครื่องทดสอบแบบรอกเวลา สเกล B ที่ใช้หักดลูกบอลขนาด 1/16 นิ้ว และน้ำหนักกด 100 กิโลกรัมแรง เป็นต้น

2.7.3 การทดสอบความแข็งด้วยเครื่องทดสอบแบบบริเนล

การทดสอบความแข็งด้วยเครื่องทดสอบแบบบริเนล ประกอบด้วยการกดวัสดุทดสอบด้วยลูกบอลเหล็กกล้าชุบทอง หรือลูกบอลcarbide ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 10 มิลลิเมตร ภายใต้ภาระ 3000 กิโลกรัมแรง สำหรับวัสดุที่อ่อนสามารถลดภาระที่ 1500 หรือ 500 กิโลกรัมแรง เพื่อหลีกroyกดที่มากเกิน ปกติจะคงภาระไว้ 10-15 วินาที ในกรณีเหล็กหล่อ และเหล็กกล้า และอย่างน้อย 30 วินาที สำหรับโลหะอื่นๆ ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางของรอยกดที่เหลืออยู่บนวัสดุทดสอบ จะถูกวัดโดยกล้องขยายกำลังต่ำ ค่าความแข็งคำนวนจากการที่ใช้ ต่อพื้นที่ผิวของรอยกด จะใช้สูตรคำนวน ดังสมการที่ 2.1

$$HB = \frac{F}{\frac{3.1416 \times D^2}{2} (D - \sqrt{D^2 - d^2})} \quad (2.3)$$

เมื่อ HB = ค่าความแข็งแบบบริเนล

P = ภาระ หน่วย กิโลกรัมแรง

D = ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางหักด หน่วย มิลลิเมตร

d = ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางรอยกด หน่วย มิลลิเมตร

การทดสอบความแข็งด้วยเครื่องทดสอบแบบบริเนล ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางของรอยกดที่ใช้คำนวน เป็นค่าเฉลี่ยจากการอ่านค่าสองครั้งตั้งหากัน การแสดงค่าความแข็งแบบบริเนล สามารถแสดงให้เห็นสภาวะของการทดสอบ เช่น 75 HB/10/500/30 หมายความว่า ค่าความแข็ง 75 ใช้ลูกบอลเหล็กขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 10 มิลลิเมตร ภาระ 500 กิโลกรัมแรง เป็นระยะเวลา 30 วินาที สำหรับโลหะที่มีความแข็งมาก อาจใช้ลูกบอลทั้งสองครั้งไปครึ่งหนึ่งลูกเหล็ก เมื่อเปรียบเทียบ การทดสอบความแข็งด้วยเครื่องทดสอบแบบบริเนล กับวิธีทดสอบความแข็งแบบอื่นๆ ลูกบอลเหล็กของบริเนล สามารถสร้างรอยกดที่ลึก และกว้าง ดังนั้นการทดสอบความแข็งด้วยวิธีนี้ จะหาค่าความ-

แม้จะมีความต้องการที่ต้องการให้ความถูกต้องกับโครงสร้างเกรนที่ซับซ้อน และไม่สามารถประเมินความเป็นเนื้อเดียวกันของวัสดุ

2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

Pechrakdita (2010) ได้ทำการศึกษาพื้นที่ และปัจจัยรูป่างของเฟสอัลฟ่า-อะลูминเนียมปฐมภูมิ ณ ตำแหน่งบน กลาง และล่าง ที่ผ่านการหล่อโลหะแบบเทผ่านร่างเหหล่อยื่น ที่อุณหภูมิเท 640 และ 660 องศาเซลเซียส โดยใช้อัลูминเนียมผสมเกรด AA7075 จากการทดลองพบว่า ที่อุณหภูมิเท 640 องศาเซลเซียส เฟสอัลฟ่า-อะลูминเนียมปฐมภูมิจะมีขนาดเล็ก และมีรูป่างกลมมากกว่าการหล่อด้วยอุณหภูมิเท 660 องศาเซลเซียส ส่งผลให้สมบัติทางกลสูงกว่าตามไปด้วย และที่ตำแหน่งบน กลาง และล่าง ของชิ้นงาน พบร่วมกับตำแหน่งล่าง โลหะหลอมเหลวสัมผัสกับแม่พิมพ์ก่อน จึงมีอัตราการเย็บตัวเร็วกว่า ส่งผลให้เฟสอัลฟ่า-อะลูминเนียมปฐมภูมิ มีขนาดเล็ก และละเอียด มากกว่าตำแหน่งบน กลาง และบน จึงทำให้ตำแหน่งล่างมีความแข็งสูงกว่าตำแหน่งกลาง และบน ตามลำดับ

Kund, N.K. และ Dutta, P. (2010) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการหล่อ-โลหะแบบหล่อ กึ่งแข็ง โดยใช้วิธีหล่อแบบเทผ่านร่างเหหล่อยื่น ของอะลูминเนียมผสม เกรด A356 โดยขณะที่โลหะหลอมเหลวไหลผ่านร่างเหหล่อยื่น โลหะหลอมเหลวจะถูกระบายความร้อนจากร่างเหหล่อยื่น การระบายความร้อนนี้จะช่วยให้โลหะหลอมเหลวเกิดการแข็งตัว และทำให้เกิดแรงเสื่อน ซึ่งมีความจำเป็นต่อการหล่อโลหะแบบหล่อ กึ่งแข็ง และจากการศึกษาผลกระทบจากมุมของร่างเหหล่อยื่นนั้น จะเห็นว่า เมื่อความชันของร่างเหหล่อยื่นมากขึ้น จะทำให้ความเร็วในการไหลของโลหะหลอมเหลวมากขึ้น ส่งผลให้โลหะหลอมเหลวที่ไหลผ่านร่างเหหล่อยื่นมีอุณหภูมิสูงขึ้นตามไปด้วย จึงสรุปได้ว่า ความชันของร่างเหหล่อยื่นมีความจำเป็นมาก ต่อการปรับปรุงโครงสร้างจุลภาค

Haga, T และ Nakamura, R. (2010) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการหล่อ-โลหะแบบแบบหล่อ กึ่งแข็ง ด้วยวิธีการหล่อแบบเทผ่านร่างเหหล่อยื่น จากการทดลองพบว่า ความเยาว์ของร่างเหหล่อยื่น มีผลกระทบต่อการระบายความร้อนของโลหะหลอมเหลว โดยการระบายความร้อนจะมากตามความเยาว์ของร่างเหหล่อยื่น และความชันของร่างเหหล่อยื่นมีผลกระทบต่อการไหลของโลหะหลอมเหลวนานร่างเหหล่อยื่น โดยเมื่อความชันของร่างเหหล่อยื่นเพิ่มขึ้น การไหลของโลหะหลอมเหลวจะเร็วขึ้น ทำให้ช่วงเวลาที่โลหะหลอมเหลวไหลบนร่างเหหล่อยื่นจึงน้อย การระบายความร้อนจึงน้อยตามไปด้วย

Birol, Y. (2007) ได้ทำการศึกษาอุณหภูมิเท และความเยาว์ของร่างเหหล่อยื่น ที่มีผลกระทบต่อสมบัติทางกลของโลหะผสม ที่ผ่านการหล่อโลหะแบบเทผ่านร่างเหหล่อยื่น ของอะลูминเนียมผสม เกรด A357 โดยจะเห็นว่า อุณหภูมิ 620 ถึง 640 องศาเซลเซียส ความเยาว์ของร่างเหหล่อยื่น 200 ถึง 400 มิลลิเมตร และร่างเหหล่อยื่นมีความชัน 60 องศา จากการทดลองพบว่า การหล่อโลหะหลอมเหลวในช่วงของอุณหภูมิระหว่าง 620 ถึง 640 องศาเซลเซียส และความเยาว์ของร่างเหหล่อยื่นระหว่าง 200 ถึง 400 มิลลิเมตร จะทำให้โครงสร้างจุลภาคของชิ้นงานมีรูป่างกลม (Globular) ส่งผลให้สมบัติทางกลของชิ้นงานสูงขึ้นตามไปด้วย

Haga, T และ Kapranos, P. (2002) ได้ทำการศึกษาสมบัติทางกลของการหล่อโลหะแบบรีโอดีสติง (Rheocasting) ที่ผ่านการหล่อด้วยอุณหภูมิต่ำ (Low Superheat Casting) และการหล่อโลหะแบบเทผ่านร่างเหหล่อยื่น (Cooling Plate Technique) ของอะลูминเนียมผสม-

เกรต A356 โดยใช้อุณหภูมิเท 620, 650 องศาเซลเซียส และใช้ความชันของรางเทหล่อเย็น 60 องศา กว้าง 50 มิลลิเมตร ยาว 300 มิลลิเมตร และอุณหภูมิของแม่พิมพ์ 350, 450, 500 องศาเซลเซียส จากนั้นนำไปตรวจสอบโครงสร้างจุลภาค ผลการทดลองพบว่า ลักษณะโครงสร้างจุลภาคของชิ้นงานที่ผ่านการหล่อโลหะแบบเทผ่านรางเทหล่อเย็น จะมีขนาดเล็ก และมีรูปร่างกลมกว่าโครงสร้างจุลภาคของชิ้นงานที่ผ่านการหล่อโลหะแบบเทผ่านรางเทหล่อเย็น ดีกว่าชิ้นงานที่ผ่านการหล่อโดยใช้อุณหภูมิต่ำ จึงส่งผลให้สมบัติทางกลของชิ้นงานที่ผ่านการหล่อโลหะแบบเทผ่านรางเทหล่อเย็น ดีกว่าชิ้นงานที่ผ่านการหล่อโดยใช้อุณหภูมิต่ำ

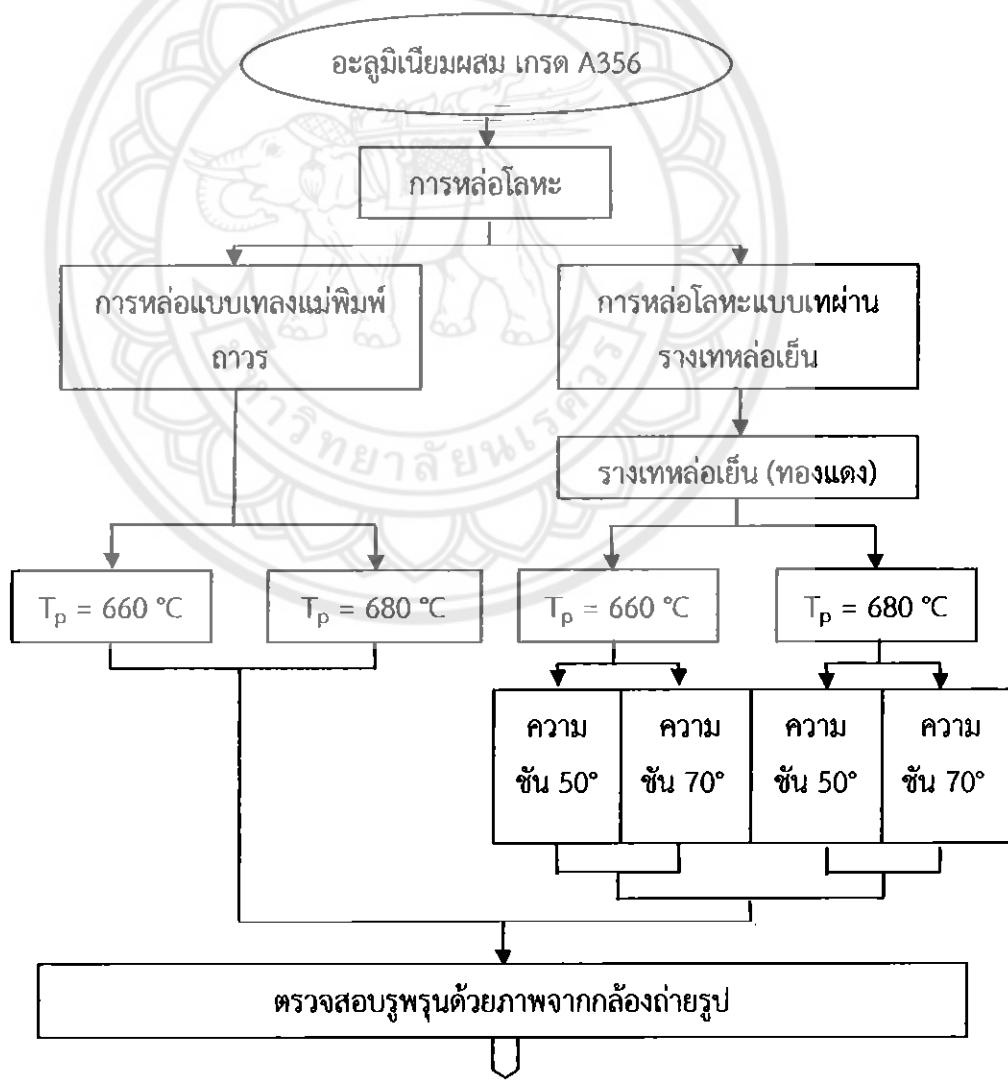

บทที่ 3 วิธีการดำเนินงานวิจัย

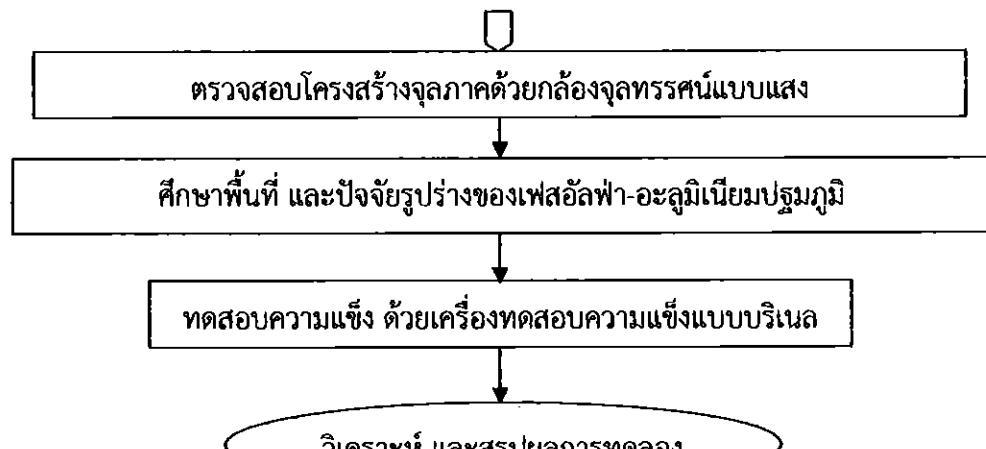
สำหรับวิธีการดำเนินงานวิจัยนี้ จะเป็นการกล่าวถึงขั้นตอน และระเบียบวิธีวิจัยที่ใช้ในการทำโครงการ วัสดุ อุปกรณ์ และขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.1 ขั้นตอน และระเบียบวิธีวิจัยที่ใช้ในการทำโครงการ

ในการศึกษาอุณหภูมิเท และความซันของรางเทหล่อเย็น ที่มีผลต่อโครงสร้างจุลภาคพื้นที่ และปัจจัยรูปร่างของเฟสอัลฟ์-อะลูมิเนียมปฐมภูมิ และความแข็งของอะลูมิเนียมผสม เกรด A356 ที่ผ่านการหล่อโลหะแบบเทผ่านรางเทหล่อเย็น เทียบกับการหล่อแบบเทลงแม่พิมพ์ถาวรที่มีอุณหภูมิเทต่างกัน โดยมีขั้นตอนการดำเนินงาน แสดงดังรูปที่ 3.1

รูปที่ 3.1 ขั้นตอนการดำเนินงาน

รูปที่ 3.1 (ต่อ) ขั้นตอนการดำเนินงาน

3.2 วัสดุ และอุปกรณ์

3.2.1 วัสดุที่ใช้ในงานวิจัย

อะลูมิเนียมผสม เกรด A356 จะอยู่ในกลุ่มโลหะผสมอะลูมิเนียม-ชิลิคอน ประเภทไฮโปyletic ซึ่งมีองค์ประกอบทางเคมี แสดงดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 องค์ประกอบทางเคมีของอะลูมิเนียมผสม เกรด A356

องค์ประกอบทางเคมี	ร้อยละโดยน้ำหนัก (%wt)
ชิลิคอน	6.5-7.5
แมกนีเซียม	0.30-0.45
เหล็ก	0.15
แมงกานีส	0.10
สังกะสี	0.07
ทองแดง	0.02
อะลูมิเนียม	Balance

3.2.2 อุปกรณ์ที่ใช้ในการทดลอง และวิเคราะห์ผลการทดลอง

3.2.2.1 อุปกรณ์ในการเตรียมชิ้นงาน

- ก. เตาหยอดโลหะ
- ข. ร่างเหลล่อยืน
- ค. แม่พิมพ์ถาวร
- ง. เครื่องตัดชิ้นงาน
- จ. เครื่องขัดชิ้นงาน
- ฉ. กระดาษทราย เบอร์ 180, 320, 600 และ 1000
- ช. ผงขัดอะลูมินา ความละเอียด 1 และ 0.3 ไมครอน

3.2.2.2 สารเคมี

- ก. กรดไฮโดรฟลูออริก ที่มีความเข้มข้นร้อยละ 0.5 โดยปริมาตร
- ข. น้ำกลั่น

3.2.2.3 อุปกรณ์ในการวิเคราะห์ผลการทดลอง

- ก. กล้องจุลทรรศน์แบบแสง
- ข. กล้องถ่ายรูป
- ค. เครื่องทดสอบความแข็งแบบบิวินล

3.3 ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย

3.3.1 ขั้นตอนการศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวกับงานวิจัย

ศึกษาข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับอะลูมิเนียมพสม เกรด A356 และศึกษาการหล่อแบบเทลงแม่พิมพ์กาว และการหล่อโลหะแบบเทผ่านร่างเหหอล้อเย็น

3.3.2 ขั้นตอนการเตรียมวัสดุ และอุปกรณ์

3.3.2.1 การเตรียมวัตถุดิบที่ใช้ในการทดลอง

นำอะลูมิเนียมพสมเกรด A356 ที่เตรียมไว้ ซึ่งมีลักษณะเป็นแท่งยาว โดยมีน้ำหนัก 5 กิโลกรัม มาแบ่งเป็น 6 ส่วนเท่าๆ กัน ของน้ำหนักทั้งหมด เพื่อนำไปหล่อขึ้นงาน

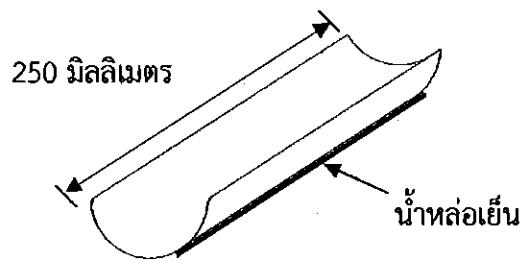
3.3.2.2 การเตรียมแม่พิมพ์ (Mold)

แม่พิมพ์ที่ใช้ในการทดลอง คือ แม่พิมพ์กาว (Permanent Mold) ซึ่งทำมาจากเหล็กกล้า ซึ่งจะเป็นแม่พิมพ์ที่มีลักษณะเหมือนกัน 2 ชิ้น มาประกอบเข้าด้วยกัน โดยกำหนดให้ขนาดของขึ้นงาน มีเส้นผ่าศูนย์กลาง 25.4 มิลลิเมตร ยาว 150 มิลลิเมตร และส่วนด้านล่างของแม่พิมพ์มีความกว้าง 40 มิลลิเมตร และสูง 75 มิลลิเมตร

3.3.2.3 การเตรียมร่างเหหอล้อเย็น (Cooling Slope)

ร่างเหหะอะลูมิเนียมหลอมเหลวที่ใช้ในการทดลอง เป็นร่างเหห์ที่ทำมาจากทองแดง เนื่องจากทองแดง มีการถ่ายเทความร้อนได้สูง โดยกำหนดให้ร่างเหห์มีความยาว 250 มิลลิเมตร และส่วนด้านล่างของร่างเหห์จะมีระบบน้ำหล่อเย็น ให้ความเย็นอยู่ตลอดเวลา เพื่อช่วยในการระบายความร้อนของร่างเหห์ แสดงดังรูปที่ 3.3

รูปที่ 3.3 ลักษณะร่างเหลล่อยืน

3.3.3 ขั้นตอนการหล่ออะลูมิเนียมผสม เกรด A356

3.3.3.1 การหล่อแบบเทลงแม่พิมพ์ถาวร

ก. นำแท่งอะลูมิเนียมผสม เกรด A356 ที่เตรียมไว้ มาหลอมจนอุ่นในสถานะที่เป็นของเหลว

ข. เทอะลูมิเนียมหลอมเหลวลงสู่แม่พิมพ์ และดึงดังรูปที่ 3.4 โดยจะเทที่อุณหภูมิ 660 และ 680 องศาเซลเซียส ลงสู่แม่พิมพ์ ตามลำดับ

ค. รอให้อะลูมิเนียมหลอมเหลวแข็งตัว และเย็นตัวในแม่พิมพ์

ง. นำชิ้นงานออกจากแม่พิมพ์

รูปที่ 3.4 ลักษณะการหล่อแบบเทลงแม่พิมพ์ถาวร

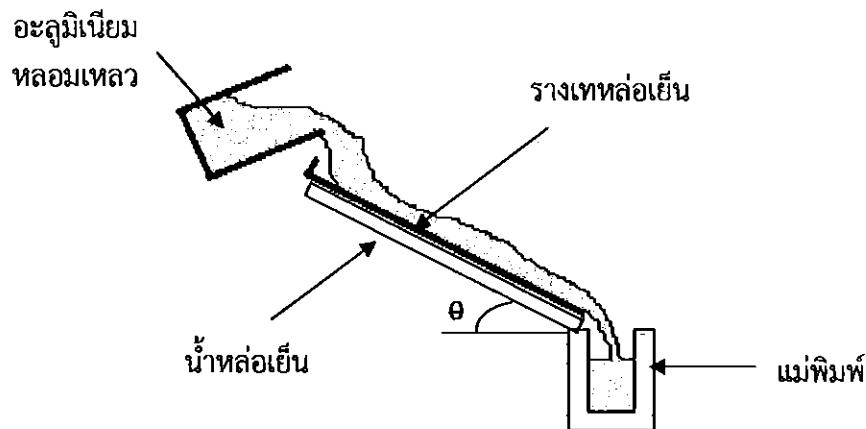
3.3.3.2 การหล่อโลหะแบบเทผ่านร่างเหลล่อยืน

ก. นำแท่งอะลูมิเนียมผสม เกรด A356 ที่เตรียมไว้ มาหลอมจนอุ่นในสถานะที่เป็นของเหลว

ข. เทอะลูมิเนียมหลอมเหลวลงสู่แม่พิมพ์ โดยการเทผ่านร่างเหลล่อยืน ซึ่งจะเทที่อุณหภูมิ 660 และ 680 องศาเซลเซียส และแต่ละอุณหภูมิจะเทที่ความชันของร่างเหลล่อยืน เท่ากับ 50 และ 70 องศา และดึงดังรูปที่ 3.5

ค. รอให้อะลูมิเนียมหลอมเหลวแข็งตัว และเย็นตัวในแม่พิมพ์

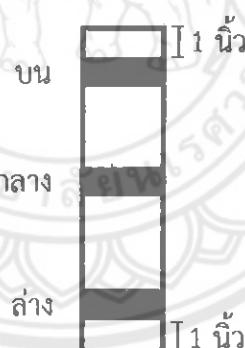
ง. นำชิ้นงานออกจากแม่พิมพ์

รูปที่ 3.5 ลักษณะการหล่อโลหะแบบเท่านรังเทหล่อเย็น

3.3.4 ขั้นตอนการตรวจสอบ

เป็นการนำชิ้นงานที่ได้จากการหล่อทั้ง 2 วิธี มาตัดเอาส่วนบน กลาง และล่าง โดยชิ้นบน และชิ้นล่างห่างจากพื้นที่ผิวน้ำบน และล่าง 1 นิ้ว ชิ้นกลางนับจากกึ่งกลางระหว่าง ชิ้นงานทั้งสอง แสดงดังรูปที่ 3.6 โดยนำชิ้นงานดังกล่าวมาตรวจสอบโครงสร้างจุลภาคด้วยกล้องจุลทรรศน์แบบแสง ตรวจสอบพื้นที่ และปัจจัยด้านรูปร่างของเฟสอัลฟ่า-อะลูมิเนียมปฐมภูมิ ด้วยโปรแกรม Sigma Scan Pro. 5 และนำไปทดสอบความแข็ง ด้วยเครื่องทดสอบความแข็งแบบบริเนล

รูปที่ 3.6 บริเวณที่ใช้ในการทดสอบ

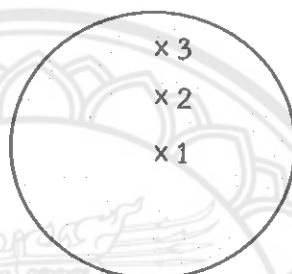
3.3.4.1 การตรวจสอบรูปรุนในชิ้นงาน

นำชิ้นงานที่ได้จากการหล่อทั้ง 6 เสื่อนไข มาตรวจสอบรูปรุนด้วยตาเปล่า โดยมีวิธีการตรวจสอบ คือ นำชิ้นงานที่ผ่านการหล่อทั้ง 6 เสื่อนไข ไปขัดด้วยกระดาษทรายตั้งแต่เบอร์ 180, 320, 600 และ 1000 ตามลำดับ จากนั้นจึงนำไปถ่ายรูปด้วยกล้องถ่ายรูป แล้วนำรูปถ่ายดังกล่าวมาทำการวิเคราะห์รูปรุน

3.3.4.2 การตรวจสอบโครงสร้างจุลภาคด้วยกล้องจุลทรรศน์แบบแสง

โดยการนำชิ้นงานที่ได้จากการหล่อทั้ง 6 เสื่อนี้ มาตรวจสอบโครงสร้างจุลภาคด้วยกล้องจุลทรรศน์แบบแสง เพื่อตรวจสอบโครงสร้างจุลภาคของชิ้นงานโดยมีขั้นตอนการตรวจสอบโครงสร้างจุลภาค ดังนี้

- ก. นำชิ้นงานที่ได้จากการหล่อทั้ง 6 เสื่อนไข มาขัดด้วยกระดาษทรายเบอร์ 180, 320, 600 และ 1000 ตามลำดับ
- ข. นำชิ้นงานที่ผ่านการขัดด้วยกระดาษทรายครบทุกเบอร์แล้ว มาขัดละเอียดด้วยผงอะลูมินา ขนาด 1 และ 0.3 ในครอง ตามลำดับ
- ค. จากนั้นนำชิ้นงานมากัดด้วยกรดไฮโดรฟลูออริก ขนาดความเข้ม - ขั้นร้อยละ 0.5 โดยปริมาตร ไปจุ่มลงในกรด ล้างด้วยน้ำสะอาด เช็ด และเป่าให้แห้ง
- ง. นำชิ้นงานที่ผ่านการกัดกรดเรียบร้อยแล้ว มาตรวจสอบโครงสร้าง-จุลภาคด้วยกล้องจุลทรรศน์แบบแสง โดยชิ้นงาน 1 ชิ้น จะตรวจสอบโครงสร้างด้วยกัน 3 ตำแหน่ง แสดงดังรูปที่ 3.7

รูปที่ 3.7 ตำแหน่งที่ใช้ในการตรวจสอบโครงสร้างทางจุลภาค

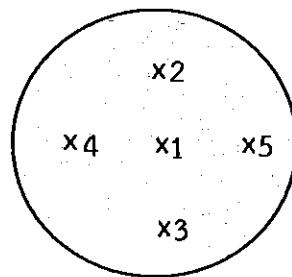
3.3.4.3 การตรวจสอบพื้นที่ และปัจจัยรูปร่างของเฟสอัลฟ่า-อะลูมิเนียม-ปูนภูมิ

- ก. นำรูปถ่ายโครงสร้างจุลภาคที่มีกำลังขยาย 200 เท่า มาปรับสี เฟสยูเทคติก อะลูมิเนียม-ซิลิโคนให้เป็นสีดำ และเฟสอัลฟ่า-อะลูมิเนียมปูนภูมิ ให้เป็นสีขาว
- ข. หลังจากนั้นนำรูปถ่ายโครงสร้างจุลภาคที่ปรับสีเรียบร้อยแล้ว มาตรวจสอบ และวิเคราะห์พื้นที่ และปัจจัยรูปร่างของเฟสอัลฟ่า-อะลูมิเนียมปูนภูมิ

3.3.4.4 การทดสอบความแข็ง

- ก. นำชิ้นงานที่ได้จากการหล่อทั้ง 6 เสื่อนไข มาขัดด้วยกระดาษทรายเบอร์ 180, 320, 600 และ 1000 ตามลำดับ

ข. นำชิ้นงานที่ผ่านการขัดด้วยกระดาษทรายมาแล้ว ไปทดสอบความแข็งด้วยเครื่องทดสอบความแข็งแบบบринเดล โดยใช้หัวลูกบอลเหล็กกล้าชุบแข็ง ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 2.5 มิลลิเมตร ใช้น้ำหนักกด 187.5 กิโลกรัมแรง และเวลากด 10-15 วินาที โดยชิ้นงาน 1 ชิ้น จะทดสอบความแข็ง 5 จุด แสดงดังรูปที่ 3.8

รูปที่ 3.8 จุดที่ใช้ในการทดสอบความแข็ง

3.3.5 ขั้นตอนการวิเคราะห์ และสรุปผลการทดลอง

นำข้อมูลที่ได้จากการทดลองมาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างจุลภาคพื้นที่ และปัจจัยรูปร่างของเฟสอัลฟ่า-อะลูมิเนียมปฐมภูมิ และความแข็งของชิ้นงานในแต่ละเงื่อนไข คือเปรียบเทียบระหว่างการหล่อแบบเทลงแม่พิมพ์การ กับการหล่อโลหะแบบเทผ่านร่างเหลวหล่อเย็น สำหรับการหล่อแบบเทลงแม่พิมพ์การ เปรียบเทียบที่อุณหภูมิเทต่างกัน และการหล่อโลหะแบบเทผ่านร่างเหลวหล่อเย็น เปรียบเทียบที่ความชันของร่างเหลว และอุณหภูมิเทที่ต่างกัน จากนั้นนำผลการวิเคราะห์มาสรุปผลการทดลองตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ และจัดทำรูปเล่มรายงาน

บทที่ 4

ผลการทดลอง และการวิเคราะห์

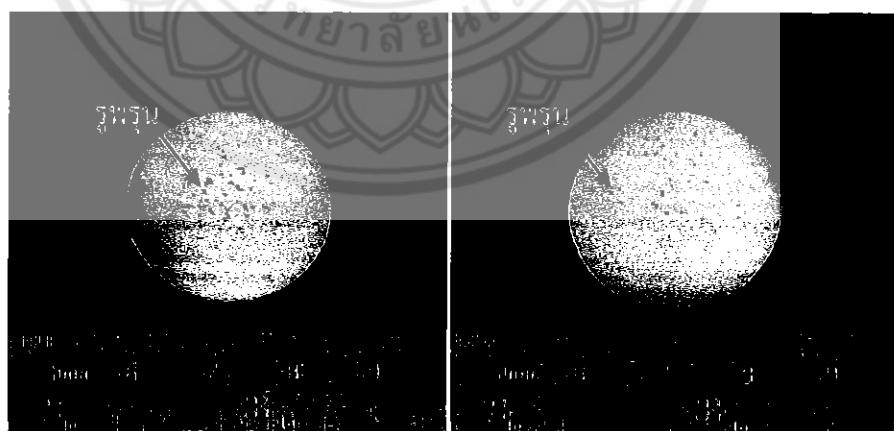
ในบทนี้จะกล่าวถึงผลการทดลอง และการวิเคราะห์ผลการทดลอง ของชิ้นงานอะลูมิเนียมผสม เกรด A356 ที่ผ่านการหล่อแบบเทลงแม่พิมพ์ถาวร และการหล่อโลหะแบบเทผ่านร่างเหลลือเย็น ในเรื่องรูปrun ที่เกิดขึ้นในชิ้นงาน โครงสร้างจุลภาค ศึกษาพื้นที่ และปัจจัยรูปร่างของเฟสอัลฟ่า-อะลูมิเนียมปฐมภูมิ และความแข็ง ตัวรายละเอียดต่อไปนี้

4.1 รูปrun

รูปrun ที่เกิดขึ้นในชิ้นงานหล่อ มีผลต่อสมบัติทางกลของชิ้นงานเป็นอย่างมาก ดังนั้น โครงการวิจัยนี้จึงวิเคราะห์รูปrun เมื่อกระบวนการหล่อ อุณหภูมิเท และความชันของร่างเหลลือเย็น ของการหล่อโลหะแบบเทผ่านร่างเหลลือเย็น เปลี่ยนแปลงไป

4.1.1 รูปrun ที่เกิดขึ้นในการหล่อแบบเทลงแม่พิมพ์ถาวร และการหล่อโลหะแบบเท-ผ่านร่างเหลลือเย็น

จากการศึกษารูปrun ในชิ้นงานที่ผ่านการหล่อแบบเทลงแม่พิมพ์ถาวร และการ-หล่อโลหะแบบเทผ่านร่างเหลลือเย็น โดยใช้รูปถ่ายจากกล้องถ่ายรูป แสดงดังรูปที่ 4.1 มา เปรียบเทียบด้วยตาเปล่า พบร้าการหล่อแบบเทลงแม่พิมพ์ถาวรจะมีรูปrun กว้างขึ้น มากกว่าการหล่อ-โลหะแบบเทผ่านร่างเหลลือเย็น เนื่องจากการหล่อโลหะแบบเทผ่านร่างเหลลือเย็น จะมีร่างเหลลือ-เย็นช่วยให้โลหะหลอมเหลว มีลักษณะการไหลเข้าสู่แม่พิมพ์แบบร้าบเรียบกว่าการหล่อแบบเทลง-แม่พิมพ์ถาวร จึงส่งผลให้รูปrun กว้างขึ้นในชิ้นงานน้อยกว่า

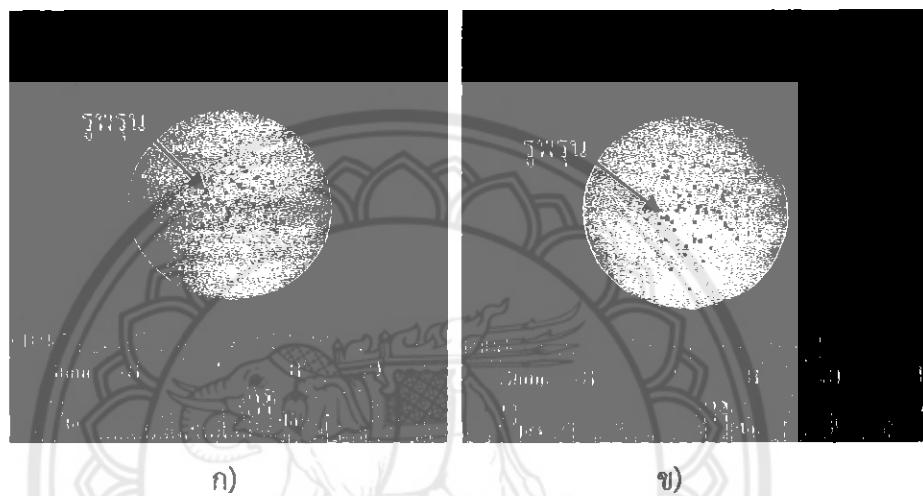

รูปที่ 4.1 รูปrun ของการหล่อแบบเทลงแม่พิมพ์ถาวร และการหล่อโลหะแบบเทผ่านร่างเหล-หล่อเย็น

- ก) การหล่อแบบเทลงแม่พิมพ์ถาวร ที่อุณหภูมิเท 660 องศาเซลเซียส
- ข) การหล่อโลหะแบบเทผ่านร่างเหลลือเย็น ที่อุณหภูมิเท 660 องศาเซลเซียส
ความชันของร่างเหลลือเย็น 50 องศา

4.1.2 รูพรุนของการหล่อแบบเทลงแม่พิมพ์ถาวร เมื่ออุณหภูมิเท่ากัน

จากการศึกษารูพรุนในชิ้นงานที่ผ่านการหล่อแบบเทลงแม่พิมพ์ถาวร ที่อุณหภูมิ-เท 660 และ 680 องศาเซลเซียส เมื่อนำรูปจากกล้องถ่ายรูป มาเปรียบเทียบด้วยตาเปล่า พบร้า รูพรุนที่เกิดในชิ้นงานจะไม่ต่างกันมาก โดยที่อุณหภูมิเท 680 องศาเซลเซียส จะมีรูพรุนมากกว่า อุณหภูมิเท 660 องศาเซลเซียส แสดงดังรูปที่ 4.2 เนื่องจากที่อุณหภูมิสูง โลหะหลอมเหลว เกิดปฏิกิริยา กับอากาศได้มากกว่าอุณหภูมิต่ำ จึงทำให้เกิดรูพรุนในชิ้นงานมากกว่า นั่นคืออากาศ สามารถถลกถ่ายเข้าไปในโลหะหลอมเหลว แล้วอากาศไม่สามารถรวมตัว หรือหนีออกจากโลหะ หลอมเหลวได้ทัน จึงส่งผลให้เกิดรูพรุนขึ้นในชิ้นงาน

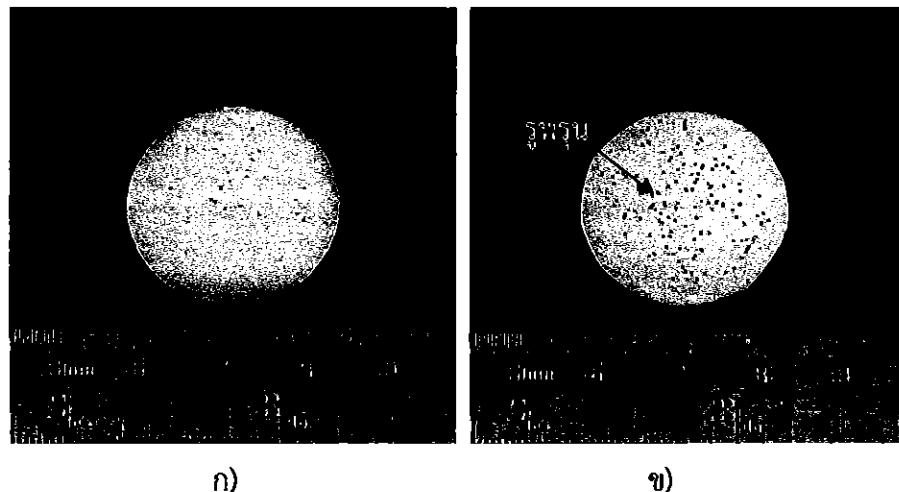

รูปที่ 4.2 รูพรุนของการหล่อแบบเทลงแม่พิมพ์ถาวร ที่อุณหภูมิเท่ากัน

- ก) การหล่อแบบเทลงแม่พิมพ์ถาวร ที่อุณหภูมิเท 660 องศาเซลเซียส
- ข) การหล่อแบบเทลงแม่พิมพ์ถาวร ที่อุณหภูมิเท 680 องศาเซลเซียส

4.1.3 รูพรุนของการหล่อโลหะแบบเท่าร่างเทหล่อเย็น เมื่ออุณหภูมิเท่ากัน

จากการศึกษารูพรุนในชิ้นงานที่ผ่านการหล่อโลหะแบบเท่าร่างเทหล่อเย็น ที่ ความชื้นของร่างเทหล่อเย็น 50 องศา อุณหภูมิเท 660 และ 680 องศาเซลเซียส เมื่อนำรูปจากกล้องถ่ายรูป มาวิเคราะห์ด้วยตาเปล่า พบร้า ชิ้นงานที่ผ่านการหล่อด้วยอุณหภูมิเท 660 องศาเซลเซียส รูพรุนกิดขึ้นน้อย แต่เมื่อมีการเพิ่มอุณหภูมิเทสูงขึ้นเป็น 680 องศาเซลเซียส รูพรุนมีปริมาณเพิ่มมากขึ้น แสดงดังรูปที่ 4.3 เนื่องจากที่อุณหภูมิสูง อากาศสามารถถลกถ่ายเข้าไปอยู่ในโลหะหลอมเหลวได้มากกว่าอุณหภูมิเทต่ำ โดยอากาศที่ถลกถ่ายเข้าไปไม่สามารถรวมตัว และหนีออกจากโลหะหลอมเหลวได้ทัน จึงทำให้รูพรุนในชิ้นงานมีมากกว่าตามไปด้วย

ก)

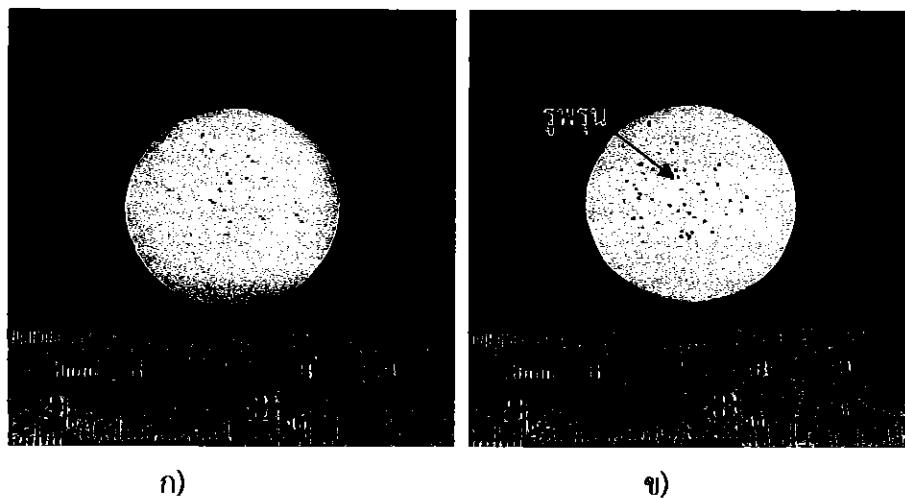
ข)

รูปที่ 4.3 รูพรุนของการหล่อโลหะแบบเทผ่านร่างเหหหล่อเย็น

- ก) อุณหภูมิเท 660 องศาเซลเซียส ความชันของร่างเหหหล่อเย็น 50 องศา
ข) อุณหภูมิเท 680 องศาเซลเซียส ความชันของร่างเหหหล่อเย็น 50 องศา

4.1.4 รูพรุนของการหล่อโลหะแบบเทผ่านร่างเหหหล่อเย็น ที่อุณหภูมิเทเท่ากัน แต่ ความชันของร่างเหหหล่อเย็นต่างกัน

จากการศึกษารูพรุนในชิ้นงานที่ผ่านการหล่อโลหะแบบเทผ่านร่างเหหหล่อเย็น ที่ อุณหภูมิเท 660 องศาเซลเซียส ความชันของร่างเหหหล่อเย็น 50 และ 70 องศา เมื่อนำรูปจากกล้องถ่ายรูป มาวิเคราะห์ด้วยตาเปล่า พบร่วมกันที่ผ่านการหล่อด้วยความชันของร่างเหห 50 องศา รูพรุน จะไม่ค่อยมีในชิ้นงาน แต่มีเพิ่มความชันของร่างเหหหล่อเย็นเป็น 70 องศา เป็นผลให้รูพรุนในชิ้นงาน นั้นเพิ่มมากขึ้น แสดงดังรูปที่ 4.4 เนื่องจากที่ความชันของร่างเหหหล่อเย็น 50 องศา ร่างเหหจะมีความชันน้อยกว่า 70 องศา จึงทำให้ความเร็วในการไหลของโลหะหลอมเคลื่อนร่างเหหหล่อเย็นต่ำกว่า โลหะหลอมเคลื่อนมีเวลาอยู่บนร่างเหหนาน ทำให้มีการระบายความร้อนต่ำกว่า ส่งผลให้โลหะหลอมเหลว ที่ไหลลงสู่แม่พิมพ์มีอุณหภูมิที่ต่ำกว่า เป็นผลให้โลหะหลอมเคลื่อนมีความหนืดมากกว่า เป็นผลให้มีลักษณะการไหลที่ราบเรียบกว่า เมื่อเทียบกับความชัน 70 องศา ทั้งนี้จึงส่งผลให้รูพรุนที่เกิดในชิ้นงาน ที่ความชันของร่างเหหหล่อเย็น 50 องศา น้อยกว่า 70 องศา

รูปที่ 4.4 รูปธรรมของการหล่อโลหะแบบเทผ่านร่างเหลวล่อเย็น^{ก)}
 ก) ความชันของร่างเหลวล่อเย็น 50 องศา อุณหภูมิเท 660 องศาเซลเซียส
 ข) ความชันของร่างเหลวล่อเย็น 70 องศา อุณหภูมิเท 660 องศาเซลเซียส

4.2 โครงสร้างจุลภาค

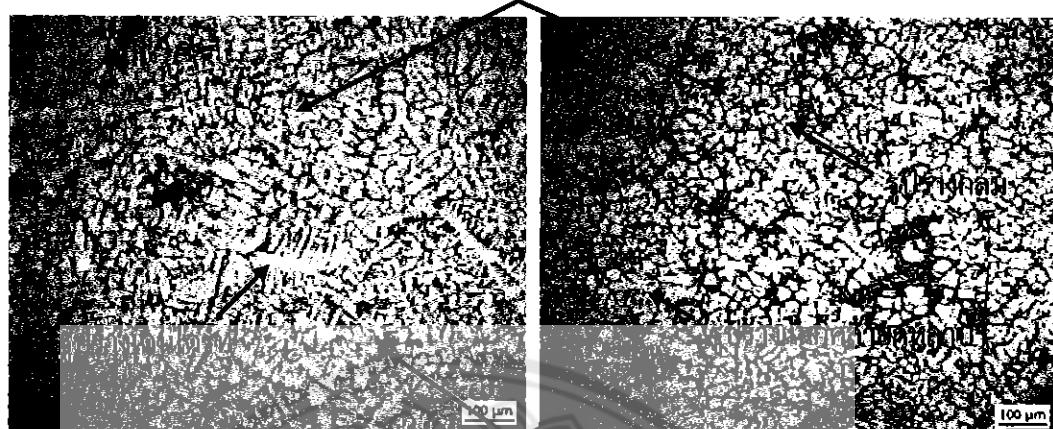
โครงสร้างจุลภาคที่เกิดขึ้นในชิ้นงานหล่อ มีผลต่อสมบัติทางกลของชิ้นงานเป็นอย่างมาก ดังนั้นโครงงานวิจัยนี้จึงวิเคราะห์โครงสร้างจุลภาค เมื่อกระบวนการหล่อ อุณหภูมิเท และความชัน ของร่างเหลวล่อเย็นของการหล่อโลหะแบบเทผ่านร่างเหลวล่อเย็น เปลี่ยนแปลงไป

4.2.1 โครงสร้างจุลภาคของการหล่อแบบเทลงแม่พิมพ์ถาวร และการหล่อโลหะแบบเทผ่านร่างเหลวล่อเย็น

จากการศึกษาโครงสร้างจุลภาคของชิ้นงานอะลูมิเนียมผสม เกรด A356 ซึ่งเป็นอะลูมิเนียมผสมแบบไฮเป็กติก ที่ผ่านการหล่อแบบเทลงแม่พิมพ์ถาวร และการหล่อโลหะแบบเทผ่านร่างเหลวล่อเย็น พบว่าโครงสร้างจุลภาคของการหล่อโลหะทั้งสองวิธี ประกอบด้วยเฟสอัลฟ่า-อะลูมิเนียมปฐมภูมิ (Primary α-Al) และเฟสยูเทคติก อะลูมิเนียม-ชิลิคอน (Eutectic Al-Si) โดยการหล่อแบบเทลงแม่พิมพ์ถาวร จะพบโครงสร้างของเฟสอัลฟ่า-อะลูมิเนียมปฐมภูมิ ที่มีลักษณะเป็นเดนไدرท์ และพบโครงสร้างของเฟสยูเทคติก อะลูมิเนียม-ชิลิคอนที่มีรูปร่างเป็นแท่งยาว เกิดขึ้นแทรกอยู่ระหว่างแข็งของเดนไдрท์ แสดงดังรูปที่ 4.5 ก) ส่วนการหล่อโลหะแบบเทผ่านร่างเหลวล่อเย็น พบว่าโครงสร้างของเฟสอัลฟ่า-อะลูมิเนียมปฐมภูมิส่วนใหญ่ จะมีรูปร่างกลม (Globular) และบางส่วนก็มีลักษณะที่เป็นเอกลักษณ์ลักษณะ (Rosette Like Structure) และเกิดเฟสยูเทคติก อะลูมิเนียม-ชิลิคอน ที่มีรูปร่างเป็นแท่งยาวจำนวนมากแทรกตัวอยู่ระหว่างเฟสอัลฟ่า-อะลูมิเนียม-ปฐมภูมิ แสดงดังรูปที่ 4.5 ข) เนื่องจากการหล่อโลหะแบบเทผ่านร่างเหลวล่อเย็น มีการปรับปรุงโครงสร้างของชิ้นงาน ด้วยวิธีการให้ลมของโลหะหลอมเคลื่อนร่างเหลวล่อเย็น แสดงดังรูปที่ 2.20 ทำให้โครงสร้างที่มีลักษณะเป็นเดนไдрท์เกิดการแตกหัก กลายเป็นนิวเคลียสจำนวนมาก ทำให้มีพื้นที่ในการโตของนิวเคลียสน้อย รวมไปถึงนิวเคลียสที่เกิดขึ้นมีระยะเวลาในการโตเป็นเดนไдрท์ได้น้อย จึงเป็นผลให้โครงสร้างมีรูปร่างกลม ขนาดเล็ก และละเอียด ในขณะที่การหล่อแบบเทลงแม่พิมพ์ถาวร โลหะหลอมเคลื่อนร่างเหลวล่อเย็นสู่แม่พิมพ์โดยตรง ทำให้มีอุณหภูมิที่สูงลงสู่แม่พิมพ์ นิวเคลียสเกิดขึ้นน้อย ทำ

ให้มีพื้นที่ในการติดมาก มีระยะเวลาโดยเป็นเดนไตร์ทได้มาก จึงทำให้เฟสอัลฟ่า-อะลูมิเนียมปูนภูมิ มีลักษณะเป็นเดนไตร์ทขนาดใหญ่

เฟสอัลฟ่า-อะลูมิเนียม ปูนภูมิ

ยูเทคติก อะลูมิเนียม-อะลิคอน

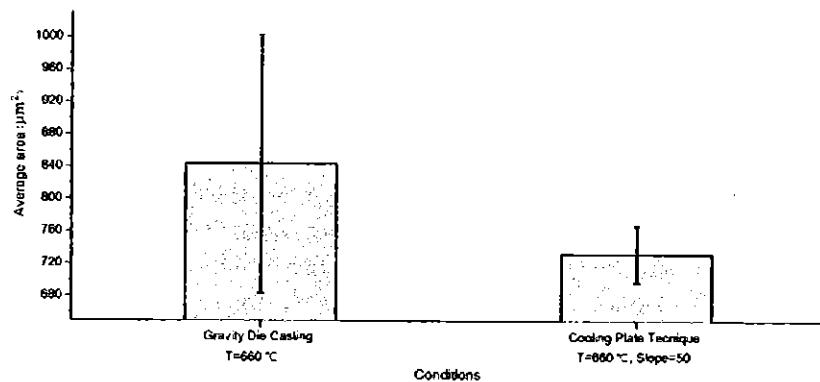
ก)

ข)

รูปที่ 4.5 โครงสร้างจุลภาคของการหล่อแบบเทลงแม่พิมพ์ถาวร และการหล่อโลหะแบบเหล่าน้ำรยางเหหหล่อเย็น

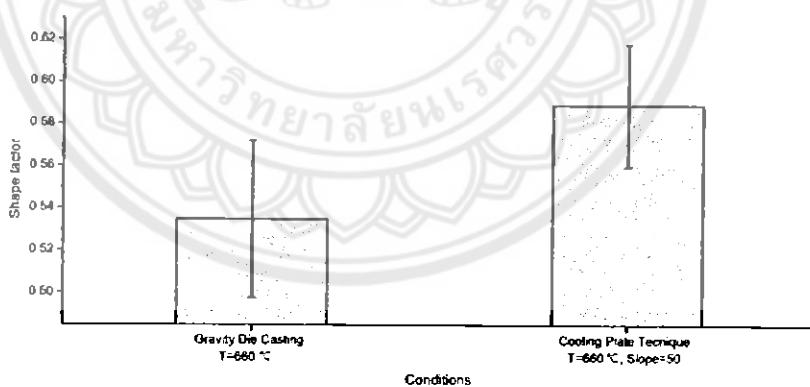
- ก) การหล่อแบบเทลงแม่พิมพ์ถาวร ที่อุณหภูมิเท 660 องศาเซลเซียส
- ข) การหล่อโลหะแบบเหล่าน้ำรยางเหหหล่อเย็น ที่อุณหภูมิเท 660 องศาเซลเซียส ความชันของรยางเหหหล่อเย็น 50 องศา

จากการศึกษาพื้นที่ (Area) ของโครงสร้างจุลภาคที่เป็นเฟสอัลฟ่า-อะลูมิเนียมปูนภูมิ พบร้าเฟสอัลฟ่า-อะลูมิเนียมปูนภูมิ ของการหล่อแบบเทลงแม่พิมพ์ถาวร มีพื้นที่ 843.59 ตารางไมโครเมตร และการหล่อโลหะแบบเหล่าน้ำรยางเหหหล่อเย็น จะมีพื้นที่ 732.98 ตารางไมโครเมตร แสดงดังรูปที่ 4.6 ซึ่งจะเห็นได้ว่าการหล่อโลหะแบบเหล่าน้ำรยางเหหหล่อเย็น จะมีพื้นที่ของเฟสอัลฟ่า-อะลูมิเนียมปูนภูมิที่เล็ก และละเอียดกว่าการหล่อแบบเทลงแม่พิมพ์ถาวร เนื่องจากการหล่อโลหะแบบเหล่าน้ำรยางเหหหล่อเย็น โครงสร้างส่วนใหญ่จะมีขนาดเล็ก ซึ่งเกิดจากการไหลของโลหะหลอมเหลวบนรยางเหหหล่อเย็น ที่ก่อให้เกิดการแตกหักของเดนไตร์ท กล้ายเป็นนิวเคลียสขนาดเล็กเป็นจำนวนมาก ทำให้โครงสร้างมีความละเอียด แต่ในขณะที่การหล่อแบบเทลงแม่พิมพ์ถาวร โลหะหลอมเหลวไหลลง สูญเสียพิมพ์โดยตรง นิวเคลียสที่เกิดขึ้น สามารถโตได้ในทุกทิศทาง จึงทำให้โครงสร้างจุลภาคมีขนาดใหญ่

รูปที่ 4.6 พื้นที่ของเฟสอัลฟ้า-อะลูมิเนียมปูนมภูมิ ของการหล่อแบบเทลงแม่พิมพ์พลาสติก และ การหล่อโลหะแบบเทผ่านร่างเหหหล่อเย็น

จากการศึกษาปัจจัยรูปร่าง (Shape Factor) ของโครงสร้างจุลภาคที่เป็นเฟสอัลฟ้า-อะลูมิเนียมปูนมภูมิ พบว่ารูปร่างของเฟสอัลฟ้า-อะลูมิเนียมปูนมภูมิ ที่ผ่านการหล่อแบบเทลงแม่พิมพ์พลาสติกจะมีปัจจัยรูปร่างเท่ากับ 0.535 เมื่อเทียบกับหนึ่ง และการหล่อโลหะแบบเทผ่านร่างเหหหล่อเย็นจะมีปัจจัยรูปร่างเท่ากับ 0.589 เมื่อเทียบกับหนึ่ง จะเห็นว่าปัจจัยรูปร่างของเฟสอัลฟ้า-อะลูมิเนียมปูนมภูมิ ของการหล่อแบบเทลงแม่พิมพ์พลาสติก จะมีค่าที่ต่ำกว่าการหล่อโลหะแบบเทผ่านร่างเหหหล่อเย็น แสดงดังรูปที่ 4.7 เนื่องจากการหล่อโลหะแบบเทผ่านร่างเหหหล่อเย็น โครงสร้างจะมีรูปร่างกลมเป็นส่วนใหญ่ ที่เป็นผลจากการหล่อตัวของโลหะหลอมเหลวบนร่างเหห ที่ทำให้เดนไดร์ทเกิดการแตกหัก โครงสร้างจึงมีรูปร่างกลม

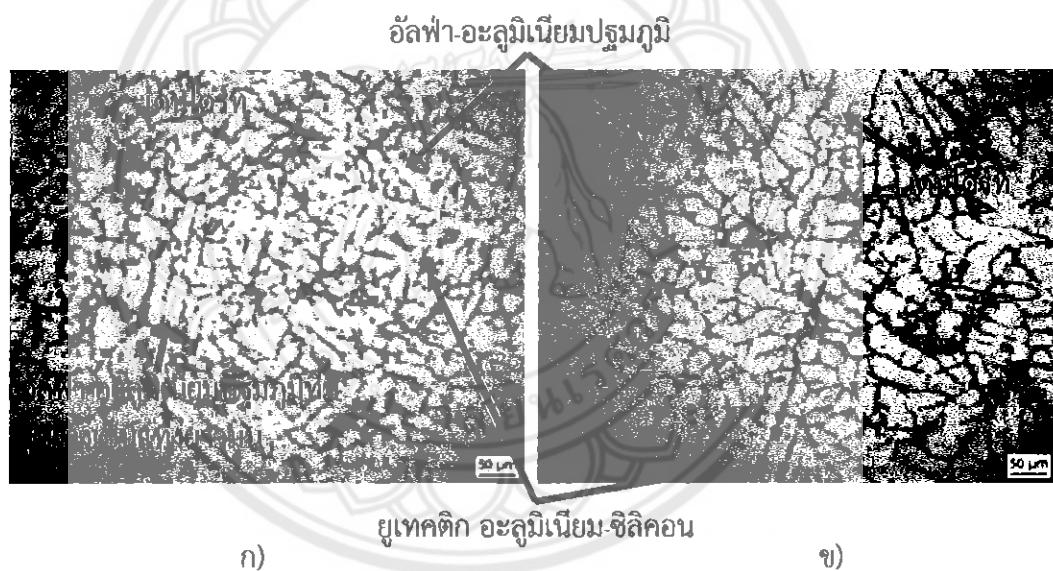

รูปที่ 4.7 ปัจจัยรูปร่างของเฟสอัลฟ้า-อะลูมิเนียมปูนมภูมิ ของการหล่อแบบเทลงแม่พิมพ์พลาสติก และ การหล่อโลหะแบบเทผ่านร่างเหหหล่อเย็น

โครงสร้างจุลภาคของชิ้นงานอะลูมิเนียมผสมเกรด A356 ที่ผ่านการหล่อแบบเทลงแม่พิมพ์พลาสติก ส่วนใหญ่โครงสร้างของเฟสอัลฟ้า-อะลูมิเนียมปูนมภูมิ จะมีลักษณะเป็นเดนไดร์ท ที่มีขนาดใหญ่ และมีรูปร่างเป็นกิ่งก้านสาขา ส่วนการหล่อโลหะแบบเทผ่านร่างเหหหล่อเย็นนั้น โครงสร้างของเฟสอัลฟ้า-อะลูมิเนียมปูนมภูมิ ส่วนใหญ่จะมีขนาดเล็ก ละเอียด และมีรูปร่างกลม และโครงสร้างบางส่วนจะมีลักษณะเป็นแยกคล้ายกุหลาบ

4.2.2 โครงสร้างจุลภาคของการหล่อแบบเทลงแม่พิมพ์ถาวร เมื่ออุณหภูมิเท่ากัน

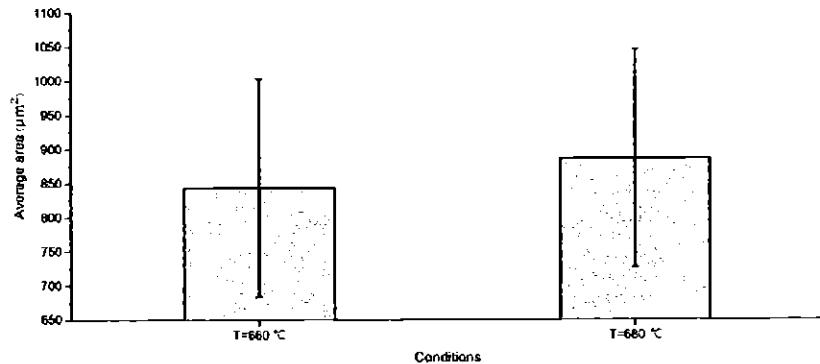
จากการศึกษาโครงสร้างจุลภาคของชิ้นงานอะลูมิเนียมผสม เกรด A356 ซึ่งเป็นอะลูมิเนียมผสมแบบไฮโปปัลเทติก ที่ผ่านการหล่อแบบเทลงแม่พิมพ์ถาวร ที่อุณหภูมิเท 660 และ 680 องศาเซลเซียส พบว่า การหล่อโลหะทั้งสองวิธีโครงสร้างจุลภาคจะประกอบด้วยเฟสอัลฟ่า-อะลูมิเนียมปฐมภูมิ และเฟสยูเทคติก อะลูมิเนียม-ชิลลิคอน โดยการหล่อแบบเทลงแม่พิมพ์ถาวร ที่ อุณหภูมิเท 660 องศาเซลเซียส เฟสอัลฟ่า-อะลูมิเนียมปฐมภูมิ จะมีลักษณะที่เป็นแท่งยาวมีเส้นส่วนในใหญ่ และบางส่วนก็จะมีลักษณะที่เป็นเด่นไดร์ทขนาดเล็ก และยังเกิดเฟสยูเทคติก อะลูมิเนียม-ชิลลิคอน ที่มีลักษณะเป็นแท่งอยู่ระหว่างเฟสอัลฟ่า-อะลูมิเนียมปฐมภูมิ แสดงดังรูปที่ 4.8 ก) ส่วนการหล่อแบบเทลงแม่พิมพ์ถาวร ที่อุณหภูมิเท 680 องศาเซลเซียสนั้น เฟสอัลฟ่า-อะลูมิเนียมปฐมภูมิ ส่วนใหญ่จะมีลักษณะเป็นเด่นไดร์ท ซึ่งจะมีทั้งขนาดเล็ก และใหญ่ปะบันกันอยู่ทั่วทั้งชิ้นงาน และเกิดเฟสยูเทคติก อะลูมิเนียม-ชิลลิคอน ที่มีลักษณะเป็นแท่งๆ เช่นเดียวกัน แสดงดังรูปที่ 4.8 ข) เนื่องจากการหล่อที่อุณหภูมิเท 660 องศาเซลเซียส มีอัตราการเย็นตัวที่สูงกว่า 680 องศาเซลเซียส ทำให้นิวเคลียสของเฟสอัลฟ่า-อะลูมิเนียมปฐมภูมิเกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก และมีพื้นที่ในการโตของเฟสอัลฟ่า-อะลูมิเนียมปฐมภูมิน้อยกว่า จึงเป็นผลให้โครงสร้างจุลภาค มีขนาดเล็ก และละเอียดกว่า

รูปที่ 4.8 โครงสร้างจุลภาคของการหล่อแบบเทลงแม่พิมพ์ถาวร

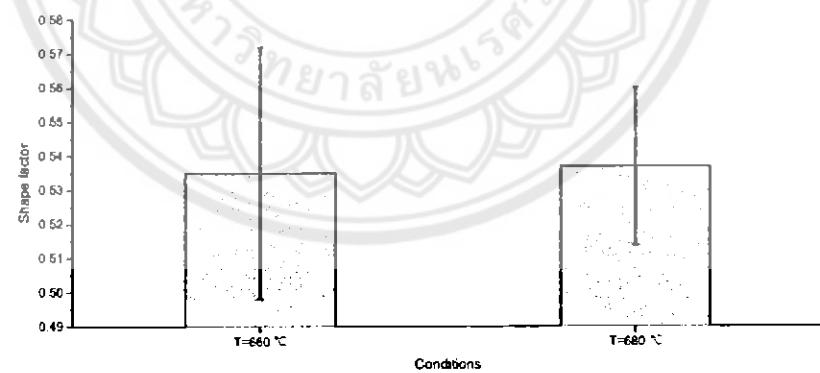
- ก) การหล่อแบบเทลงแม่พิมพ์ถาวร ที่อุณหภูมิเท 660 องศาเซลเซียส
- ข) การหล่อแบบเทลงแม่พิมพ์ถาวร ที่อุณหภูมิเท 680 องศาเซลเซียส

จากการศึกษาพื้นที่ของโครงสร้างจุลภาคที่เป็นเฟสอัลฟ่า-อะลูมิเนียมปฐมภูมิ ของชิ้นงานอะลูมิเนียมผสม เกรด A356 พบร้าเฟสอัลฟ่า-อะลูมิเนียมปฐมภูมิ ของการหล่อแบบเทลงแม่พิมพ์ถาวร ที่อุณหภูมิเท 660 องศาเซลเซียส จะมีพื้นที่ 843.59 ตารางเมตรในโครงสร้าง ซึ่งโครงสร้างจะมีขนาดเล็ก และละเอียดกว่า เมื่อเทียบกับการหล่อแบบเทลงแม่พิมพ์ถาวร ที่อุณหภูมิเท 680 องศาเซลเซียส โดยเฟสอัลฟ่า-อะลูมิเนียมปฐมภูมิ ของอุณหภูมนี้จะมีพื้นที่ 886.73 ตารางเมตร ซึ่งใหญ่กว่า แสดงดังรูปที่ 4.9

รูปที่ 4.9 พื้นที่ของเฟสอัลฟ่า-อะลูมิเนียมปฐมภูมิ ของการหล่อแบบเทลงแม่พิมพ์ภาคร ที่อุณหภูมิ เท 660 และ 680 องศาเซลเซียส

จากการศึกษาปัจจัยรูปร่างของโครงสร้างจุลภาคที่เป็นเฟสอัลฟ่า-อะลูมิเนียม ปฐมภูมิ ของชิ้นงานอะลูมิเนียมผสม เกรด A356 พบว่าการหล่อแบบเทลงแม่พิมพ์ภาคร ที่อุณหภูมิ เท 660 และ 680 องศาเซลเซียส จะมีรูปร่าง 0.535 และ 0.537 เมื่อเทียบกับหนึ่งตามลำดับ เห็นได้ว่า การหล่อทั้งสองอุณหภูมิ เฟสอัลฟ่า-อะลูมิเนียมปฐมภูมิ จะมีรูปร่างที่คล้ายกันมาก แสดงดังรูปที่ 4.10 เนื่องจากอุณหภูมิที่ใช้เทโโละห์หลอมเหลวมีค่าที่ใกล้เคียงกัน ทำให้โครงสร้างที่เกิดขึ้นมีรูปร่างเป็น เด่นไดร์ท ซึ่งเป็นผลมาจากการหล่อที่ไม่มีการปรับปรุงโครงสร้าง ซึ่งมีการเทโละห์หลอมเหลว ลงสู่แม่พิมพ์โดยตรง เฟสอัลฟ่า-อะลูมิเนียมปฐมภูมิมีการโต้ได้ทุกทิศทาง โครงสร้างจุลภาคจึงมีรูปร่าง ที่เป็นเด่นไดร์ท

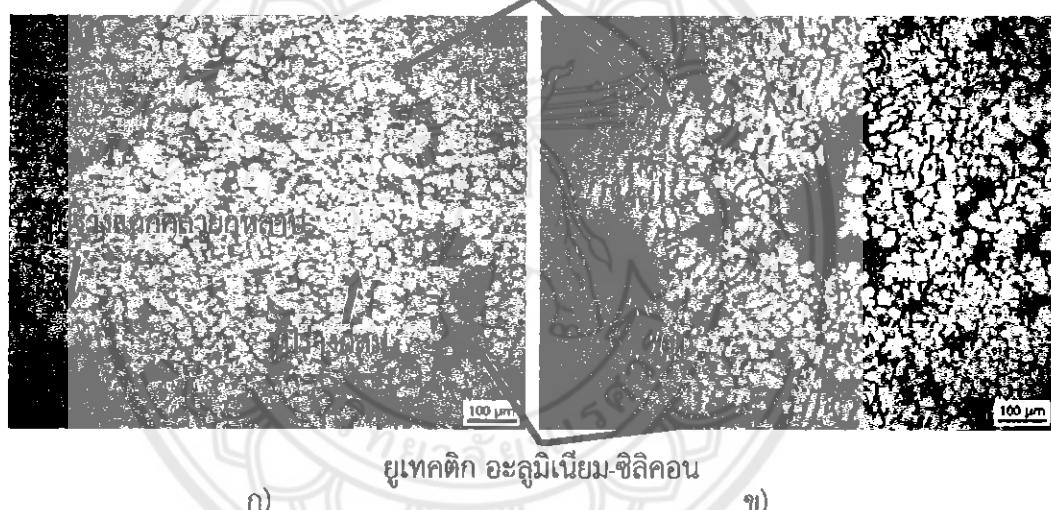
รูปที่ 4.10 ปัจจัยรูปร่างของเฟสอัลฟ่า-อะลูมิเนียมปฐมภูมิ ของการหล่อแบบเทลงแม่พิมพ์ภาคร ที่ อุณหภูมิ เท 660 และ 680 องศาเซลเซียส

โครงสร้างจุลภาคของชิ้นงานอะลูมิเนียมผสมเกรด A356 ที่ผ่านการหล่อแบบเทลงแม่พิมพ์ภาคร ที่อุณหภูมิ เท 660 และ 680 องศาเซลเซียส เฟสอัลฟ่า-อะลูมิเนียมปฐมภูมิ ส่วนใหญ่ จะมีลักษณะเป็นเด่นไดร์ท ส่งผลให้ค่าเฉลี่ยพื้นที่ของเฟสอัลฟ่า-อะลูมิเนียมปฐมภูมิมีค่าสูง และปัจจัยรูปร่างมีค่าต่ำ แต่ยังไงก็ตามการหล่อที่อุณหภูมิ เท 660 องศาเซลเซียส โครงสร้างจุลภาคจะมีความ ละเอียดมากกว่าอุณหภูมิ เท 680 องศาเซลเซียส

4.2.3 โครงสร้างจุลภาคของการหล่อโลหะแบบเทผ่านร่างเหลวอี้น ที่ความชันของร่างเหลวอี้นเท่ากัน แต่อุณหภูมิเท่ากัน

จากการศึกษาโครงสร้างจุลภาคของชิ้นงานอะลูมิเนียมผสม เกรด A356 ซึ่งเป็นอะลูมิเนียมผสมแบบไฮป์เทคติก ที่ผ่านการหล่อโลหะแบบเทผ่านร่างเหลวอี้น ที่ความชันของร่างเหลวอี้น 50 องศา แต่อุณหภูมิเท 660 และ 680 องศาเซลเซียส พบร่วมกับการหล่อทั้งสองอุณหภูมิ ที่ความชันของร่างเหลวอี้นเดียวกัน โครงสร้างจุลภาคจะประกอบด้วยเฟสอัลฟ์-อะลูมิเนียมปฐมภูมิ ที่มีรูปร่างกลม และเป็นเอกลักษณ์คล้ายกุหลาบ และเกิดเฟสยูเทคติก อะลูมิเนียม-ซิลิคอน ที่มีลักษณะเป็นแท่งยาวแทรกอยู่ระหว่างเฟสอัลฟ์-อะลูมิเนียมปฐมภูมิ ซึ่งจากการประจำเห็นได้ว่าโครงสร้างจุลภาคทั้งสองอุณหภูมิเท จะมีรูปร่างกลม และมีขนาดคล้ายกัน แต่มีอุณหภูมิเพิ่มขึ้น ชิ้นงานจะมีรูพรุนเกิดขึ้น แสดงดังรูปที่ 4.11 เมื่อจากที่อุณหภูมิเทสูง ส่งผลต่อการจับตัวระหว่างโลหะหลอมเหลว กับอากาศได้มาก จึงส่งผลให้เกิดรูพรุนขึ้นในชิ้นงาน

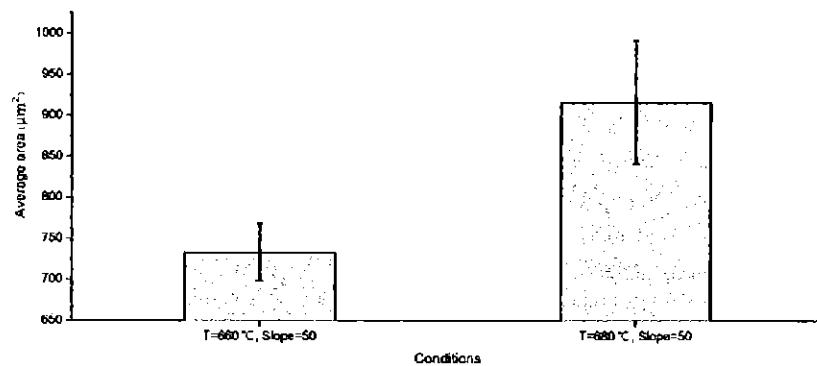
อัลฟ์-อะลูมิเนียมปฐมภูมิ

รูปที่ 4.11 โครงสร้างจุลภาคของการหล่อโลหะแบบเทผ่านร่างเหลวอี้น

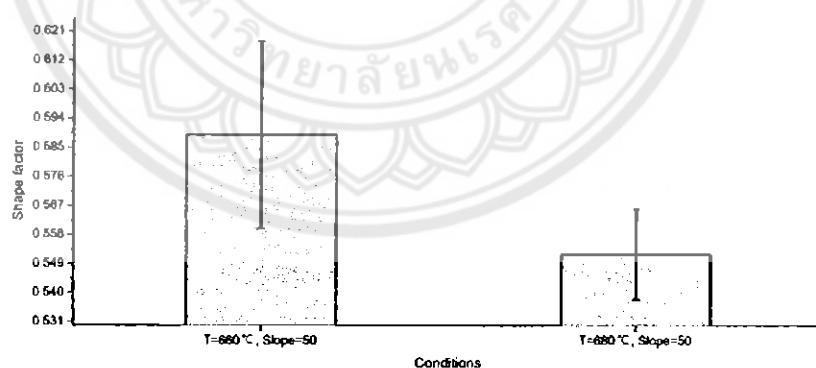
- ก) อุณหภูมิเท 660 องศาเซลเซียส ความชันของร่างเหลวอี้น 50 องศา
- ข) อุณหภูมิเท 680 องศาเซลเซียส ความชันของร่างเหลวอี้น 50 องศา

จากการศึกษาพื้นที่ของโครงสร้างจุลภาคที่เป็นเฟสอัลฟ์-อะลูมิเนียมปฐมภูมิ ของชิ้นงานอะลูมิเนียมผสม เกรด A356 พบร่วมกับการหล่อโลหะด้วยอุณหภูมิเท 660 องศาเซลเซียส คือ 732.98 ตารางไมโครเมตร และการหล่อโลหะที่ อุณหภูมิเท 680 องศาเซลเซียส คือ 916.31 ตารางไมโครเมตร เห็นได้ว่าการหล่อโลหะที่อุณหภูมิต่ำกว่า เฟสอัลฟ์-อะลูมิเนียมปฐมภูมิจะมีขนาดเล็ก และจะเรียกว่าอุณหภูมิเทสูง แสดงดังรูปที่ 4.12 เมื่อจากการหล่อด้วยอุณหภูมิเทต่ำ มีอัตราการเย็นตัวที่เร็วกว่าอุณหภูมิเทสูง ทำให้นิวเคลียสเกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก จึงส่งผลให้เฟสอัลฟ์-อะลูมิเนียมปฐมภูมิมีขนาดของพื้นที่เล็ก และจะเรียกว่า

รูปที่ 4.12 พื้นที่ของเฟสอัลฟ่า-อะลูมิเนียมปฐมภูมิ ของการหล่อโลหะแบบเทผ่านร่างเหหหล่อเย็นที่ความชันของร่างเหหหล่อเย็น 50 องศา อุณหภูมิเท 660 และ 680 องศาเซลเซียส

จากการศึกษาปัจจัยรูปร่างของโครงสร้างจุลภาคที่เป็นเฟสอัลฟ่า-อะลูมิเนียมปฐมภูมิ ของชิ้นงานอะลูมิเนียมผสม เกรด A356 พบว่าการหล่อที่อุณหภูมิเท 660 องศาเซลเซียส รูปร่างของเฟสอัลฟ่า-อะลูมิเนียมปฐมภูมิ จะมีรูปร่างค่อนข้างกลม โดยมีรูปร่างเฉลี่ย 0.589 เมื่อเทียบ กับหนึ่ง แต่เมื่อเพิ่มอุณหภูมิขึ้นเป็น 680 องศาเซลเซียส ความกลมของเฟสอัลฟ่า-อะลูมิเนียมปฐมภูมิ จะลดลง โดยมีรูปร่างเฉลี่ย 0.552 เมื่อเทียบกับหนึ่ง แสดงดังรูปที่ 4.13 เนื่องจากอุณหภูมิเทต่ำมี อัตราการเย็นตัวเร็วกว่าอุณหภูมิสูง ทำให้โลหะหลอมเหลวที่กำลังแข็งตัว เกิดนิวเคลียสเป็นจำนวนมาก มาก มีพื้นที่ในการโตของเฟสอัลฟ่า-อะลูมิเนียมปฐมภูมิน้อย จึงทำให้โครงสร้างมีรูปร่างกลม แต่เมื่อ อุณหภูมิเทสูง นิวเคลียสที่เกิดขึ้นมีปริมาณน้อย ทำให้มีพื้นที่ในการโตของเฟสอัลฟ่า-อะลูมิเนียมปฐมภูมิมาก トイได้ในทุกทิศทาง จึงเป็นผลให้โครงสร้างมีรูปร่างกลมน้อยลง

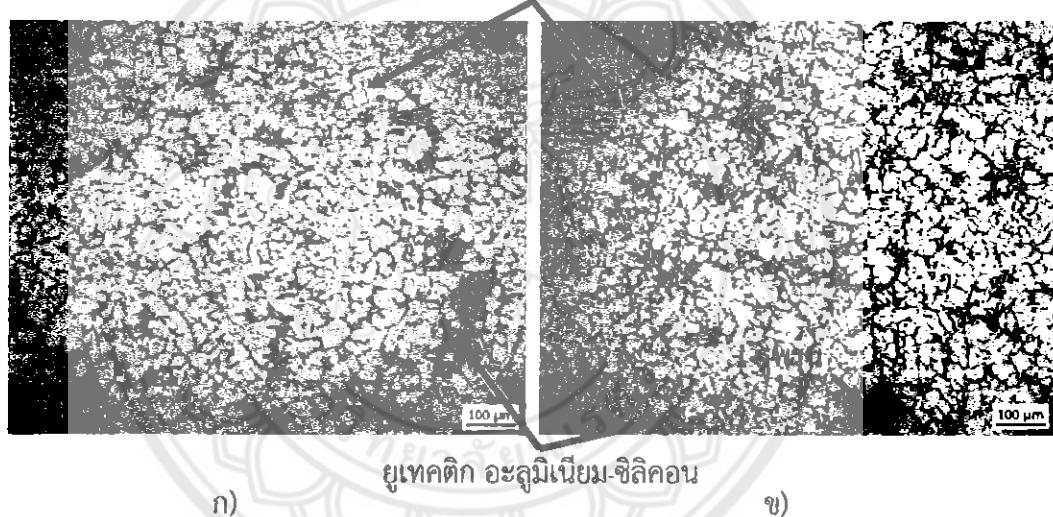
รูปที่ 4.13 ปัจจัยรูปร่างของเฟสอัลฟ่า-อะลูมิเนียมปฐมภูมิ ของการหล่อโลหะแบบเทผ่านร่างเหหหล่อเย็นที่ความชันของร่างเหหหล่อเย็น 50 องศา อุณหภูมิเท 660 และ 680 องศาเซลเซียส

โครงสร้างจุลภาคที่ผ่านการหล่อโลหะแบบเทผ่านร่างเหหหล่อเย็น เมื่อความชัน เท่ากัน ที่อุณหภูมิต่ำจะส่งผลให้โครงสร้างจุลภาคมีพื้นที่เล็ก ละเอียด และมีรูปร่างกลม แต่เมื่อเพิ่ม อุณหภูมิสูงขึ้น โครงสร้างจุลภาคจะมีพื้นที่ใหญ่ขึ้น ขยายขึ้น และรูปร่างจะมีความกลมลดลง

4.2.4 โครงสร้างจุลภาคของการหล่อโลหะแบบเทผ่านร่างเหลวล่อเย็น ที่อุณหภูมิเท่ากัน แต่ความชันของร่างเหลวล่อเย็นต่างกัน

จากการศึกษาโครงสร้างจุลภาคของชิ้นงานอะลูมิเนียมพสม เกรด A356 ซึ่งเป็นอะลูมิเนียมพสมแบบไฮโปယุลเทคติก ที่ผ่านการหล่อโลหะแบบเทผ่านร่างเหลวล่อเย็น ที่อุณหภูมิเท 660 องศาเซลเซียส แต่ความชันของร่างเหลวล่อเย็น 50 และ 70 องศา พบร่วมกับการหล่อโลหะทั้งสองความชัน โครงสร้างจุลภาคประกอบด้วยเฟสอัลฟ้า-อะลูมิเนียมปฐมภูมิ และเฟสยูเทคติก อะลูมิเนียม-ชิลิคอน โดยชิ้นงานที่ผ่านการหล่อด้วยความชันของร่างเหลวล่อเย็น 50 องศา เฟสอัลฟ้า-อะลูมิเนียมปฐมภูมิ จะมีขนาดเล็ก และละเอียด และเกิดเฟสยูเทคติกที่มีลักษณะเป็นแท่งยาว แทรกอยู่ระหว่าง เฟสอัลฟ้า-อะลูมิเนียมปฐมภูมิ แสดงดังรูปที่ 4.14 ก) แต่เมื่อได้เพิ่มความชันเป็น 70 องศา โครงสร้างจุลภาคจะมีลักษณะคล้ายกับการหล่อที่ความชันของร่างเหลว 50 องศา แต่จะขยายมากกว่า และเกิดรูพรุนขึ้นในชิ้นงาน แสดงดังรูปที่ 4.14 ข) เนื่องจากความชันของร่างเหลวล่อเย็นมาก จะทำให้โลหะหลอมเหลวเกิดการไหลแบบปั่นป่วนลงสู่แม่พิมพ์ ซึ่งเป็นผลให้เกิดรูพรุนขึ้นในชิ้นงาน

อัลฟ้า-อะลูมิเนียมปฐมภูมิ

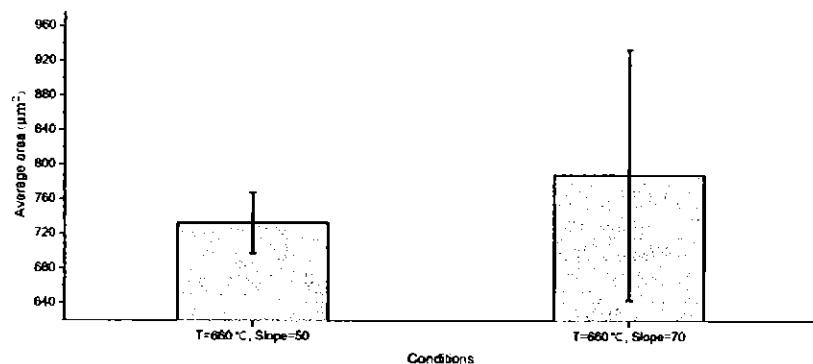

รูปที่ 4.14 โครงสร้างจุลภาคของการหล่อโลหะแบบเทผ่านร่างเหลวล่อเย็น

- ก) อุณหภูมิเท 660 องศาเซลเซียส ความชันของร่างเหลวล่อเย็น 50 องศา
- ข) อุณหภูมิเท 660 องศาเซลเซียส ความชันของร่างเหลวล่อเย็น 70 องศา

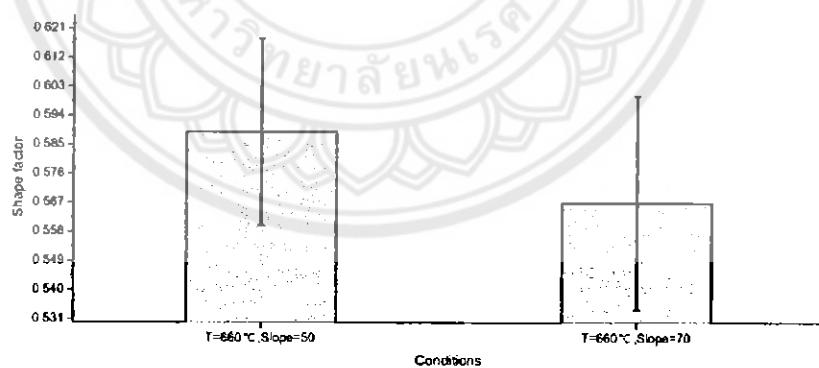
จากการศึกษาพื้นที่ของโครงสร้างจุลภาคที่เป็นเฟสอัลฟ้า-อะลูมิเนียมปฐมภูมิ ของชิ้นงานอะลูมิเนียมพสม เกรด A356 พบว่าเฟสอัลฟ้า-อะลูมิเนียมปฐมภูมิ ของการหล่อที่ความชันของร่างเหลวล่อเย็น 50 องศา จะมีพื้นที่เล็ก และละเอียด โดยมีพื้นที่เฉลี่ย 732.98 ตารางไมโครเมตร แต่เมื่อความชันของร่างเหลวล่อเย็นเพิ่มขึ้นเป็น 70 องศา เฟสอัลฟ้า-อะลูมิเนียมปฐมภูมิ จะมีพื้นที่ใหญ่ และขยายขึ้น โดยมีพื้นที่เฉลี่ย 788.68 ตารางไมโครเมตร แสดงดังรูปที่ 4.15 เนื่องจากการหล่อโลหะที่ความชันของร่างเหลวล่อเย็น 70 องศา มีความชันที่สูงกว่า 50 องศา เป็นผลให้ความเร็วในการไหลของโลหะหลอมเหลวบนร่างเหลว และอุณหภูมิของโลหะหลอมเหลวที่ลงสู่แม่พิมพ์สูง (Kund, 2010) รวมไปถึงระยะเวลาที่โลหะหลอมเหลวอยู่บนร่างเหลวล่อเย็นก็น้อย ทำให้มีอัตราการระบาย-

ความร้อนต่ำ (Haga, 2010) ดังนั้นจึงเป็นผลให้นิวเคลียสที่เกิดขึ้นมีปริมาณน้อย เฟสอัลฟ่า-อะลูมิเนียมปฐมภูมิจึงมีพื้นที่ใหญ่ และหยาบ

รูปที่ 4.15 พื้นที่ของเฟสอัลฟ่า-อะลูมิเนียมปฐมภูมิ ของการหล่อโลหะแบบเทผ่านร่างเหหล่อยื่น ที่ อุณหภูมิเท 660 องศาเซลเซียส ความชันของร่างเหหล่อยื่น 50 และ 70 องศา

จากการศึกษาปัจจัยรูปร่างของโครงสร้างจุลภาคที่เป็นเฟสอัลฟ่า-อะลูมิเนียม ปฐมภูมิ ของชิ้นงานอะลูมิเนียมผสม เกรด A356 พบว่าเฟสอัลฟ่า-อะลูมิเนียมปฐมภูมิ ของการหล่อ-โลหะด้วยความชันของร่างเหหล่อยื่น 50 องศา จะมีรูปร่างกลม แต่เมื่อความชันของ ร่างเหหล่อยื่น เพิ่มขึ้นเป็น 70 องศา ความกลมของเฟสอัลฟ่า-อะลูมิเนียมปฐมภูมิจะลดลง แสดงดังรูปที่ 4.16 เนื่องจากโลหะหลอมเหลวที่ความชันของร่างเหหล่อยื่น 70 องศา มีอัตราการเย็นตัวต่ำ จึงเป็นผลให้ เกิดนิวเคลียสน้อย มีระยะเวลา และพื้นที่ในการโตมาก ทำให้เฟสอัลฟ่า-อะลูมิเนียมปฐมภูมิมีรูปร่าง-กลมลดลง

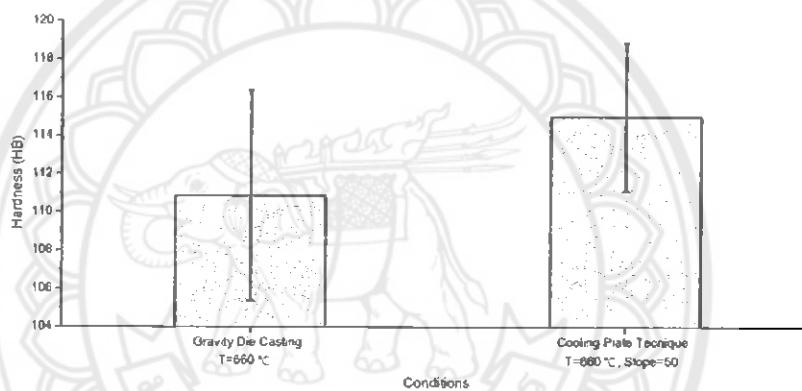
รูปที่ 4.16 ปัจจัยรูปร่างของเฟสอัลฟ่า-อะลูมิเนียมปฐมภูมิ ของการหล่อโลหะแบบเทผ่านร่างเหหล่อยื่น ที่ อุณหภูมิเท 660 องศาเซลเซียส ความชันของร่างเหหล่อยื่น 50 และ 70 องศา

โครงสร้างจุลภาคของชิ้นงานที่ผ่านการหล่อโลหะแบบเทผ่านร่างเหหล่อยื่น เมื่อ อุณหภูมิเทเดียวกัน ที่ความชันของร่างเหหล่อยื่นต่ำ เฟสอัลฟ่า-อะลูมิเนียมปฐมภูมิ จะมีพื้นที่เล็ก ละเอียง และมีรูปร่างกลม แต่เมื่อเพิ่มความชันของร่างเหหล่อยื่นสูงขึ้น เฟสอัลฟ่า-อะลูมิเนียมปฐมภูมิ จะมีพื้นที่ใหญ่ หยาบ และมีรูปร่างกลมลดลง

4.3 ความแข็ง

4.3.1 ความแข็งของการหล่อแบบเทลงแม่พิมพ์ถาวร และการหล่อโลหะแบบเท-ผ่านร่างเหลวเย็น

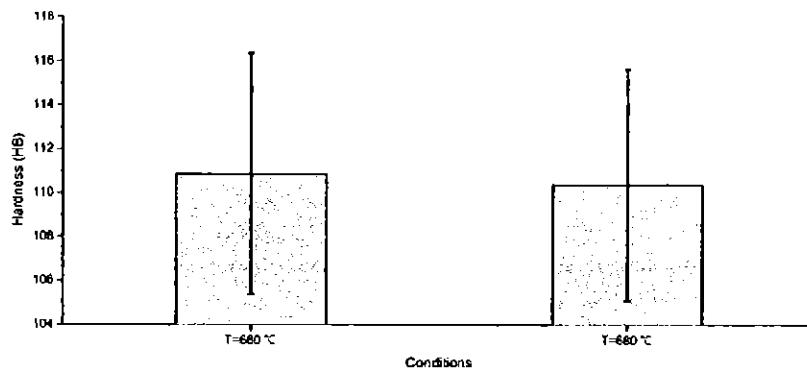
จากการศึกษาความแข็งของชิ้นงานอะลูมิเนียมพสม เกรด A356 ที่ผ่านการหล่อแบบเทลงแม่พิมพ์ถาวร และการหล่อโลหะแบบเทผ่านร่างเหลวเย็น เมื่อนำไปผ่านการทดสอบความแข็งแบบบรินเดล พบว่าชิ้นงานที่ผ่านการหล่อแบบเทลงแม่พิมพ์ถาวรจะมีความแข็งเฉลี่ย 110.87 HB ส่วนการหล่อโลหะแบบเทผ่านร่างเหลวเย็น จะมีความแข็งเฉลี่ย 114.98 HB ซึ่งจะเห็นได้ว่าความแข็งของการหล่อแบบเทลงแม่พิมพ์ถาวร จะมีค่าต่ำกว่าการหล่อโลหะแบบเทผ่านร่างเหลวเย็น แสดงดังรูปที่ 4.17 เนื่องจากการหล่อแบบเทลงแม่พิมพ์ถาวร โครงสร้างที่เป็นเฟสอัลฟ่า-อะลูมิเนียมปูนภูมิ ส่วนในใหญ่ จะมีรูปร่างเป็นเด่นไดรร์ ที่มีพื้นที่ใหญ่ จึงส่งให้ความแข็งของชิ้นงานนั้นต่ำลง ในขณะที่การหล่อโลหะแบบเทผ่านร่างเหลวเย็นนั้น เฟสอัลฟ่า-อะลูมิเนียมปูนภูมิ ส่วนใหญ่ จะมีพื้นที่เล็ก ละเอียด และมีรูปร่างกลม จึงส่งผลให้ความแข็งนั้นสูงขึ้น

รูปที่ 4.17 ความแข็งของการหล่อแบบเทลงแม่พิมพ์ถาวร และการหล่อโลหะแบบเทผ่านร่างเหลวเย็น

4.3.2 ความแข็งของการหล่อแบบเทลงแม่พิมพ์ถาวร

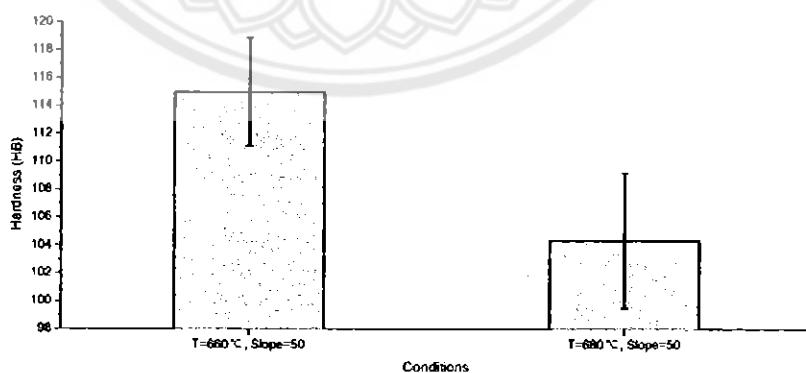
จากการศึกษาความแข็งของชิ้นงานอะลูมิเนียมพสม เกรด A356 ที่ผ่านการหล่อแบบเทลงแม่พิมพ์ถาวร ที่อุณหภูมิเท 660 และ 680 องศาเซลเซียส เมื่อนำไปผ่านการทดสอบความแข็งแบบบรินเดล พบว่าความแข็งของชิ้นงานที่ผ่านการหล่อด้วยอุณหภูมิเท 660 และ 680 องศาเซลเซียส คือ 110.87 และ 110.37 HB ตามลำดับ ซึ่งจะเห็นได้ว่าความแข็งของการหล่อแบบเทลงแม่พิมพ์ถาวร ทั้งสองอุณหภูมิ จะมีค่าที่ใกล้เคียงกันมาก แสดงดังรูปที่ 4.18 เนื่องจากอุณหภูมิเท ใกล้เคียงกันมาก ส่งผลให้ได้โครงสร้างจุลภาคมีลักษณะที่คล้ายกัน ความแข็งของชิ้นงานจึงมีค่าที่ใกล้เคียงกัน

รูปที่ 4.18 ความแข็งของการหล่อแบบเทลงแม่พิมพ์การ ที่อุณหภูมิเท 660 และ 680 องศาเซลเซียส

4.3.3 ความแข็งของการหล่อโลหะแบบเทผ่านร่างเหหล่อยืน ที่ความชันของร่างเหหล่อยืนเท่ากัน แต่อุณหภูมิเทต่างกัน

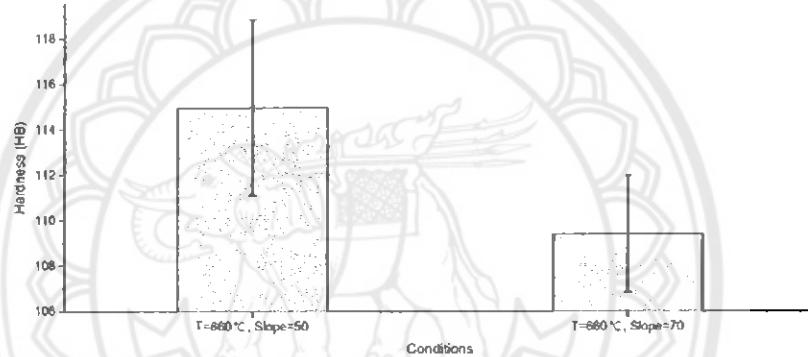
จากการศึกษาความแข็งของชิ้นงานอะลูมิเนียมพสม เกรต A356 ที่ผ่านการหล่อโลหะแบบเทผ่านร่างเหหล่อยืน ที่ความชันของร่างเหหล่อยืน 50 องศา เมื่ออุณหภูมิเท 660 และ 680 องศาเซลเซียส เมื่อนำไปผ่านการทดสอบความแข็งแบบบริเนล พบว่าความแข็งของชิ้นงานที่ผ่านการหล่อด้วยอุณหภูมิเท 660 องศาเซลเซียส คือ 114.98 HB แต่พอเมื่อเพิ่มอุณหภูมิเทให้สูงขึ้นเป็น 680 องศาเซลเซียส ความแข็งของชิ้นงานจะลดลงเหลือ 104.34 HB แสดงดังรูปที่ 4.19 เป็นผลจากการหล่อด้วยอุณหภูมิเท 660 องศาเซลเซียส จะมีอัตราการเย็นตัวของชิ้นงานเร็ว สงผลกระทบให้โครงสร้างที่เป็นเฟสอัลฟ่า-อะลูมิเนียมปruzumgumi มีรูปร่างกลม เล็ก และละเอียด จึงทำให้ความแข็งของชิ้นงานสูงขึ้น แต่ในขณะที่ชิ้นงานที่ผ่านการหล่อด้วยอุณหภูมิ 680 องศาเซลเซียส มีอัตราการเย็นตัวที่ช้ากว่า ทำให้เฟสอัลฟ่า-อะลูมิเนียมปruzumgumi มีพื้นที่ใหญ่ และมีรูปร่างกลมลดลง อีกทั้งภายในชิ้นงานยังมีรูพรุนด้วย จึงส่งผลให้ความแข็งของชิ้นงานต่ำลง

รูปที่ 4.19 ความแข็งของการหล่อโลหะแบบเทผ่านร่างเหหล่อยืน ที่ความชันของร่างเหหล่อยืน 50 องศา อุณหภูมิเท 660 และ 680 องศาเซลเซียส

4.3.4 ความแข็งของการหล่อโลหะแบบเท่าร่างเหลล่oyerin ที่อุณหภูมิเท่ากัน และความชันของร่างเหลล่oyerin ต่างกัน

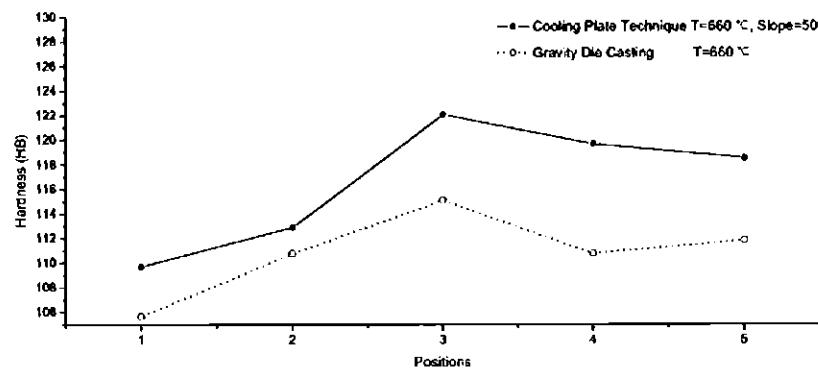
จากการศึกษาความแข็งของชิ้นงานอะลูมิเนียมพสม เกรด A356 ที่ผ่านการหล่อ-โลหะแบบเท่าร่างเหลล่oyerin ที่อุณหภูมิเท 660 องศาเซลเซียส เมื่อความชันของร่างเหลล่oyerin 50 และ 70 องศา เมื่อนำไปผ่านการทดสอบความแข็งแบบบริเนล พบว่าความแข็งของชิ้นงานที่ผ่านการหล่อด้วยความชัน 50 องศา คือ 114.98 HB แต่เมื่อเพิ่มความชันขึ้นเป็น 70 องศา ความแข็งของชิ้นงานจะลดลงเหลือ 109.41 HB แสดงตั้งรูปที่ 4.20 เนื่องจากชิ้นงานที่ผ่านการหล่อด้วยความชัน 50 องศา โครงสร้างจุลภาคที่เป็นเฟสอัลฟ่า-อะลูมิเนียมปร้อมภูมิ จะมีพื้นที่เล็ก และละเอียด เป็นผลให้ความแข็งของชิ้นงานสูงขึ้น ในขณะที่ชิ้นงานที่ผ่านการหล่อด้วยความชัน 70 องศา โครงสร้างจะมีพื้นที่ใหญ่ และชิ้นงานเกิดรูพรุน เนื่องจากโลหะหลอมเหลวมีการไหลแบบบีบป่วน จึงส่งผลให้ความแข็งของชิ้นงานลดลง

รูปที่ 4.20 ความแข็งของการหล่อโลหะแบบเท่าร่างเหลล่oyerin ที่อุณหภูมิเท 660 องศาเซลเซียส ความชันของร่างเหลล่oyerin 50 และ 70 องศา

4.3.5 ความแข็งของชิ้นงานที่บริเวณขอบ และกลางชิ้นงาน

จากการศึกษาความแข็งของชิ้นงานอะลูมิเนียมพสม เกรด A356 ณ บริเวณขอบ และตรงกลางของชิ้นงานที่ผ่านการหล่อแบบเทลงแม่พิมพ์ถาวร ที่อุณหภูมิเท 660 องศาเซลเซียส และการหล่อโลหะแบบเท่าร่างเหลล่oyerin ที่อุณหภูมิเท 660 องศาเซลเซียส ความชันของร่างเหลล่oyerin 50 องศา โดยตัวแทนที่ 1 คือบริเวณตรงกลางของชิ้นงาน ส่วนตัวแทนที่ 2,3,4 และ 5 คือบริเวณขอบของชิ้นงาน เมื่อนำไปผ่านการทดสอบความแข็งแบบบริเนล พบว่าที่บริเวณตรงกลางของชิ้นงาน จะมีค่าความแข็งที่ต่ำกว่าบริเวณขอบของชิ้นงาน แสดงตั้งรูปที่ 4.21 เนื่องจากอัตราการเย็นตัวในระหว่างกระบวนการหล่อ โดยขอบชิ้นงานจะสัมผัสกับแม่พิมพ์ ทำให้มีอัตราการเย็นตัวที่รวดเร็ว เกิดโครงสร้างที่มีขนาดเล็ก และละเอียด ส่งผลให้ชิ้นงานมีความแข็งสูงกว่าบริเวณอื่น แต่ในขณะที่บริเวณตรงกลางชิ้นงานมีการเย็นตัวอย่างช้าๆ ทำโครงสร้างมีขนาดใหญ่ ส่งผลให้ความแข็งของชิ้นงานต่ำ

รูปที่ 4.21 ความแข็งของชิ้นงานที่บริเวณขอบ และกลางชิ้นงาน
 ตำแหน่งที่ 1 คือ ความแข็ง ณ ตรงกลางชิ้นงาน
 ตำแหน่งที่ 2,3,4,5 คือ ความแข็ง ณ ขอบของชิ้นงาน

บทที่ 5

บทสรุป และข้อเสนอแนะ

ในบทนี้จะกล่าวถึงบทสรุป ข้อเสนอแนะ และการพัฒนา ปัญหาที่พบ และแนวทางการแก้ไข ปัญหา ของโครงการวิจัย โดยมีรายละเอียดดังนี้

5.1 บทสรุป

5.1.1 ชิ้นงานที่ผ่านการหล่อแบบเทลงแม่พิมพ์กาว และการหล่อโลหะแบบเทผ่านร่าง เทหล่อเย็น โครงสร้างจุลภาคประกอบด้วยเฟสอัลฟ้า-อะลูมิเนียมปฐมภูมิ และเฟสยูเทคติก อะลูมิเนียม-ชิลลิคอน โดยชิ้นงานที่ผ่านการหล่อแบบเทลงแม่พิมพ์กาว เฟสอัลฟ้า-อะลูมิเนียมปฐมภูมิ จะมีพื้นที่ใหญ่ หายใจ และมีรูปร่างที่มีลักษณะเป็นเด่นไดรร์ท เป็นผลให้ความแข็งของชิ้นงานต่ำ แต่ การหล่อโลหะแบบเทผ่านร่างเทหล่อเย็น เฟสอัลฟ้า-อะลูมิเนียมปฐมภูมิ จะมีพื้นที่เล็ก ละเอียด และมีรูปร่างที่มีลักษณะกลม จึงส่งผลให้ความแข็งของชิ้นงานสูงขึ้น

5.1.2 ชิ้นงานที่ผ่านการหล่อแบบเทลงแม่พิมพ์กาว และการหล่อโลหะแบบเทผ่านร่าง เทหล่อเย็น ที่อุณหภูมิเทต่างกัน โครงสร้างจุลภาคของเฟสอัลฟ้า-อะลูมิเนียมปฐมภูมิ ที่อุณหภูมิเท 660 องศาเซลเซียส จะมีพื้นที่เล็ก และละเอียด จึงส่งผลให้ความแข็งสูง แต่มีอุณหภูมิเทเป็น 680 องศาเซลเซียส โครงสร้างจุลภาคจะมีพื้นที่ใหญ่ และหายใจขึ้น รวมถึงการเกิดครูพrun ในชิ้นงานนั้น มีปริมาณที่มากขึ้น เป็นผลให้ความแข็งของชิ้นงานลดลง

5.1.3 ชิ้นงานที่ผ่านการหล่อโลหะแบบเทผ่านร่างเทหล่อเย็น ที่ความชันของร่างเทหล่อ-เย็นต่างกัน โดยชิ้นงานที่ผ่านการหล่อด้วยความชันของร่างเทหล่อเย็น 50 องศา โครงสร้างจุลภาค ของเฟสอัลฟ้า-อะลูมิเนียมปฐมภูมิ จะมีพื้นที่เล็ก ละเอียด และมีรูปร่างกลม ส่งผลให้ความแข็งของ ชิ้นงานสูง แต่มีความชันของร่างเทหล่อเย็นเพิ่มขึ้นเป็น 70 องศา เฟสอัลฟ้า-อะลูมิเนียมปฐมภูมิ จะ มีพื้นที่ใหญ่ หายใจ และเกิดครูพrun ในชิ้นงานมากขึ้น จึงส่งผลให้ความแข็งของชิ้นงานลดลง

5.1.4 ความแข็งของชิ้นงานที่บวบริเวณขอบ และกลางชิ้นงาน พบร่องรอยริเวณขอบของ ชิ้นงาน โครงสร้างจุลภาคของเฟสอัลฟ้า-อะลูมิเนียมปฐมภูมิ จะมีพื้นที่เล็ก และละเอียด ส่งผลให้ ความแข็งของชิ้นงานสูง แต่ที่บวบริเวณตรงกลางของชิ้นงาน โครงสร้างจุลภาคของเฟสอัลฟ้า-อะลูมิเนียมปฐมภูมิ จะมีพื้นที่ใหญ่ และหายใจขึ้น ซึ่งส่งผลให้ความแข็งของชิ้นงานลดลง

5.2 ข้อเสนอแนะ และการพัฒนา

5.2.1 สำหรับการปรับปรุงโครงสร้างจุลภาค และความแข็งของชิ้นงาน สามารถเลือก ชิ้นงานที่ผ่านการหล่อด้วยวิธีอื่น มาศึกษา และเปรียบเทียบผลการทดลองได้

5.2.2 การหล่อโลหะแบบเทผ่านร่างเทหล่อเย็น สามารถนำไปใช้ร่วมกับกระบวนการ หล่อแบบอื่น เพื่อปรับปรุงโครงสร้างจุลภาค และสมบัติทางกลได้ เช่น การหล่อโลหะโดยใช้แรงดัน เป็นต้น

5.3 ปัญหาที่พบ และแนวทางการแก้ปัญหา

5.3.1 การหล่อโลหะที่ใช้ในงานวิจัย เป็นการหล่อที่มีลักษณะการเทโลหะหลอมเหลว ด้วยมือ ซึ่งเป็นผลให้การเทโลหะหลอมเหลวไม่คงที่ โลหะหลอมเหลวไหลเข้าแม่พิมพ์ไม่คงที่ เกิดความไม่สม่ำเสมอในชิ้นงาน จึงควรปรับลักษณะการเทโลหะหลอมเหลวลงสูตรแม่พิมพ์ให้คงที่ โดยใช้มอเตอร์ช่วยในการเทโลหะหลอมเหลว

5.3.2 การใช้งานเตาหลอมโลหะที่อุณหภูมิสูง ขณะนำชิ้นงานใส่ หรือออกจากเตา อาจทำให้เกิดอันตรายต่อผู้ปฏิบัติงานได้ จึงควรใช้ที่คีบจับชิ้นงานออกจากเตาหลอม และใส่อุปกรณ์ป้องกันทุกครั้งขณะปฏิบัติงาน

5.3.3 ขณะนำชิ้นงานออกจากแม่พิมพ์ ควรรอให้ชิ้นงานเย็นตัวก่อน วิธีนี้อาจเกิดอันตรายต่อผู้ปฏิบัติงานได้

5.3.4 ชิ้นงานจากการหล่อ จะมีลักษณะกลวงคล้ายห่อ เนื่องจากแม่พิมพ์ไม่มีรูระบายน้ำ จึงควรเจาะรูบนด้านข้างของแม่พิมพ์ เพื่อเพิ่มรูระบายน้ำออกให้กับแม่พิมพ์

5.3.5 จากผลการทดลอง พบว่าโครงสร้างจุลภาคจะมีขนาด และรูปร่างที่คล้ายกัน จึงเป็นผลให้ไม่สามารถวิเคราะห์ผลการทดลองได้ จึงทำการวัดพื้นที่ และปัจจัยรูปร่างของโครงสร้างจุลภาคที่เป็นเฟสอัลฟ่า-อะลูมิเนียมปฐมภูมิ ที่ส่งผลต่อความแข็งของชิ้นงาน

เอกสารอ้างอิง

- ชาลิต เชียงกุล. (2542). โลหะวิทยา. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพมหานคร : สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น).
- บัญชา ณบุญสมบติ, ศุภกาญจน์ คำมนี. (2544). จุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบสแกนนิ่งประตุส์โลกละดับจุลภาค. (พิมพ์ครั้งที่ 1). ปทุมธานี : ศูนย์เทคโนโลยีโลหะ และวัสดุแห่งชาติ.
- ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ณรงค์ศักดิ์ ธรรมโภชิ. กรรมวิธีการผลิตโลหะ. มหาวิทยาลัยราชมงคลอีสาน, นครราชสีมา. สืบคันเมื่อวันที่ 7 สิงหาคม 2554,
http://www.mme.rmuti.ac.th/index.php?option=com_phocadownload&view=category&download=3&id=2&Itemid=25
- ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นุชธนา พูลทอง. (2545). อิทธิพลของธาตุผสม และอัตราการเย็นตัวต่อโครงสร้าง สมบัติทางกลของเหล็กหลักกึงแข็ง, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี, กรุงเทพมหานคร.
- เพชรลัดดา เรืองแก้ว. (2553). กระบวนการหล่อโลหะกึงแข็งแบบร่างเหลวหล่อเย็นแบบอุ่นสำหรับอะลูมิเนียมเกรด AA7075, การประชุมวิชาการเครือข่ายวิศวกรรมเครื่องกลแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 24, อุบลราชธานี.
- มนัส สติรัตน์. (2541). โลหะนอกกลุ่มเหล็ก. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มานพ ตันตะบันพิทย์. (2535). งานทดสอบวัสดุอุตสาหกรรม. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น).
- วิรุธน์ บัวงาม. เทคนิคการใช้กล้องจุลทรรศน์ (Microscope). มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, อุบลราชธานี. สืบคันเมื่อวันที่ 13 สิงหาคม 2554, <http://learners.in.th/blog/wirut/325228>
- สุธรรมวัลย์ อิ่มอุไร, ธรรมนิทร ไชยเรืองศรี, ชัยชนก ธนาชัยานนท์, จุลเทพ ใจไชยกุล. โครงสร้าง-จุลภาคของโลหะผสมอะลูมิเนียม A356, ศูนย์เทคโนโลยีโลหะ และวัสดุแห่งชาติ, ปทุมธานี.
- สมบัติ ปานาค. (2548). ผลของการเพิ่มของอัตราการเย็นตัวที่ต่างกัน ของแต่ละสัดส่วนของของแข็งต่อระบบช่วงห่างระหว่างแบรนเดนไดร์ทขั้นทุติกวณิชของอะลูมิเนียมผสมหล่อเกรด ASTM A356, วิทยานิพนธ์ปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมโลหะการคณวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.
- Birol, Y. (2007). A357 Thixoforming Feedstock Produced by Cooling Slope Casting. *Journal of Materials Processing Technology*, PP. 94-101.
- Davis, J.R., et al. (1993). *Aluminium and Aluminium Alloys*. ASM International, Materials Park Ohio, PP. 199-230.
- Figueiredo, A.D. (2001). *Science and Technology of Semi-Solid Metal Processing*. Worcester Polytechnic Institute, United State.

เอกสารอ้างอิง (ต่อ)

- Flemings M.C. (1991). Behavior of Metal Alloys in the Semi-Solid State. **Metallurgical Transaction B**.
- Haga, T. and Kapronos, P. (2002). Simple rheocasting process. **Journal of Materials Processing Technology**, PP. 594-598.
- Haga, T. and Nakamura, R. (2010). Effects of casting factors of cooling slope on semi-solid condition. **Transactions of Nonferrous Metals Society of China**, PP. s968-s972.
- Hong-Min Gua. (2009). Pressurized solidification of semi-solid sluminum die casting alloy A356. **Journal of Alloy and Compounds**, PP. 812-816.
- Jinguo Qiao. (2005). Relationship between microstructures and contents of Ca/P in near-eutectic Al-Si piston alloy, **Materials letters**, Shondong University, Chaina.
- Lashkari, O. and Ghomashchi, R. (2008). The Implication of Rheological Principles for Characterization of Semi-Solid Al-Si Cast Billet. Available: http://amprinstitute.com/research_area/semi_solid.htm
- Motegi, T. and Tanabe, F. (2004). New Semi-Solid Casting of Copper Alloy Using an Inclined Cooling Plate, Proceeding of the Eighth S2P International Conference on Semi-Solid Processing of Alloys and Composite, Limassol,Cyprus.
- N.K. Kund, P.Dutta. (2010). Numerical simulation of solidification of liquid aluminium alloy flowing on cooling slope. **Transactions of Nonferrous Metals Society of China**, Bangalore.
- Stefanescu, D.M. (2002). **Science and Engineering of Casting Solidification**, University of Alabama, U.S.A.
- Steube, R.S. and Hellawell. (1992). **Micro/macro Scale Phenomena in Solidification**, Am. Soc. Mech, New York.

ภาคผนวก ก

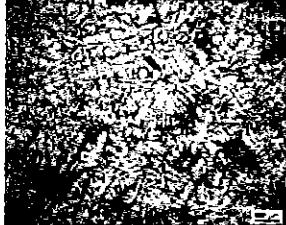
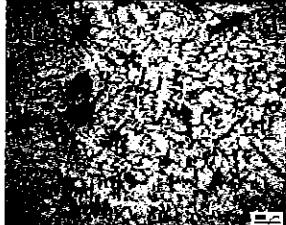
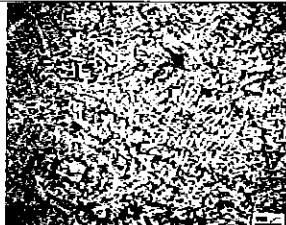
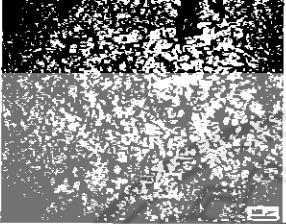
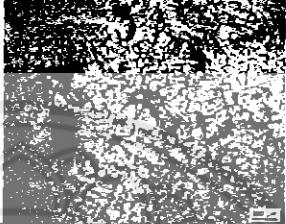
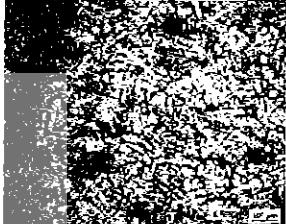
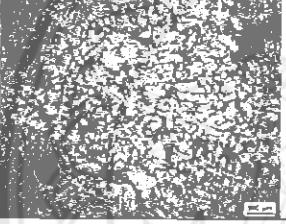
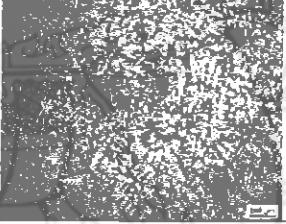
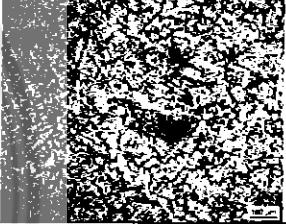
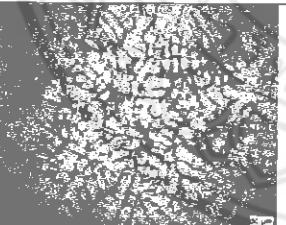
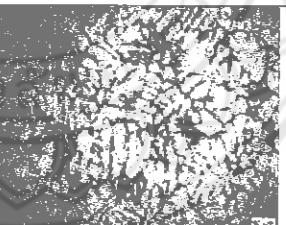
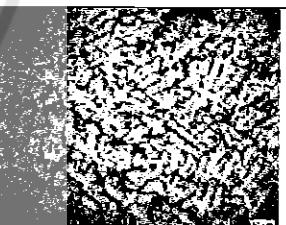
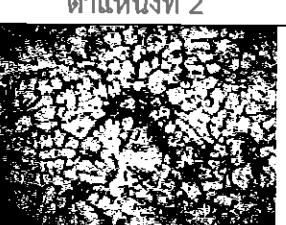
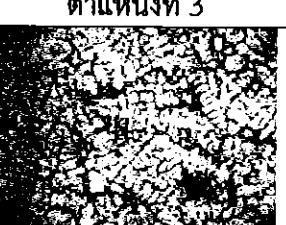
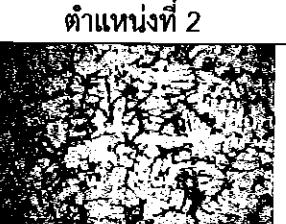
โครงการสร้างจุลภาคของขึ้นงานอะลูมิเนียมผสม เกรด A356 ที่ผ่านการหล่อแบบเท-
ลงแม่พิมพ์ถาวร และการหล่อโลหะแบบเทผ่านร่างเหลวหล่อเย็น

มหาวิทยาลัยนเรศวร

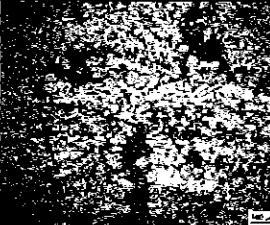
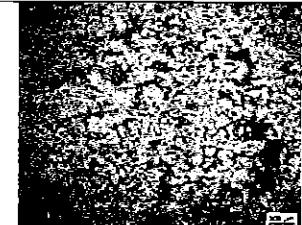
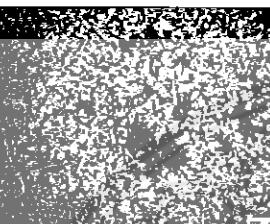
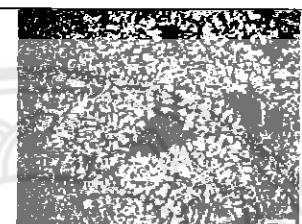
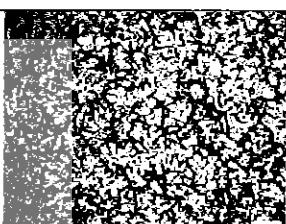
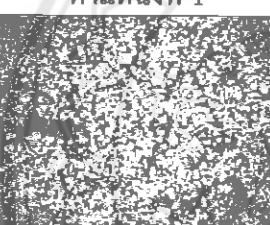
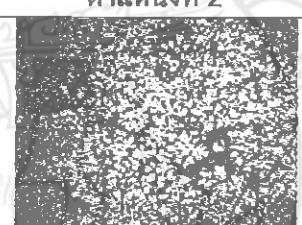
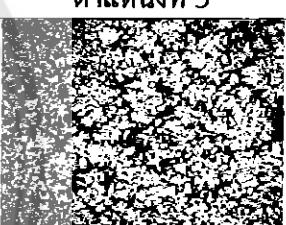
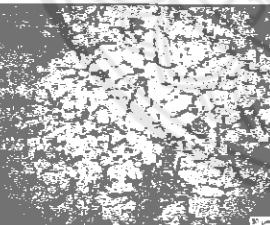
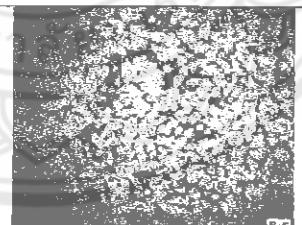
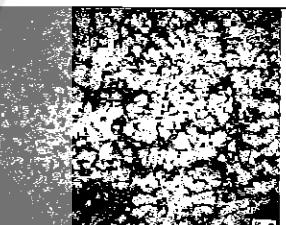
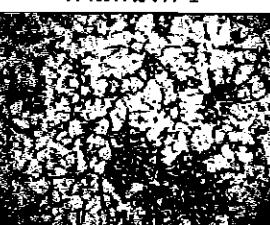
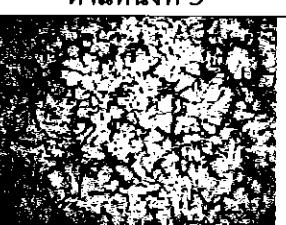
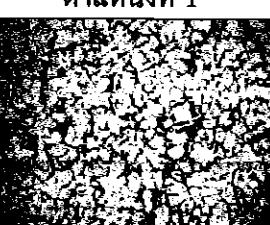
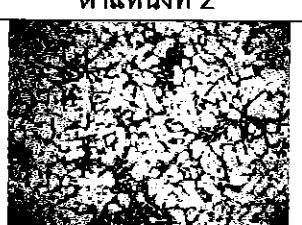
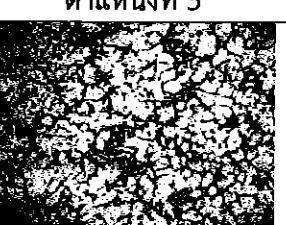
ตารางที่ ก.1 โครงสร้างจุลภาคของการหล่อแบบเทลงแม่พิมพ์ถาวร ที่อุณหภูมิเท 660 องศาเซลเซียส

		กำลังขยาย 50 เท่า		
		ตำแหน่งที่ 1	ตำแหน่งที่ 2	ตำแหน่งที่ 3
บน				
กลาง				
ล่าง				
		กำลังขยาย 100 เท่า		
		ตำแหน่งที่ 1	ตำแหน่งที่ 2	ตำแหน่งที่ 3
บน				
กลาง				
ล่าง				

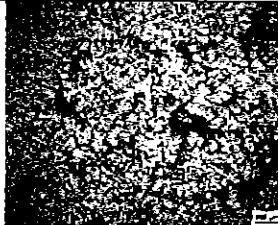
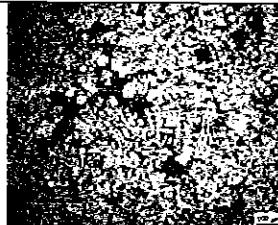
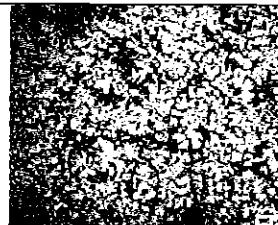
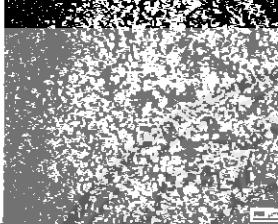
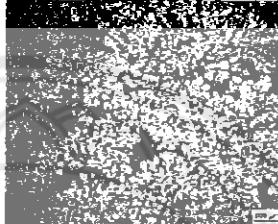
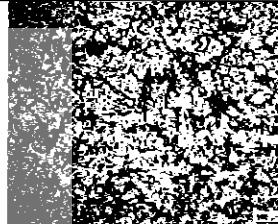
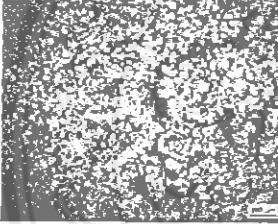
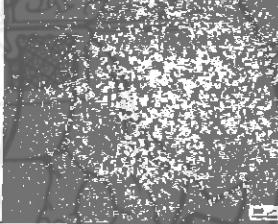
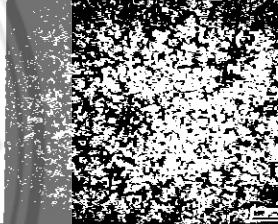
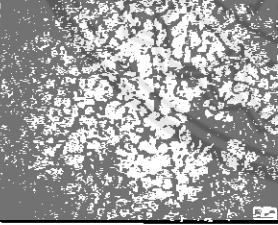
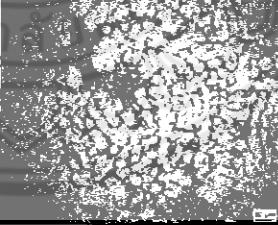
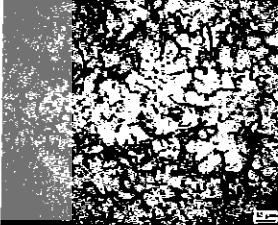
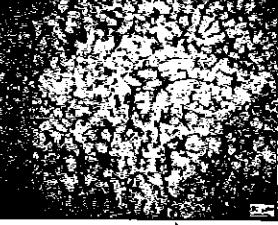
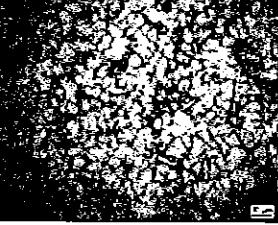
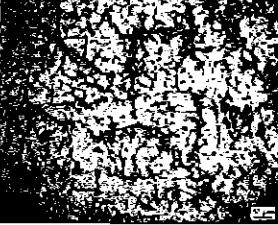
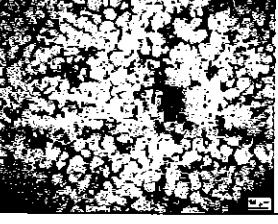
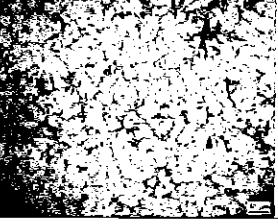
ตารางที่ ก.2 โครงสร้างจุลภาคของการหล่อแบบเทลงแม่พิมพ์ถาวร ที่อุณหภูมิเท 680 องศาเซลเซียส

		กำลังขยาย 50 เท่า		
		ตำแหน่งที่ 1	ตำแหน่งที่ 2	ตำแหน่งที่ 3
บน				
กลาง				
ล่าง				
		กำลังขยาย 100 เท่า		
		ตำแหน่งที่ 1	ตำแหน่งที่ 2	ตำแหน่งที่ 3
บน				
กลาง				
ล่าง				

ตารางที่ ก.3 โครงสร้างจุลภาคของการหล่อโลหะแบบเทผ่านร่างเหลล่เย็น ที่อุณหภูมิเท 660 องศาเซลเซียส และความชื้นของร่างเหลล่เย็น 50 องศา

		กำลังขยาย 50 เท่า		
		ตำแหน่งที่ 1	ตำแหน่งที่ 2	ตำแหน่งที่ 3
บน				
กลาง				
ล่าง				
		กำลังขยาย 100 เท่า		
		ตำแหน่งที่ 1	ตำแหน่งที่ 2	ตำแหน่งที่ 3
บน				
กลาง				
ล่าง				

ตารางที่ ก.4 โครงสร้างจุลภาคของการหล่อโลหะแบบเทผ่านร่างเหลวเย็น ที่อุณหภูมิแท 660 องศาเซลเซียส และความชันของร่างเหลวเย็น 70 องศา

		กำลังขยาย 50 เท่า		
		ตำแหน่งที่ 1	ตำแหน่งที่ 2	ตำแหน่งที่ 3
บน				
กลาง				
ล่าง				
		กำลังขยาย 100 เท่า		
		ตำแหน่งที่ 1	ตำแหน่งที่ 2	ตำแหน่งที่ 3
บน				
กลาง				
ล่าง				

ตารางที่ ก.5 โครงสร้างจุลภาคของการหล่อโลหะแบบเพ้าร่างเทหล่อเย็น ที่อุณหภูมิเก 680 องศาเซลเซียส และความชื้นของร่างเทหล่อเย็น 50 องศา

		กำลังขยาย 50 เท่า		
		ตำแหน่งที่ 1	ตำแหน่งที่ 2	ตำแหน่งที่ 3
บน				
กลาง				
ล่าง				
		กำลังขยาย 100 เท่า		
		ตำแหน่งที่ 1	ตำแหน่งที่ 2	ตำแหน่งที่ 3
บน				
กลาง				
ล่าง				

ตารางที่ ก.6 โครงสร้างจุลภาคของการหล่อโลหะแบบเหล็กชั้นของร่างเหล็กอุณหภูมิ 680 องศาเซลเซียส และความชื้นของร่างเหล็กอุณหภูมิ 70 องศา

		กำลังขยาย 50 เท่า		
		ตำแหน่งที่ 1	ตำแหน่งที่ 2	ตำแหน่งที่ 3
บน				
กลาง				
ล่าง				
		กำลังขยาย 100 เท่า		
		ตำแหน่งที่ 1	ตำแหน่งที่ 2	ตำแหน่งที่ 3
บน				
กลาง				
ล่าง				

ภาคผนวก ข

พื้นที่ และปัจจัยรูปร่างของเฟสอัลฟ่า-อะลูมิเนียมปฐมภูมิ ของชิ้นงานอะลูมิเนียมผสม
เกรด A356 ที่ผ่านการหล่อแบบเทลงแม่พิมพ์ถาวร และการหล่อโลหะแบบ
เทผ่านร่างเหลวหล่อเย็น

ตารางที่ ข.1 พื้นที่ และปัจจัยรูปร่างของเฟสอัลฟ่า-อะลูมิเนียมปูหุมภูมิ ของการหล่อแบบเทลงแม่พิมพ์-
ถาวรที่อุณหภูมิเท 660 และ 680 องศาเซลเซียส

ตำแหน่ง	อุณหภูมิเท 660 องศาเซลเซียส		อุณหภูมิเท 680 องศาเซลเซียส	
	พื้นที่ (μm^2)	รูปร่าง	พื้นที่ (μm^2)	รูปร่าง
1	1115.69	0.484	786.85	0.565
2	736.33	0.504	866.90	0.539
3	735.01	0.534	652.52	0.496
4	687.31	0.590	890.14	0.533
5	876.88	0.563	1074.47	0.544
6	910.64	0.538	1049.50	0.542
ค่าเฉลี่ย	843.59	0.535	886.73	0.537
ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	159.59	0.037	159.36	0.023

ตารางที่ ข.2 พื้นที่ และปัจจัยรูปร่างของเฟสอัลฟ่า-อะลูมิเนียมปูหุมภูมิ ของการหล่อโลหะแบบเท
ผ่านร่างเหลล็อเย็น ที่ความชันของร่างเหลล็อเย็น 50 องศา อุณหภูมิเท 660 และ 680
องศาเซลเซียส

ตำแหน่ง	อุณหภูมิเท 660 องศาเซลเซียส , ความชันของร่างเหลล็อเย็น 50 องศา		อุณหภูมิเท 680 องศาเซลเซียส , ความชันของร่างเหลล็อเย็น 50 องศา	
	พื้นที่ (μm^2)	รูปร่าง	พื้นที่ (μm^2)	รูปร่าง
1	723.48	0.600	987.09	0.542
2	767.74	0.555	781.72	0.571
3	717.39	0.560	888.04	0.535
4	683.58	0.613	922.81	0.548
5	777.95	0.582	941.53	0.548
6	727.72	0.626	976.70	0.565
ค่าเฉลี่ย	732.98	0.589	916.31	0.552
ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	34.73	0.029	75.17	0.014

ตารางที่ ข.3 พื้นที่ และปัจจัยรูปร่างของเฟสอัลฟ่า-อะลูมิเนียมบซูมภูมิ ของการหล่อโลหะแบบเทผ่าน-
ร่างเหลวอเย็น ที่ความชันของร่างเหลวอเย็น 70 องศา อุณหภูมิเท 660 และ 680
องศาเซลเซียส

ตำแหน่ง	อุณหภูมิเท 660 องศาเซลเซียส , ความชันของร่างเหลวอเย็น 70 องศา		อุณหภูมิเท 680 องศาเซลเซียส , ความชันของร่างเหลวอเย็น 70 องศา	
	พื้นที่ (μm^2)	รูปร่าง	พื้นที่ (μm^2)	รูปร่าง
1	629.11	0.559	883.96	0.609
2	955.88	0.608	945.00	0.613
3	850.65	0.544	1066.80	0.554
4	859.83	0.607	927.33	0.576
5	590.90	0.556	777.82	0.672
6	845.67	0.527	798.02	0.610
ค่าเฉลี่ย	788.68	0.567	899.82	0.606
ส่วนเบี่ยงเบน	144.70	0.033	106.00	0.040
มาตรฐาน				

ภาควิชานวัตกรรม

ความแข็งของชิ้นงานอะลูมิเนียมผสม เกรด A356 ที่ผ่าน^{การหล่อแบบเทลงแม่พิมพ์ด้าว และการหล่อโลหะแบบเทผ่านร่างเหลหล่อเย็น}
ที่ได้จากการทดสอบความแข็งแบบบริเนล

ตารางที่ ค.1 ความแข็งของชิ้นงาน ที่ผ่านการหล่อแบบเทลงแม่พิมพ์การ ที่อุณหภูมิเท 660 และ 680 องศาเซลเซียส

อุณหภูมิ เท	ตำแหน่ง	จุด ที่	ความแข็ง (HB)	ค่าเฉลี่ย ความแข็ง	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ค่าเฉลี่ย ความแข็ง ของชิ้นงาน	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน ของชิ้นงาน
660	บน	1	115.12				
		2	103.68				
		3	116.24	112.60	8.32		
		4	123.30				
		5	104.66				
	กลาง	1	111.84				
		2	106.65				
		3	105.64	109.18	4.12	110.87	5.48
		4	106.65				
		5	115.12				
	ล่าง	1	105.64				
		2	110.78				
		3	115.12	110.83	3.40		
		4	110.78				
		5	111.84				
680	บน	1	123.30				
		2	103.68				
		3	109.72	110.40	7.53		
		4	107.66				
		5	107.66				
	กลาง	1	101.77				
		2	107.66				
		3	111.84	109.21	4.75	110.37	5.26
		4	114.02				
		5	110.78				
	ล่าง	1	116.24				
		2	111.84				
		3	105.64	111.48	3.78		
		4	111.84				
		5	111.84				

ตารางที่ ค.2 ความแข็งของชิ้นงานที่ผ่านการหล่อโลหะแบบเทป่านรงเทหล่อเย็น ที่ความชันของร่างเก-
หล่อเย็น 50 องศา อุณหภูมิเท 660 และ 680 องศาเซลเซียส

อุณหภูมิ เท/ความ ชันของ ร่างเหลล่- เย็น	ตำแหน่ง	จุด ที่	ความแข็ง (HB)	ค่าเฉลี่ย ความแข็ง	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ค่าเฉลี่ย ความแข็ง ของชิ้นงาน	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน ของชิ้นงาน
660/50	บน	1	112.92				
		2	114.02				
		3	117.38	113.82	2.39		
		4	114.02				
		5	110.78				
	กลาง	1	109.72				
		2	112.92				
		3	122.09	116.59	5.11	114.98	3.87
		4	119.70				
		5	118.54				
	ล่าง	1	107.66				
		2	116.24				
		3	117.38	114.53	3.92		
		4	116.24				
		5	115.12				
680/50	บน	1	100.83				
		2	95.42				
		3	98.07	101.34	5.13		
		4	108.68				
		5	103.68				
	กลาง	1	97.18				
		2	106.65				
		3	108.68	104.80	5.2451	104.34	4.82
		4	109.72				
		5	101.77				
	ล่าง	1	103.68				
		2	107.66				
		3	107.66	106.89	2.81		
		4	104.66				
		5	110.78				

ตารางที่ ค.3 ความแข็งของชิ้นงานที่ผ่านการหล่อโลหะแบบเทป่านร่างเหลลือเย็นที่ความชันของร่างเหลลือเย็น 70 องศา อุณหภูมิเท 660 และ 680 องศาเซลเซียส

อุณหภูมิ เพ/ความ ชันของ ร่างเหลลือ เย็น	ตำแหน่ง	จุด ที่	ความแข็ง (HB)	ค่าเฉลี่ย ความแข็ง	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ค่าเฉลี่ย ความแข็ง ของชิ้นงาน	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน ของชิ้นงาน
660/70	บน	1	107.66				
		2	106.65				
		3	110.78	108.92	2.25		
		4	107.66				
		5	111.84				
	กลาง	1	112.92				
		2	108.68				
		3	109.72	110.80	1.99	109.41	2.56
		4	109.72				
		5	112.92				
	ล่าง	1	104.66				
		2	111.84				
		3	105.64	108.53	3.19		
		4	110.78				
		5	109.72				
680/70	บน	1	107.66				
		2	106.65				
		3	110.78	108.92	2.25		
		4	107.66				
		5	111.84				
	กลาง	1	96.29				
		2	114.01				
		3	107.66	108.58	7.75	108.50	5.10
		4	108.68				
		5	116.24				
	ล่าง	1	110.78				
		2	114.01				
		3	100.83	107.99	5.03		
		4	105.64				
		5	108.68				